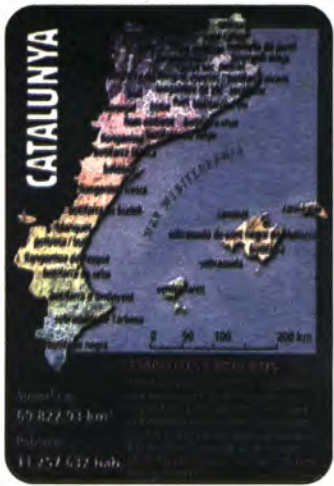

El PP-Govern ha refusat a les Corts que conciutadans comunitaris puguin ingressar a l'Exèrcit espanyol. En canvi ara sí que hi poden ingressar hispanoamericans (que tenen el castellà com a llengua materna i mental).
 Què pretén el PP?
 Reforçar la monopolització de les armes per hispanoparlants?
 Arreplegar gent de països de molta tradició colpista per formar el nou Exèrcit espanyol?

L'ESTEL

Amb el suport de:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS
 Conselleria d'Educació i Cultura
 Direcció General de Política Lingüística

A.P.P.E.C
 ASSOCIACIÓ
 DE PUBLICACIONS
 PERIÒDIQUES
 EN CATALÀ

paisoscatalans.org/estel
 E MAIL focifum@teleline.es

ANY XXII. NÚMERO 490

1° DE SETEMBRE DEL 2002

PREU: 2 €

SA COMA-S'ILLOT

Fa 3 anys que la família de can Gall de Petra regenta el Restaurant El Sol a sa Coma. Peix fresc, llagosta, carn a la pedra i bones paelles. Se menja a la carta a un vintena d'euros de mitjana. Tel. 971 810 891

SANT LLORENÇ DES CARDESSAR

Fa dos anys que na Maria Montserrat Cabot regenta el Forn Antic can Ramon al centre de sant Llorenç. Tel. 971 559 652

Fa 7 anys que na Caterina Pasqual a qui veiem amb alguns directius i socis, és la presidenta de les Persones Majors de Sant Llorenç des Cardessar. Són uns 700 associats que s'ho passen de lo millor. Tel. 971 569 512

Fa mig any que en Joan Camacho regenta el Cafè es Talaiot al costat del talaiot de s'Illot. Tel. 971 810 235

Fa mig any que en Lorenzo Martín regenta el Bar s'Illot. Despatxa la cervesa amb tapa. Tel. 609 807 254

Fa mig any que en Fernando Marín a qui veiem amb el seu fill Ferran, ha comprat l'empresa de lloguer de bicicletes Mandin a sa Coma. Tel. 971 810 545

Fa 3 mesos que en Francesc Aguilar regenta el Restaurant s'Illot al carrer dels Tamarells. Despatxa menús a 7€. Tel. 971 812 995

Amics de l'Estel

Dia onze de setembre
A partir de les 8'30 del vespre
Al corral de l'Estel

Sopar a la fresca per commemorar la Diada Nacional

Podreu admirar les tomatigueres gegants,
 La plantació de Cannabis,
 I les altres meravelles del nostre corral.

Podeu dur coca, xampany i altres drogues dures.
 Ens ho menjarem tots plegats.
 Les seixantines hi seran especialment ben rebudes.
 Cantarem: Els Segadors, La Balanguera,
 Sor Tomasseta...

Avisau al 971 265 005 - 657 012 568

A LA MALDAT DEL PARTIDO POPULAR

Està bé, d'acord. Vós escolteu, jo us deia: la maldat amb la maldat acaben per trencar-se les espines -Déu espera que vagin tudant-se. Jove: Déu es paciència. La part contrària és el Dimoni. Es desballesta. Premeu una falca contra una altra -i afluque patinen. Fins les pedres del fons, l'una colpeja l'altra, van arrodonint-se llises, que el rierol regula. Per ara, que jo pensi, tot el que passa en el món és perquè s'ho mereix i és menester. Majorment menester. Déu no es presenta amb escopeta, no prem el reglament. Per què? Consenteix: l'un mec amb l'altre pec -un dia, algú explota i aprèn: espavila. Només que, a voltes, per més auxiliar, Déu hi posa enmig un pessic de pebre.. Ω

11 de setembre de 2002

AVANCEMI!

amb la lluita municipal de Pasquera Independentista

Acte Politic a les 12 del migdia al Focnar de les Moreres

Manifestació cantada a les 8 de la tarda a la Ronda Sant Pere

cup

LA REVISTA DELS EMPRESARIS

Els cavallets (troians) d'Eivissa

Entre l'arrelament social i l'èxit en els estudis hi ha una interrelació.

Aquesta és la hipòtesi que defensa Bernat Joan i Marí a Integració sociocultural a Eivissa i progrés acadèmic (ed. Mediterrània, Eivissa, 2000), un dels seus darrers estudis.

L'eivissenc Bernat Joan és ensenyant, polític d'esquerres i un tot terreny de la sociolingüística, camp des del qual ha fet interessants reflexions. Estimar la terra que t'ha vist créixer i usar els mots que fan servir els autòctons contribueix a la vertebració social. Això tan senzill, que qualsevol humà acostuma a fer amb l'anglès si fa anys que viu a Nova York o amb l'italià si és fill d'una primera generació d'immigrants a Roma, no sempre passa als Països Catalans i en altres nacions sense estat. Fa uns anys la model Samantha Torres no va voler parlar en català al programa Bon dia Catalunya de TV3, tot i reconèixer que el sabia parlar perfectament (és filla de pare eivissenc i natural de l'illa).

A l'Eivissa del segle XXI, la meitat o més de la població és vinguda de fora de les Pitiüses. El contingent de castellanoparlants és tan copiós que els illencs de tota la vida han quedat immersos en un procés de minorització lingüística. I una de les conseqüències d'aquest fenomen és la pseudointegració dels novinguts peninsulars, fet que constitueix un element de risc entre la seva mainada en edat escolar: «No ens ha de sorprendre en absolut si hi ha estudis que demostren que els fills dels immigrants tenen més del doble de fracassos escolars que els fills dels naturals del país», manifesta Lluís Garcia Sevilla, coneixedor del xoc cultural que es produeix quan es troben persones d'unes característiques culturals determinades en un context que els és aliè.

A partir de les dades obtingudes d'un qüestionari distribuït a instituts de les Pitiüses i Mallorca, durant el curs 1999-2000, Bernat Joan ha constatat que prescindir de la llengua de la societat que t'acull deixa en inferioritat de condicions: «Es tracta d'un cas ben curiós i interessant de xenofòbia, però és obvi que, objectivament, l'Estat espanyol, promovent l'enfortiment dels trets d'identitat nacional espanyols entre els immigrants espanyols als Països Catalans contribueix a deixar aquest grup de població en situació desavantatjosa». La integració, en canvi, ajuda a assolir la tranquil·litat psicològica, l'equilibri personal... Bernat Joan pensa que, sense el coneixement del català, no podem considerar que una persona que vingui a viure entre nosaltres s'hi pugui sentir plenament integrada: «La frontera entre els forasters i els de casa s'estableix no a partir del lloc de naixement ni dels llinatges, sinó a partir de l'adopció o no de la llengua catalana com una llengua pròpia, usada realment per a la intercomunicació amb els altres».

Bernat Joan i Marí atribueix la mala integració feta per l'emigració peninsular al fet que l'Estat espanyol fa «papanatisme». És a dir, juga fort en l'estratègia d'aconseguir que els immigrants visquin en una falsa bombolla protectora (manteniment del monolingüisme espanyol, poca identificació amb el país d'acollida, participació exclusiva en celebracions pròpies del país d'origen...): «uns Països Catalans socialment cohesionats podrien ser molt més reivindicatius davant l'Estat espanyol, i no esdevindrien tan febles davant dels abusos d'aquest. L'Estat, doncs, ha utilitzat la immigració com a element de confrontació». I mentrestant, els cavallets de Troia renllen aliens a la flaire balsàmica de les herbes eivissenques. Ω

QUIM GIBERT, Psicòleg

És això la democràcia?

Amb tota la solemnitat que mereixia l'ocasió, les institucions sorgides de l'anomenada "transició democràtica" celebraren el seu vint-i-cinquè aniversari. Sota la presidència del monarca i les més altres autoritats de l'Estat, incloses les militars, el passat 14 de juny se reunien en les Corts la majoria dels protagonistes d'aquella etapa. Els quatre presidents de Govern de la "democràcia" se saludaven cordialment, en alguns casos, efusivament. Diputats de tots els partits parlamentaris se felicitaven mutuament. Se feren discursos sobre els valors de la democràcia i el diàleg. Els mitjans de comunicació no s'aturaren en mitjans, ni en observacions, per tal de falsificar els fets i personatges que els permetés pintar l'idíllic paisatge d'una Espanya en pau i progrés vint-i-cinc anys després de les primeres eleccions després de la mort d'en Franco. Els banquers i els grans empresaris se sumaren, naturalment, als fastos i les felicitacions. L'Espanya oficial se sentia satisfeta de si mateixa.

Però, mentre això passava, els sectors més actius de l'Espanya real, els treballadors i la joventut, s'afanyaven en preparar la Vaga General convocada per les seves organitzacions contra la enèsima contrareforma social imposada, per Decret Llei, per un govern de la "democràcia". Un Govern, per cert, molt particular. El de les velles famílies franquistes que estaven en el poder en vida d'en Franco i en els anys de la "transició", fins el 28 d'octubre de 1982. No és estrany, doncs, que davant aquesta gran contradicció, els mateixos mitjans de comunicació que exalçaren als protagonistes de la "reconciliació" dels espanyols, es llançassin a una furiosa campanya de mentides i falsificacions contra els sindicats i la Vaga General en nom de la democràcia.

Després, la Vaga General ha tingut lloc. Hem vist a més de deu milions de treballadors que en feien. Hem vist actuar a un Govern "democràtic", als seus piquets policials i mediàtics. Hem vist com les institucions de la transició menyspreen la voluntat dels treballadors i al Govern dels neofranquistes, arropat darrera d'elles, anunciar noves agressions i amenaçar als sindicats.

En aquestes circumstàncies és normal que milers de treballadors, de joves, es comencin a preguntar: Que està passant?. Com hem arribat fins aquí després de 25 anys?. És això la democràcia?

Per aquells que per la seva joventut no conèixeran els fets o que per edat ja no els recorden, és necessari recordar en que situació internacional es dugueren els processos en la Espanya dels anys 70. I aquestes són les condicions internacionals provocades per la Revolució Portuguesa del 25 d'abril de 1974.

Aprofitant la situació oberta per un cop d'estat contra el règim corporativista de Salazar d'una part de l'exèrcit colonial portuguès, les masses d'obrers i camperols portuguesos es llançaren massivament al carrer guanyant-se als soldats de reemplaçament que havien estat mobilitzats pels seus oficials. Els obrers i camperols, la joventut, els més diversos sectors populars s'organitzaven segons els seus interessos independentment de la voluntat del "colpistes". Per a ells la lluita per la democràcia està indissolublement unida a la lluita per a resoldre la qüestió social. Per tot el país

s'organitzen comitès de treballadors que ocupen fàbriques imposant el control obrer als empresaris. Els camperols de sud terratenent s'organitzen en comitès que ocupen les terres dels "senyors" expropiant-les de fet. La policia política del règim salazarista es dissolta i perseguida, el sindicat corporativista explota en mil trossos. Els propis oficials colpistes no poden impedir que els soldats netegin l'exèrcit, detinguin als oficials més reaccionaris i imposin l'existència de comitès de soldats que controlen als oficials.

La classe obrera reconstrueix les seves organitzacions, que comencen a actuar lliurement. Les pretensions dels militars colpistes de canviar qualque cosa des de dalt a fi que res no canviï per a baix s'esbuquen arrossegant a la ruptura l'estatus quo establert a Europa després de la Segona Guerra Mundial. La revolució obrera colpeja altra vegada a les portes de la vella Europa capitalista. Els poderosos del món, l'imperialisme americà i la burocràcia estalinista de Moscou s'espanten amb tota la raó. Portugal està al costat d'Espanya on la dictadura d'en Franco agonitza amb ell sense que la burgesia espanyola sia capaç de posar en marxa una alternativa que pugui garantir la continuïtat de la seva dominació. A Grècia està la dictadura dels coronels amenaçada per la mobilització de les masses. Itàlia és un país en crisi política permanent. A França encara se senten els ecos de la Vaga General de maig del 68 i la posterior dimissió d'en De Gaulle. A Xecoslovàquia no s'han esborrat les petjades de la Primavera de Praga i a Polònia encara estan fresques les flors en homenatge als treballadors de les drassanes de Stetin, assassinats per la policia estalinista a les vagues de principis dels 70. El mateix imperi ianqui va de derrota en derrota en la seva guerra contra el poble de Vietnam. I posa mans a l'obra.

Mentre discuteixen sobre com aturar la revolució obrera a Portugal, cosa que els durà anys, comencen a organitzar un dispositiu internacional per tal d'impedir que el seu exemple contagii altres països, en primer lloc Espanya, considerada per ells la "bulla més dèbil". Se reuneixen a Elsenk el 1975 i decideixen estrènyer la seva col·laboració per tal d'impedir que el moviment de la classe obrera per les seves aspiracions democràtiques i socials pugui entrar en la escena política com a Portugal. Ni pensament en fer saltar pels aires les institucions del franquisme, ni pensar en ruptures traumàtiques amb el vell poder. Les organitzacions que lluiten per la democràcia han de posar-se d'acord amb el vell règim a fi de permetre un recanvi que no posi en risc la dominació de la burgesia espanyola, completament identificada amb el franquisme. D'aquesta manera s'inaugura l'era de les "transicions" a la democràcia de la que Espanya serà pionera.

Només un balanç de l'anomenada "transició democràtica", sobre la base de recuperar la veritat dels fets, pot ajudar al moviment obrer a comprendre la realitat i actuar sobre la mateixa a fi de donar una sortida positiva a les aspiracions de la majoria. Ω

PERE FELIP I BUADES

M a l l o r q u í
La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca.
Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada

MANIOBRES A L'ILLOT DE LULA

De vegades, des que governa José María Aznar López en solitari, sembla que hàgim fet un bot sinistre en el túnel del temps. L'espanyolisme més ranci i tronat, la revisió sentimental del franquisme, l'assumpció aparentment democràtica d'una colla de valors més o menys dictatorials, s'estan plasmant de manera nítida en la gestió de l'actual govern espanyol. Aquest sembla haver-se proposat l'assumpció democràtica de tot allò més tronat i ranci que té el nacionalisme espanyol i que ens ho vulgui fer entrar a tots els ciutadans de l'Estat —siguem de la nacionalitat que siguem— en calçador.

En tot el ball de despropòsits que, en aquest sentit, portam vivint durant aquests últims anys, només ens hi faltava una "hazaña bélica". I no estic pensant precisament en la "reconquesta" de Gibraltar o altres impossibles per l'estil, sinó en tot el que s'ha desplegat al llarg d'aquests últims dies al voltant de l'illa marroquina de Lula (per als espanyols "Perejil" o, encara més patètic, "El perejil").

Lula és un illot minúscul, situat a dos-cents metres escassos de la costa continental del Marroc i a unes poques milles marines de la ciutat de Sebta (Ceuta, per als espanyols), una de les colònies espanyoles que encara queden en territori marroquí. Tot va començar quan uns quants membres de l'exèrcit marroquí desembarcaren en aquella illa i hi plantaren unes quantes banderes del seu país. Sembla que tot anava encaminat a celebrar les noces del rei amb una reina encara invisible, amagada darrera les púdiques vestimentes islàmiques. Quin millor regal que, com si fossin hooligans de Sant Antoni, fer onejar unes quantes banderes del propi país al lloc més inesperat! El rei devia estar molt content, però Aznar López es va posar fet una autèntica fúria.

Al cap de no res ja hi havia unes quantes fragates, o corbetes o el que fossin, pul-lulant per aquella àrea, acompanyades d'embarcacions diverses de la guàrdia civil i d'altres efectius de la "defensa nacional". L'espectacle resultava, si més no, entretingut. En principi, tot semblava indicar que aquestes embarcacions aprofitarien mínimament el bon temps de l'estiu per fer algunes excursions per aquella àrea i que, posteriorment, es replegarien cap a platges més plenes d'arena i turistes, cap a àrees més tranquil·les. Però vet aquí que els intrèpids guerrers espanyols no s'acohortaren passejant per aquella àrea, sinó que uns coratjosos "boinas verdes" hi desembarcaren, per sorpresa, i hi plantaren la "rojigualda", de manera que tornava a quedar ben clara l'espanyolitat de l'esmentada Lula.

Tot plegat —i és ben poca cosa— ha encès una nova onada de nacionalisme espanyol, tan fulgurant (gairebé) com la que provocaren les flaires imaginàries de les aixelles de Camacho en el passat mundial de Corea i Japó. La cabra de la Legión deu rebre ració triple de julivert, aquests últims dies!

El nacionalisme d'estat, i els fets cada vegada ho demostren més clarament, obnubila el pensament i impedeix el seu funcionament normal: si la composició de lloc no se m'escapa, sembla que Espanya pretén aconseguir Gibraltar (en contra de la voluntat del noranta-nou per cent dels seus habitants), però que podrà continuar mantenint Lula, Al-Maliya (Melilla, per als espanyols), Sebta, les Canàries i tot el que li véngui de gust, sense cap tipus d'entrebanc. Per quina raó? Només els designis del Senyor, que són inexcrutables, ens en podrien fer saber alguna cosa. No se'ls acut de pensar, emperò, ni a espanyols ni a marroquins, que, a fi de comptes, és cada població la que ha de decidir que vol fer amb si mateixa, que els destins de totes les àrees esmentades (tant l'europea com les africanes) l'han de decidir les persones que, com se solia dir, hi viuen i treballen. I punt. Ah! I una mica menys de circ no aniria malament... Ω

BERNAT JOAN I MARÍ

L'ENSORRAMENT DEL PODER ADQUISITIU

Ja ho van dir clarament els experts econòmics independents. Ho va repetir també algun polític previsor amb sentit comú i poc influenciat per la voràgine neoliberal. Però no els van fer cas. Doncs bé, la implantació de l'Euro sense mínim control de preus i sense una posada al dia dels salaris més baixos (una veritable europeïtzació i dignificació dels sous), juntament amb la nefasta política econòmica —rabiosament dogmàtica i injusta— del dèficit zero i de l'augment i/o proliferació dels impostos indirectes (per cobrir les "vergonyes" de les rebaixes fiscals als plutòcrates i a certes empreses privatitzades), ha portat quelcom que fa anar molt malament a molta gent. L'ensorrament del poder adquisitiu de la majoria dels consumidors que depenen de salaris i/o pensions.

De fet, ja abans d'entrar a l'Euro, fins i tot abans que governés el PP, a l'Estat Espanyol i més intensament a Catalunya, el poder adquisitiu del 80 % dels ciutadans era feble (hem de pensar que la carestia de la vida d'un país no es pot valorar pel preu dels seus béns i serveis, sinó que cal fer-ho en funció de l'esforç necessari per adquirir-los). Així va arribar la moneda única i no solament no va millorar el poder adquisitiu de la majoria dels catalans sinó que ha empitjorat a marxés forçades.

D'Aquesta manera, un obrer alemany de la mateixa empresa fent la mateixa feina, guanya tres vegades més que un obrer català, a part que a Alemanya la sanitat pública cobreix des de les ulleres a les pròtesis dentals. Un altre exemple molt pedagògic, que els senyors del PP mai esmenten. A l'Estat Espanyol el salari mínim és de 450 € (a Cata-

lunya té un poder real de comprar d'uns 360 €), a l'Estat Francès és d'uns 980 €. Per altra banda, a l'Estat Espanyol, hi ha 5 milions de pensionistes que estan per sota del salari mínim, a l'Estat Francès, per llei, cap pensionista pot percebre una pensió per sota del salari mínim.

Davant d'aquesta situació tan anòmala, en relació amb els paràmetres de qualitat de vida dels nostres veïns, amb els quals ja comencem a compartir moltes coses. El govern espanyol fa alguna cosa per solucionar-ho? Jo diria que, més aviat tot el contrari, ja que la societat espanyola, i també la catalana, cada cop s'apropa més a l'injust model americà. Així, malgrat l'euro —socialment parlant— cada cop ens allunyem més d'Europa. Cal tenir molt en compte que a l'Estat Espanyol el 2'43 % de la població acumula el 40 % de la riquesa.

En síntesi, que a hores d'ara l'ensorrament del poder adquisitiu de la majoria de la població és una realitat empírica. També és un factor claríssim, un símptoma evident de les escandaloses diferències socioeconòmiques entre rics i pobres. És, en definitiva, la vertebració d'un model, on les bosses de pobresa, la precarietat laboral (amanda amb molts accidents laborals) i la inseguretat social de cara a l'esdevenidor (l'autèntica inseguretat ciutadana) provoquen que cada dia la vida sigui més insuportable. Ω

JOSEP M. LOSTE I ROMERO

País Valencià S'HA SIGNAT EL PROTOCOL DE LA COALICIÓ ELECTORAL DE L'ENTESA EL SEGONS LLOCS DE CASTELLÓ DE LA PLANA I DE VALÈNCIA PER A ESQUERRA VALENCIANA I ELS VERDS, RESPECTIVAMENT. AMB ESQUERRA VERDA I ERPV HI HA ESPERANCES TAMBÉ D'UN ACORD.

ANNA notícies. València. 29.07.02

Avui, dilluns, 29 de juliol, en un clima d'optimisme per les darreres enquestes, en les que EUPV consolida el seu espai, s'ha signat el Protocol de la Coalició Electoral de l'Entesa subscrit per les organitzacions polítiques Esquerra Unida del País Valencià, Els Verds del País Valencià i Esquerra Valenciana. L'objectiu d'aquesta coalició és que una gran força d'esquerres, nacionalista i ecològica, irrompi al parlament valencià per a poder desplaçar a la dreta centralista del PP, trencar el bipartidisme i fer possible un govern d'esquerres, valencià i de defensa de la terra.

Ara aquest protocol, ensems amb el document de Programa, serà enviat als afiliats de les tres organitzacions per a que sigui ratificat, si bé molts col·lectius en ciutats i pobles, s'estan avançant i ja van constituint Meses per l'Entesa Municipals.

El 19 d'octubre està previst que aquest procés estigui totalment tancat per a poder-lo presentar públicament el Darrer Diumenge d'Octubre al Puig.

En aquest acord es contempla la Declaració d'Intencions, la denominació i anagrama autonòmic, la composició de la Comissió Política i els cinc primers llocs per las tres circumscripcions electorals al País Valencià. Ha subratllar que els segons llocs per a la llista autonòmica de les circumscripcions electorals de València i de Castelló de la Plana recauen en Els Verds del País Valencià i en Esquerra Valenciana respectivament.

El protocol contempla també la incorporació d'altres forces polítiques a la coalició. En aquest sentit hi ha converses molt fermes amb Esquerra Verda i ERPV, amb les que sembla que un acord, si més no, sobre llistes municipals pot ser una realitat. Ω

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca. Telefonau-nos a l'Estel. Tel. 971 265 005

UN MAL FITXATGE AL PARLAMENT - Capítol XVII

CECILIA BUELE I RAMIS.

El paper del sindicat UGT i la Junta de Personal (2)

Mentre el Secretari General de la UGT, Lorenzo Bravo, s'anava estenent en consideracions de difícil transcripció en uns fulls com aquests, la periodista Marisol Ramírez continuava amb aquella entrevista radiofònica.

Recordava que dia 20 de juliol el President del Parlament s'havia mostrat d'acord amb la petició dels treballadors d'obrir una investigació interna sobre aquelles fitxes confidencials. Una investigació interna que s'havia duit a efecte amb unes conclusions, que volia comentar el funcionari allà present:

F.: "Sí, la veritat és que va ser la primera alegria que vàrem tenir aquest estiu: veure els resultats de la investigació interna. Primer de tot, perquè el Lletrat que l'ha feta és interí, no és fix a la casa i s'hi està jugant el seu lloc de treball. Ha actuat, crec jo, amb honradesa, amb molta d'honradesa".

Marisol Ramírez: "Una investigació interna en la qual no s'han entrevistat polítics, només han estat entrevistats funcionaris".

F.: "Exactament. És una limitació que el mateix Lletrat reconeix: només ha pogut entrevistar funcionaris".

Marisol Ramírez: ¿Per què, Jaume Riera, Delegat Sindical d'UGT, perquè no es poden entrevistar els polítics del Parlament, en un cas moralment tan greu com aquest?

Jaume Riera: "En tractar-se d'una investigació interna, està ben clar que s'ha de fer entre els treballadors de la casa. Per investigar polítics, o si hi hagués alguna responsabilitat política, aleshores hauria de ser la Junta de Portaveus la que parlàs sobre el tema".

Marisol Ramírez: "Però aquesta és precisament una de les qüestions a dirimir, si hi ha o no hi ha cap casta de responsabilitat política".

Jaume Riera: "Sí. Jo, a més de funcionari del Parlament, som ciutadà de les Illes Balears. I crec que els nostres polítics hi haurien de respondre satisfactòriament. És a dir, em sembla gravíssim que en un lloc com el Parlament succeeixin coses com aquestes. I que ningú no hagi demanat cap casta de responsabilitat política.

El mateix President va reconèixer que havia sentit a parlar d'aquelles fitxes. Si n'havia sentit a parlar, donant per descomptat que no les hagués vistes ni les hagués encarregades - que és un suposar -, no hi va fer res de res. O sigui que només quan les fitxes surten a la premsa, es comença a dir que s'ha d'anar fins al final d'aquell assumpte".

Lorenzo Bravo: "Tot i amb això, no s'hi ha entrat gaire. Han torbat moltíssim... fins que la Junta de Personal no ha animat la Mesa del Parlament a tirar endavant amb les fitxes. O sigui que han estat una mica estrets amb tota aquesta histò-

ria".

Marisol Ramírez: "S'ha intentat o no. Hi ha hagut un vel de silenci en aquest assumpte, políticament i laboralment també ¿no?"

Jaume Riera: "En un primer moment, sí. Quan aquelles fitxes aparegueren als mitjans de comunicació, al DIARIO DE MALLORCA. Llavors els altres també se'n feren ressò. Però bé, va deixar de ser actualitat i el tema va quedar oblidat.

Nosaltres, a través de la Junta de Personal, hem estat els que hem intentat que el tema continuàs ben viu. I que, si no es podia depurar o si no hi havia responsabilitats judicials, almanco administrativament es pogués..."

Marisol Ramírez: "Ara mateix, vostès tendrien la sensació que s'ha fet una mica de justícia, si s'arriba a expedientar el senyor Sabater, com demana la Junta de Personal..."

primer de tot, Gaspar és periodista i sap perfectament que quan qualcú escriu alguna cosa és perquè un altre ho llegeixi. Ningú no escriu res per guardar-ho dins d'un calaix, ningú. Fins i tot, quan un escriu alguna cosa per a un mateix, és alguna cosa que no pot recordar. Si vaig a fer la compra, jo escric allò que he de comprar perquè llavors no m'enrecord; però, dades dels companys, per descomptat, jo me n'enrecord..."

Lorenzo Bravo: "Jo mantenc dues tesis, Marisol, com a bon lector de novel·la negra..."

Marisol Ramírez: "Aquesta terra dona per a novel·la negra, Mare de Déu"

Lorenzo Bravo: "Sí, tenc dues tesis. La primera és aquesta: crec que aquest home és tan inútil al seu lloc de treball, em fa la impressió, -jo que he estat bastant pel Parlament, com sap en Jaume i com saben molts de companys -, per les meves pròpies investigacions, em fa la impressió que

aquestes declaracions, les del senyor Maximilià Morales, President de la Cambra: "Si qualcú ha fet alguna cosa semblant -va dir dia 10 de juny d'enguany - serà expedientat immediatament".

Aleshores, un cop el senyor Sabater va admetre un mes després, dia 12 de juliol de 2001, l'autoria d'aquelles fitxes íntimes del Parlament, això és el que demanen els treballadors del Parlament: que se l'expedientat immediatament, talment com va anunciar la seva màxima autoritat.

Som a punt d'acabar. ¿Tenen alguna cosa més a dir, ara que disposen d'un micròfon davant seu? No fos cosa que llavors arribi una capa de silenci i resulti millor no parlar-ne.

- Bé, sí. Volia afegir que, a més de les responsabilitats administratives damunt Gaspar Sabater, també hi ha responsabilitats polítiques. I crec que són els polítics els qui les han d'exigir, no els funcionaris, clar.

Marisol Ramírez: Indemostres, de moment!

- Ja, però és que en política no només es tracta de demostrar, sinó d'altres coses...

Marisol Ramírez: Hi hagué un temps en què la política també era una qüestió de moralitat...

Lorenzo Bravo: Per a mi, la qüestió roman ben clara: a aquest senyor, ja se l'hauria d'haver sancionat. L'única cosa a establir és si l'aparten definitivament de la funció pública, com ha dit el company, o si li apliquen una sanció d'x mesos o anys, el que sia. Per a mi, allò que s'ha d'esbrinar únicament és el grau de la sanció. Si l'expulsen definitivament o si el sancionen amb un any o dos, sis mesos o set mesos de suspensió. Però per a mi està claríssim que no hi havia per què haver d'estar esperant durant tant de temps, perquè ja se n'ha confessat l'autor. Fa la impressió que encara se n'han d'assabentar. Hi va haver un sospitós, al principi. Però un cop se'n va reconèixer l'autor, jo crec que aquest home ja hauria d'haver quedat apartat automàticament. Ara el que cal determinar, en aqueixa mesa d'investigació que ja s'ha decidit convocar, és l'abast de la sanció.

Marisol Ramírez: Senyors, moltíssimes gràcies per la seva veu. Gràcies per haver-se acostat als micròfons de la cadena SER. Allò que pretenem des d'aquests micròfons és que, quan hi ha qüestions que atempten contra el concepte de la dignitat a la cambra defensora de la democràcia a les illes Balears, almanco el silenci no sia l'aliat principal d'aquells qui, bono, intenten sortir-ne indemnes, de tota aquesta història.

Moltíssimes gràcies a tots. Una salutació.

Sé que a alguns dels qui han estat aquí, no els ha resultat gens fàcil. Així que, s'hi duplica l'agraïment.

(CONTINUARÀ)

UN MAL FITXATGE AL PARLAMENT

Capítol I.- Primer dia i primeres declaracions públiques

Capítol II.- Primeres reaccions davant l'opinió pública (1)

Capítol III.- Primeres reaccions davant l'opinió pública (2)

Capítol IV.- Primeres contradiccions que surten a rotlle (1)

Capítol V.- Primeres contradiccions que surten a rotlle (2)

Capítol VI.- Fitxes a la Fiscalia i descoberta de l'autor

Capítol VII.- L'autor de les fitxes, presumpte innocent

Capítol VIII.- L'autor de les fitxes, un funcionari privilegiat

Capítol IX.- El President del Parlament i la Presidenta del Consell de Mallorca

Capítol X.- El Jutge i la Junta de Personal

Capítol XI.- Sobreseïment provisional i obertura d'expedient disciplinari

Capítol XII.- Petició reiterada d'obertura d'expedient disciplinari

Capítol XIII.- Elaboració d'una informació reservada de caràcter intern

Capítol XIV.- Obertura d'expedient disciplinari a un funcionari públic (1)

Capítol XV.- La instrucció d'un expedient disciplinari a un funcionari públic (2)

Capítol XVI.- El paper del sindicat UGT i la Junta de Personal (1)

Capítol XVII.- El paper del sindicat UGT i la Junta de Personal (2)

Jaume Riera: "Jo crec que si no s'inhabilita Gaspar Sabater per exercir la funció pública, no s'hi fa justícia. Aquest senyor no té dret a mantenir la condició de funcionari. Ha jurat la Constitució i, malgrat tot, en la seva actuació, en el seu treball, ha anat directament contra drets constitucionals dels seus companys".

Lorenzo Bravo: "Hi estic d'acord completament. Això no pot quedar en una falta d'estirada d'orelles, i dir que ací acaba tot. Em sembla molt greu".

En aquelles alçades de l'entrevista radiofònica, la periodista Marisol Ramírez escometia els assistents amb una altra pregunta: "¿Creuen vostès que el senyor Sabater va elaborar aquelles fitxes perquè no tenia cap altra cosa millor a fer?"

Jaume Riera: "No. Jo no m'ho crec. Ni s'ho creu ningú".

Marisol Ramírez: "¿Què creu vostè?"

Jaume Riera: "Bono, aquestes fitxes..."

la millor manera de quedar-se i mantenir-se al treball, era aquesta de fer cacicades d'aquestes característiques, en pla pilota o en pla barroer, que és una de les possibilitats.

I una altra seria, perquè ha estat dita fins i tot des de la mateixa Mesa, que políticament s'hagi demanat, que hi hagi hagut alguna ordre política. Jo m'inclinaria quasi més per la primera..."

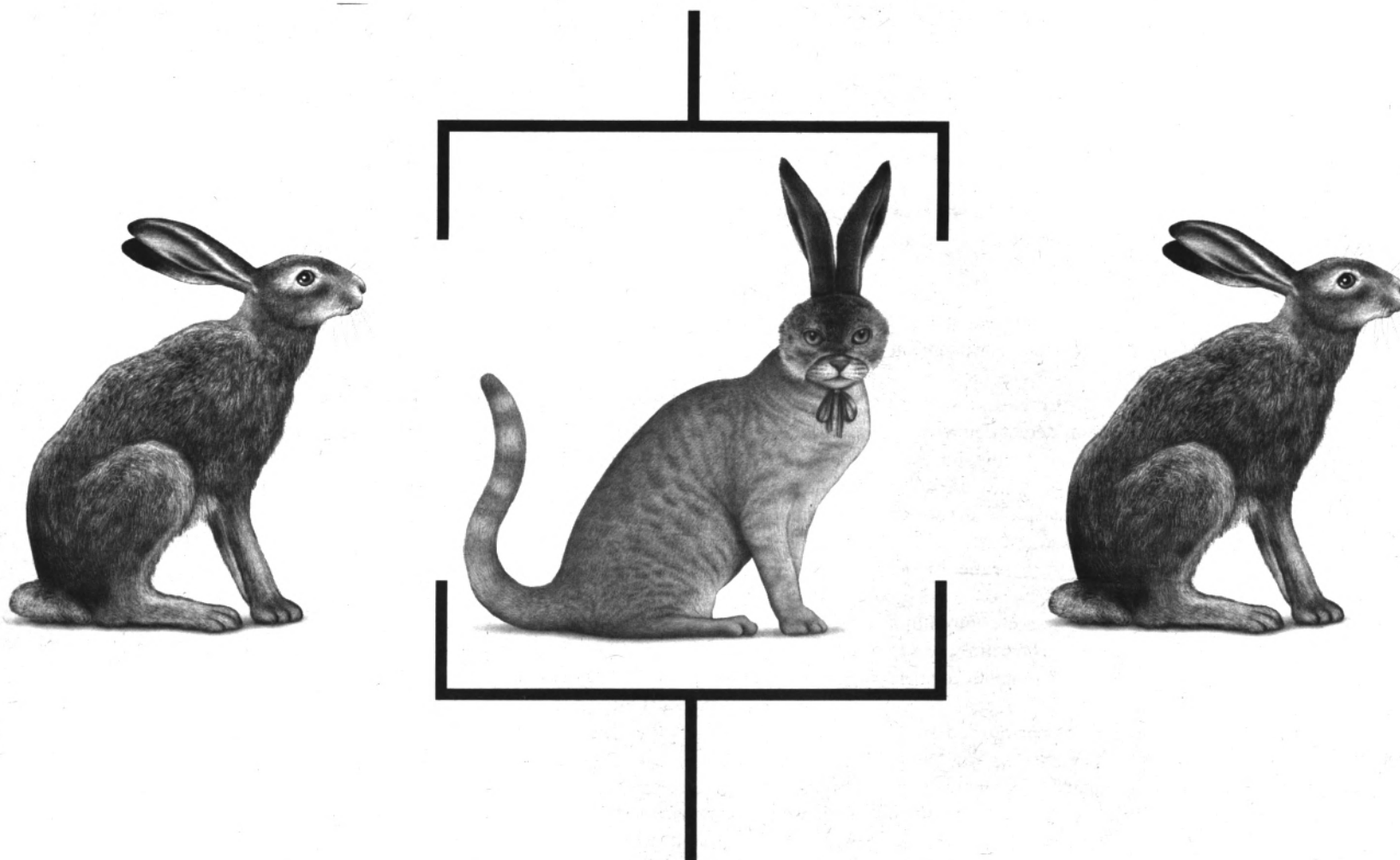
Marisol Ramírez: "Quin poc sentit de la dignitat!"

Lorenzo Bravo: "Sí, sí. Jo tenc aquestes dues hipòtesis. A lo millor em puc equivocar..."

Marisol Ramírez: "Senyor Riera: ¿vostè s'ho creu, allò de 'ho vaig fer perquè no tenia cap altra cosa millor a fer'?"

Jaume Riera: "Jo, mentre no pugui demostrar-se el contrari, crec que s'haurà de creure això".

Marisol Ramírez: Bono! Em qued amb

No volem gat per llebre

A Catalunya tenim les eines per viure el consum amb totes les garanties. Ens donen seguretat i ajuden a resoldre conflictes i a harmonitzar les relacions de consum.

Els nostres drets

- La protecció de la salut i la seguretat
- La protecció dels interessos econòmics
- La informació i l'educació en matèria de consum
- La protecció jurídica i la reparació de danys
- La defensa de l'ambient i de la qualitat de vida

Les nostres eines

- Servei d'Inspecció de Disciplina de Mercat i Consum
- Junta Arbitral de Consum
- Ajuts per a organitzacions de consumidors i usuaris
- Informació sobre etiquetatge, garanties, facturació, publicitat enganyosa, reparació de béns i irregularitats en la compravenda

Són eines per a tothom, com els drets i els deures, i milloren la nostra qualitat de vida.

Molt per fer
molt per viure →

Generalitat de Catalunya

www.gencat.net

012

Cost de la trucada: 0,55€ els 3 minuts o fracció

Des de Pollença Nacionalisme excels

Des d'aquestes pàgines, hem parlat sovint de nacionalisme(s) i de les diverses ideologies i interpretacions a què aquest terme ha donat lloc. Per tal com sembla encara lluny que hom hagi dit la darrera paraula sobre aquest tema, no crec que sia sobrer tornar a parlar-ne, si ens lleu. Cal remarcar d'entrada, que les etiquetes de nacionalistes han fet força camí en l'actual Estat espanyol, com tots sabem; els mitjans de comunicació espanyols d'àmplia difusió, l'aparell de propaganda de l'estat i els principals partits d'implantació estatal, s'han preocupat especialment que aquesta classificació prosperàs i gaudís del predicament que té actualment.

És un fet demostrable que qui detenta el poder controla el llenguatge, de tal manera que el pot manipular al seu albir i fer-lo servir com un instrument efecacíssim, i totalment indispensable, de propaganda ideològica i d'observança ferrenya de la població (George Orwell, en la seva excel·lent novel·la 1984, exemplifica molt bé la qüestió). És per aquest motiu pel qual, per a comprendre l'abast, i una significació més precisa, del mot nacionalisme, cal partir necessàriament dels fonaments bàsics de la nació en qüestió. Així, per exemple, tan nacionalista pot

ésser un espanyol com un català - i segurament molt més; la diferència rau en el fet que ambdós nacionalismes parteixen de concepcions diferents de la nació. El primer es defineix a partir d'unes estructures estatals plurinacionals que pretenen homogeneïtzar-se mitjançant la destrucció de les entitats nacionals existents. El segon parteix de Catalunya considerada com a nació. És a dir, l'un és el nacionalisme de l'estat-nació, de l'estat opressor, i l'altre el nacionalisme de les nacions sotmeses dins aquest estat.

No cal dir que el primer model de nacionalisme esmentat, el de l'estat-nació opressor, és, amb molta diferència, el més perillós per a la pau i per a la humanitat, com la història s'ha encarregat bé de demostrar (ves per on, té raó, de rebot, el president espanyol Aznar, quan diu que "el nacionalisme és la guerra", tot passant per alt, és clar, el sentit correcte de l'expressió). Els estats-nació més intolerants i agressius solen ser, sempre, els plurinacionals, especialment els d'idiosincràsia jacobina. L'ús i abús que fan de l'apel·latiu nacional és ben significatiu, car fa part de noms referits a organismes, institucions, entitats, associacions i esdeveniments de tots tipus. Pel que fa a l'Estat espanyol, heus-ne ací alguns: Ràdio Nacional, Universitat Nacional de Educació a

Distància, Instituto Nacional de la Salud, Instituto Nacional de Previsión, Instituto Nacional de Meteorologia, Patrimonio Nacional, i encara bandera nacional (com la que poguérem contemplar en tota la seva esplendor i magnificència, davallant del cel, a les passades festes d'Eu Moll), policia nacional, loteria nacional, festa nacional, compeonato nacional, liga nacional, etc. No té cap sentit, doncs, la distinció ideològica-mediàtica entre nacionalistes i no nacionalistes, sobretot tenint en compte que aquells que menys o gens se'n declaren ho són d'allò més, de nacionalistes. Al passat mes de juliol n'hem tengut dos exemples prou reeixits: l'estericosa i anacrònica ocupació de l'illot de Leila (dita Peregil (!) pels espanyols), a la costa marroquina, per part de forces espanyoles, a nivell internacional, i la inesperada demostració "patriòtica" del paracaidisme nacional espanyol en la diada oficial de cloenda de les festes del Port de Pollença, a nivell local. Així sí que és nacionalisme total, insultant i absolutament desacomplexat. Ω

ANDREU
SALOM I
MIR

Aconfessionals, no laicistes

01/11/2001

Hi ha un debat pendent a la nostra societat que resulta alhora necessari i prioritari. Es tracta de resituar al lloc real el laïcisme i concretar en fets els drets que la Constitució espanyola atorga a les religions reconegudes en general, i a la catòlica en particular. L'Estat espanyol, com la majoria d'estats europeus, és aconfessional. Això és, no té religió; en altres paraules, és neutral davant les diferents opcions; neutral, però no indiferent, perquè valora positivament la dimensió religiosa. Els articles 16.3 i 27.3 de la Constitució deixen clares ambdues qüestions, que alhora han de relacionar-se en el cas dels catòlics amb els acords amb la Santa Seu de 1979. Aquesta naturalesa aconfessional i afirmació positiva del fet religiós queda clarament reflectida en el cas de l'ensenyament de la religió a l'escola pública, com estableixen les lleis orgàniques de llibertat religiosa (Art. 2.1 C), Dret a l'Educació (Art. 4 C), i d'Ordenació General del Sistema Educatiu (la famosa LOGSE) en el preàmbul i disposició general segona.

Tot això res té a veure amb un marc legal laicista, on el fet religiós queda exclòs de la vida pública i relegat a la privacitat.

Per tant, les normes de convivència, de que ens hem dotat mitjançant un pacte històric, no fonamenten cap principi laicista i aquesta concepció té especial consideració o prerrogativa específica, més enllà de la que pugui exercir al marc general de les llibertats fonamentals (expressió, associació, etc.). No existeix un "dret" a rebre formació laicista a l'escola, ni a disposar d'un cos de mestres com sí que n'hi ha en matèria religiosa. El laïcisme no és una categoria superior que arbitri sobre les religions en l'espai públic, sinó una opció personal i privada. Tot això no afecta només a l'àmbit de l'ensenyament o de la pràctica religiosa, sinó també a la consideració de les Institucions: Ajuntaments, Parlaments, Governos. Per això és necessari un realiniament de les categories i pràctiques laicistes i religioses en la nostra societat. I aquesta és una tasca que ens concerneix a tots. Ω

© 2001 E-cristians.net

ESPAI COMUNICACIONAL I STAR-SYSTEM PROPIS

La "Rosa de España" va fracassar estrepitosament al Festival d'Eurovisió, guanyat per la representació de Letònia, en plena celebració festiva bàltica. Sembla que no va aconseguir ni tan sols la posició d'un tal Civera, que hi havia cantat l'any anterior i que, aproximadament, s'havia considerat com un fracàs "nacional". L'eclipsi de l'elegida per "Operación Triunfo" per triomfar a Tallin va ser considerable, però no ha fet minvar en absolut l'estropada que té tota aquesta història.

En principi, l'al·lota escollida per representar Espanya a la capital d'Estònia en el conegut festival eurovisiu presentava les característiques pròpies de qui havia de guanyar: espanyola castissa, andalusa, de família humil, incapaç d'articular res que no fos "viva España!" quan l'embargava la més profunda emoció... No podia ser ningú altre; l'un perquè tenia el llinatge castellà (per molt que fos també d'Andalusia); l'altra pel seu mestissatge (mig mallorquí, mig argentí, amb tocs anglòfons, molt massa poc espanyol per a gust de la hispànica concurrència)... Per als organitzadors de tot el muntatge, la cosa havia d'anar completament rodada, però les "potències enemigues" de la vella Europa no es deixaren ensarronar i allò que havia de convertir-se en una autèntica "passada triomfal" es va convertir aproximadament en un calvari.

L'estirada d'Operación Triunfo, emperò, continua com si res. Aquest estiu una part dels més destacats participants en aquella història cantaran a Eivissa. Fan gires arreu de l'Estat i impregnen l'estiu amb la seua música. Ai, del cantant o de la cantant que comencin -o que, senzillament, ja hagin començat però no tinguin la tirada prou afirmada-, davant l'allau d'aquests! Quantes oportunitats d'artistes que intenten avançar en solitari, sense suport de Prado del Rey i tota la pesca, se n'hauran anat en orris, independentment de la qualitat que puguin tenir!

Què ha permès que Operación Triunfo continuï actualment en plena marxa, malgrat les ensopegades sofertes? L'existència d'un espai comunicacional espanyol sòlid, que l'Estat aferma cada vegada més amb tots els mitjans al seu abast i que els mitjans de comunicació de masses treballen també per consolidar. Aquí sí que la premsa actua realment com un quart poder, absolutament concordant amb el poder executiu de l'Estat, en la feina de consolidar un espai espanyol de comunicació i de referents simbòlics (pensem que els ídols de la cançó i de l'espectacle, igual que els ídols esportius, constitueixen referents simbòlics cohesionadors de comunitats nacionals: per això es posen tants d'entrebanos, per exemple, perquè es consolidi una selecció catalana de futbol que pugui competir en igualtat de condicions a nivell inter-

nacional).

L'espai comunicacional català -i el propi star-system- estan en construcció, però no compten amb els mitjans que posseeixen els espanyols (i que els pagam, ai las!, entre tots nosaltres, de les nostres pròpies butxaques, a través de l'espòli fiscal a què ens sotmet l'Estat espanyol). Així, hem pogut llegir -ja en diaris i revistes una mica més "especialitzats"- que ha estat un èxit el Senglar Roc, o que s'espera una participació de molts milers de persones a l'Acampada Jove d'Arbúcies... Sabem, també, que han tengut actuacions exitoses grups ja consolidats com Lax'n'Busto, Mesclat o Els Pets; i que comencen a trepitjar fort grups com Obrim Pas, Glaucs o els Antònia Font (aquests darrers, de l'illa de Mallorca). Però no tenim encara un espai prou consolidat com perquè l'Estiu Jove opti per algun d'aquests grups faci algun concert a Eivissa o com perquè els adolescents cantin lletres d'en Titot d'Els Brams amb la mateixa fluïdesa amb què en canten de na Chenoa.

Eivissa s'apunta majoritàriament a l'star-system espanyol. Per ballar amb Obrim Pas o amb Mesclat, haurem d'anar a les Festes de Santa Maria que s'organitzen a Formentera, on hi ha una de les trobades de grups de rock que canten en català més importants dels Països Catalans. Ω

BERNAT JOAN I MARÍ

Capçal sobre recaptar saviesa.

"Si a algun de vosaltres li manca saviesa, que la demani a Déu, i Déu, que dona generosament a tothom, sense retreure res, la hi concedirà. 6 Però que demani amb fe, sense dubtar, perquè el qui dubta és com una ona del mar, remoguda i sacsejada pel vent. 7 Una persona així, que no es pensi pas que el Senyor donarà res 8 a qui té el cor dividit, inconstant en tot el que emprèn". (Lletra de Jaume 1:5-6). Ω

JORDI PUJOL TAMBÉ TÉ VOCACIÓ D'ESTORA

No va ésser cap abertzale. Fou un basc de dretes —Anasagasti— qui digué (AVUI, 30/06/02): "... Veiem coses, com el cas dels papers de Salamanca, que són una vergonya, i CiU no ho està defensant. M'irrita, a més, el servilisme, perquè el PNV ha treballat també amb el PP, però no tenim vocació de ser l'estora per eixugar-se els peus de ningú i aquí hi ha diputats de CiU que en tenen. L'acció de CiU és, des del punt de vista nacionalista, una vergonya". Ni essent de pedra picada hom aguantaria semblant sentència sense restar esmicolat! Què saben d'algú que hagi dimisit? Dimi... què? Aquest verb no s'ensenyava a les nostres escoles. És per això que, a sobre, han proposat al tipus amb vocació de catifa d'alcaldeable per Barcelona.

Ara, però, la contundent sentència esquitxa també al propi Jordi Pujol. És allò de: "fills de gats, gatets". ¿O us penseu que si el mateix president no tingués també vocació d'estora els caldria fer tombar trens per l'"imperi" per a millorar-nos la imatge? Voleu proves? El proppassat 28 de juliol, Jordi Pujol, anà a l'escola d'estiu de les JNC on es formen les futures "catifes" del país i en un atac de seny, digué: "La ideologia dominant a l'estat vol que Catalunya sigui com la província de Conca".

Aquesta veritat inofensiva, car no tenim ni el dret de dir a qui volem semblar-nos-hi, ha molestat a José Bono, que ràpidament ha enviat una carta a la premsa on exigeix disculpes a Pujol i, de passada, ens diu (ABC, 30/07/02): "no ha nacido todavía ningún catalán que sea más digno que un conquense". Davant d'això, Pujol, cuita a justificar-se amb l'"amo" bo i afirmant (AVUI, 31/07/02): "És cert que, com vostè

diu, encara no ha nascut cap català més digne que un habitant de Conca".

Amb aquesta resposta, Jordi Pujol, demostra tenir o no "vocació d'estora"? Si algú, com a català, ha perdut o no ha tingut mai dignitat, deu ésser ell i la cort de "llepes" que l'acompanyen! Quin dret s'abroga per a parlar en nom —només per citar-ne tres— de Lluís Companys, Carrasco i Formiguera o González i Alba? Aquests tres patriotes moriren a mans dels nazis que, ara i adés, han maldat per reduir Catalunya a la categoria de "província", es digui Conca o Almeria! I, un d'ells, Lluís Companys, demostrà tenir més dignitat que tots els habitants, no de Conca, de tot Castella-La Manxa sencera!, car morí com a President per Catalunya! Quants presidents "conquenses" han deixat la pell en defensa de res? Que abans no tenien autonomia? Així, què parlen? S'ofenen perquè no volem ésser com ells? Doncs, que s'oprin!

Amb tot, si en Pujol es permet afirmar "que no hi cap català més digne que cap habitant de Conca", deu ésser per allò de: "piensa el ladrón que todos son de su condición". Exageracions? En una entrevista personal que vaig mantenir amb l'actual conseller en cap —Artur Mas— quan encara era conseller del Departament d'Economia i Finances, vaig dir-li, poc més o menys: "És urgent que atengueu la reclamació que —llavors— més de quaranta

ajuntaments us estan fent perquè es convoqui a Catalunya un Plebiscit per la Independència. Amb Espanya no ens entendrem mai i tota la política que esteu practicant a part de resultar un fracàs, ens crea molt mala imatge. Us posaré un exemple: Si els espanyols ens diuen "lladres" als catalans, és per culpa vostra, car a nosaltres fa segles que l'"imperi" ens roba cada dia la cartera i ningú, amb els seus cabals, se li acudiria pactar amb el lladre que li retorni el trenta o el quaranta per cent del seu contingut. Als delinqüents se'ls ha d'exigir el retorn de tota la cartera sencera i si no la tornen se'ls ha d'omplir la cara de mans! Si pacteu amb els lladres una part del contingut, tothom que us vegi es pensarà que en sou còmplices. Enteneu per què ens diuen que som uns lladres? Així, d'una banda deteriorau la imatge dels catalans per després llançar els pocs diners que ens queden en millorar-nos-la! Aquesta política és suïcida, veieu per què s'ha de convocar el Plebiscit?". Molt alterat, es posà dempeus i amb un to exigent que mai empen amb els "amos", em digué: "Fora d'aquest despatx!". Com això és costum entre els nostres minidirigents, car imiten als feixistes de l'"imperi" que de demòcrates no tenen res, vaig replicar-li: "Aquest despatx no és de la vostra propietat, sinó del Poble de Catalunya i com ara jo sóc la mestressa i, vós, el meu servidor, car no heu d'oblidar que us paguem nosaltres, els cata-

lans, el vostre sou, sortirà d'aquesta oficina quan jo ho decideixi". Fet i Fet, vaig acabar la filípica i vaig fer el gest de marxar, quan ja era gairebé a la porta, amb un to molt càustic, em digué fent referència a la persona i la lluita del Prof. Carles M. Espinalt: "Sí, però, nosaltres hem guanyat i vostès han perdut". Vaig aturar-me i mirant-me'l desafiant, fit a fit als ulls, ràpida com un coet, vaig respondre-li: "Possiblement, però, nosaltres pel camí no hem perdut la dignitat i, vosaltres, sí".

La callada fou la seva resposta i, ja se sap: "qui calla, atorga". Es comprèn per què Pujol diu a Bono "que té raó, que no ha nascut encara cap català amb més dignitat que un habitant de Conca"? Són ells qui per no res s'ho han venut tot pel camí: la dignitat, l'orgull, la valentia, l'amor propi... I, ara, voldrien ficar-nos a tots al mateix cove!

No, Sr. Pujol, com li vaig dir a aquesta catifa que heretem —Artur Mas—, nosaltres, els independentistes servem la dignitat, per tant, tenim allò que cal tenir per a dir-li al Bono de torn: "En peu d'igualtat, sense gorilles ni immunitats i, cara a cara, provi, com a catalana d'insultar-me, perquè si mai ha tingut allò que tenen els homes entre les cames, li asseguro que deixarà de tenir-ho!". Ω

ENCARNA PARREÑO
DEIXEBLE DEL PROF. CARLES M.
ESPINALT
TÈCNIC EN PSICOESTÈTICA DIRECTIVA
PRESIDENTA DEL PARTIT ESPINALTIÀ
Avda. Josep Tarradellas, 172 3r. 4a.
L'HOSPITALET DE LLOBREGAT
D. d'I. 46.328.525 Q

Als cent anys de l'enderrocament de les muralles de Ciutat La perversió d'un interès general.

Va suposar l'enderrocament de les muralles de Palma a l'agost de 1902, part del procés higienista en salut pública i urbanisme imperant a Europa?. Mesures de les quals foren primers promotors a Catalunya tant els enginyers Ildefons Cerdà responsable del disseny de l'eixampla de Barcelona, com Garcia i Fària de la xarxa de clavegueram de la Ciutat de finals del segle XIX, i de metges com Pere Felip Monlau (autor de la memòria "Abajo las Murallas!") i l'estudi "Elementos de higiene pública") i el seu homòleg local Fajarnes Tur o Giné i Partagàs (autor de "Curso elemental de higiene privada y pública") i el doctor Bartomeu Robert (el doctor Robert, batlle de Barcelona), ambdós introductors de la medicina científico-positiva a Catalunya i Espanya.

Sense cap dubte que els il·lustres Bernat Calvet (emparentat amb la noblesa de Palma) autor del projecte urbanístic radial i policentric de l'eixampla de Palma (no el més encertat, en front de la bondat del de Garcia Fària), l'enginyer d'obres públiques Eusebi Estada i Miquel dels Sants Oliver, que estaren directament implicats amb l'operació, n'eren coneixedors i estaven assabentats

del corrent imperant a la resta d'Europa.

A Palma igual que a Barcelona l'increment demogràfic de la ciutat, en un primer estadi, fou a resultes de l'arribada de treballadors que provenien del camp cosa que provocà la necessitat de créixer a l'extramurs. Però la diferència fonamental és que l'eixampla de Barcelona també era ocupada per la burgesia creixent, mentre que a Palma la burgesia no es va moure del centre (intramurs), ni en va tenir cap intenció de desplaçar-hi en cap moment de l'operació d'enderrocament de les muralles i la posterior consecució de l'eixampla.

Per poder enderrocar les muralles era condició necessària la redacció prèvia d'un projecte d'eixampla segons Reial Ordre. A 1897, a resultes d'un concurs públic, es feren les primeres propostes d'eixampla i estudis topogràfics per a dur a terme l'enderrocament de les muralles. Però l'enginyer de camins Pere Garau abans (als voltants de 1895-6 segons M. Dolors Ladaria) estava preparant, per encàrrec de E. Estada, un topogràfic de l'eixampla. I fins i tot un pla d'eixampla (segons fonts familiars) en el que es pretenia no enderrocar les muralles i

fer un parc al seu envoltant que servis d'espai coixí entre la ciutat fortificada i la futura trama urbana. Sembla que l'intent no va ser ben acollit ni per l'ajuntament ni pels militars. Ja que, hi havia la batalla pels terrenys que ocupaven les mullades, que l'Ajuntament reclamava i pels quals el ministeri de la Guerra pretenia cobrar una quantitat considerablement elevada que invalidà l'operació fins que no fou efectiva.

Així doncs, el destí de les muralles era sentenciat, i el projecte de Pere Garau rebutjat, i de la mateixa manera ell mateix, que fins i tot va haver d'emigrar a Girona on va muntar família, després d'intentar defensar la seva proposta.

La història demostra que la pretesa higienització que comportaria l'enderrocament de la mural·la no es va produir, i més endavant amb els plans d'Alenyà i G. Benàzar que no es realitzaren, i posteriorment (tan sols varies dècades després) va ser necessari fer els plans de reforma interior de la ciutat antiga que redactà Gabriel Aomar per higienitzar-la.

Només queda reconèixer el veritable objectiu, una operació purament especulativa del sòl en

voltant, i ocupat per les muralles. No calia tan sols fer un bon projecte d'eixampla (com a Barcelona) ja que només era la clau dels especuladors burgesos de l'època per requalificar uns terrenys abans adquirits. Una de les poques protestes en contra de l'eixampla sorgí d'un grup de regidors de l'Ajuntament, per la maniobra política que suposava requalificar uns terrenys rústics a urbans (dintre de l'eixampla) pertanyents a l'esposa del batlle Joan Antoni Perelló, i que posteriorment passaren a mans de l'industrial (testaferro) Víctor Rosselló Hediguer que a 1904 esdevingué un dels majors propietaris de l'eixampla.

Per si quedés qualche dubte, l'eixampla es va desenvolupar molt lentament degut, entre d'altres motius, a que els propietaris no tingueren l'obligació, que si tingueren els barcelonins, d'executar les obres d'urbanització, i quedà en mans dels nou vinguts amb unes càrregues insostenibles per la tipologia edificatòria plantejada; planta baixa més dos pisos amb façanes de entre 10 a 15 m. i carrers de 10 m. d'ample.

Però no tot va ser especulació, ja que bona part de les infraestructures educatives i viàries de ciutat

es troben a l'àmbit dels terrenys resultants de l'operació d'enderrocament dels baluards, tot i que es dugueren a terme posteriorment, amb l'intens pla escolar que desenvoluparen el metge Emili Darder i l'arquitecte Guillem Forteza a la segona república, i quedaren per a l'ús popular.

La perversió d'un objectiu popular es repeteix tot seguit a la història, i molt més sovint a la de Mallorca. Es pot donar aquest mateix cas a l'actualitat amb el concepte de sostenibilitat i protecció del medi ambient a assolir amb la recaptació de l'ecotaxa, afavorint a un sector industrial molt concret i desfavorint l'interès social i general de l'illa?. Pot ser l'última moratòria del Consell de Mallorca la porta oberta a una especulació ja consumada?.

Només cal matisar que les muralles ara estan al litoral (corona edificada al litoral), mentre que els terrenys de l'eixampla romanen a l'interior de l'illa (pobles de l'interior i sol rústic com a potencials àrees metropolitanes). Ω

Antoni Borràs Seguí,
Arquitecte.
home@arquied.es
639617541

Sempre Fidels a Catalunya

(Antoni Gaudí Independentista. Versió editada pel Catalan National Council ©2002-020103. Sempre Fidels a Catalunya)

«Antoni Gaudí va arribar a la conclusió ferma i madura que, sense la independència, no hi havia possibilitats de crear a Catalunya una política justa, honesta i regenerada.»

«Íntimament, Gaudí vivia tan separat d'Espanya que actuava com si no sabés ni volgués parlar castellà»

«Fidel a la seva actitud, que tenia pensada i repensada, l'onze de setembre del 1924 la policia espanyola va detenir-lo i el van tancar al calabós per haver-se negat a parlar-los en castellà –Gaudí tenia ja 72 anys.–»

«Per damunt de qualsevol altra cosa, Gaudí és un gegant del geni català que, sortint com surt, demostra el que som i el que podem ser els catalans.

Francesc Pujols.»

Agustí Giménez-Camins.

Versió editada pel Catalan National Council

(©) Copyright 1993-2002

El Consell Nacional Català autoritza la seva total o parcial reproducció i divulgació, sempre i quan es mencionin les fonts.

9

La detenció d'Antoni Gaudí

Sense vanagloriar-se'n, i com qui compleix amb un deure sagrat, Antoni Gaudí actuava d'una manera que, a la pràctica, donava els següents resultats: a major repressió contra Catalunya, més rotunditat posava en la seva fe patriòtica. **Ni davant de la força de les armes claudicava.** Així, tenim un diàleg que mereix conceptuar-se d'antològic en els annals del nostre nacionalisme. És la polèmica que **va sostenir Antoni Gaudí amb uns policies espanyols** el dia 11 de setembre del 1924, en plena dictadura de Primo de Rivera, quan ben pocs gosaven obrir la boca. Enmig d'aquella discussió arribà el "jefe" dels guàrdies que l'increpaven. Fatxendós i fora de si preguntà, en veure un home vell que contradeia en català les ordres que li donaven les "autoridades competentes":

-¿Qué pasa? ¿No sabe hablar español?*

És clar que en sé! –puntualitzà Gaudí– no em dona la gana parlar-hi.

Vaya usted a la mierda.

Seria una covardia abandonar la meua llengua en un moment de persecució.

Vaya usted a la mierda- repetí el "jefe" amb l'estil propi d'aquell que no té arguments per a rebatre una opinió de manera raonada, però que insulta per sortir del pas i es fa l'enutjat a còpia d'improperis de mal gust. Després el va fer agafar pels guàrdies que comandava. Amb rapidesa, com si es tractés d'enxampar un criminal molt perillós van subjectar-lo violentament, mentre el "jefe" sentenciava:

Queda detenido!

Més tard, ja en la comissaria de policia, tal com ha investigat minuciosament Joan Creixell i publicat a la revista Serra d'Or de setembre de 1987, varen interrogar l'arquitecte Antoni Gaudí d'aquesta manera:

¿Cómo se llama usted?
Antoni Gaudí.
¿Qué edad tiene usted?
72 anys.
¿Qué profesión?
Arquitecte.

Pues su profesión le obliga a usted a hablar castellano.

La professió d'arquitecte m'obliga a pagar contribució i ja la pago, però no a deixar de parlar la meua llengua.

¿Como se llamava su padre?

Francesc Gaudí.

¿Qué es eso de Francesc?

Un dels quatre policies que ajudaven el que preguntava va dir, dirigint-se al senyor Gaudí:

¿Si usted no fuese viejo le rompería la cara; sinvergüenza cochino!

Jo a vostè no li insulto i vostè a mi sí.

Jo parlo la meua llengua...

El senyor Valls (detingut conjuntament amb Antoni Gaudí) diu en castellà:

El señor Gaudí està en su perfecto derecho hablando en catalan.

El "jefe" de policia:

Ve usted, señor Gaudí, como su compañero habla el castellano.

El senyor Gaudí:

Sí, ja ho veig; però jo en tinc prou amb la meua llengua.

Ni sabien la importància que tenia l'ho-

me que havien detingut, ni volien assabentar-se'n.

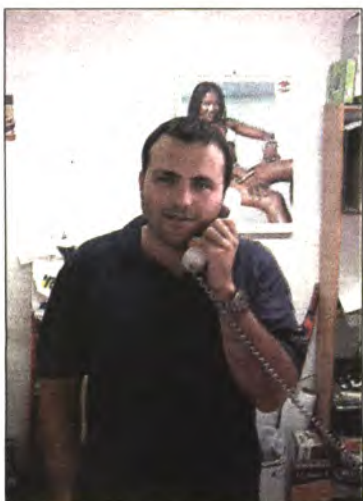
Era hora de reprimir amb mà dura i no es tenien miraments de cap mena. L'opressió contra el nostre país intensificava les vexacions amb propòsits ben concrets: portaven com a objectiu anul·lar-nos la personalitat per sempre més. Podrien? Era una nova dictadura borbònica que tornava a calcar amb rigor els procediments de Felip V. Segur que Antoni Gaudí pensava que tampoc llavors aconseguirien ofegar-nos, però sí que una coacció molt severa portaria a greus violències i revoltaria el poble a no tardar.

Va morir Antoni Gaudí abans de poder-ho veure. Tanmateix, per escrit ens ha deixat el seu clar diagnòstic:

“Un poble no es pot matar; es poden ofegar veus, tancar vàlvules, però llavors la pressió augmenta i creix el perill d'explosió. I si tantes vàlvules es tanquen, l'explosió és inevitable”

CONTINUARÀ...

P O R T O C R I S T O

En Llorenç Galmès és l'amo jove del Magatzem de Material de Construcció i Ferreteria Can Mac a Portocristo. El seu padrí Llorenç va obrir aquesta empresa fa 65 anys. Tel. 971 820 946

Fa mig any que na Sandra Zabala ha obert la Perruqueria Unixex Sandra a la Ronda de l'Oest de Portocristo. Tel. 971 822 662

Fa 26 anys que en Pasqual Cifuentes amb en Perfecto Acosta obriren el Magatzem de Construcció Perfecto-Pasqual a l'Avinguda dels Pins de Portocristo. Tel. 971 820 776

En Jaume Vidal de Vilafranca i en Manuel Compte de Portocristo s'han associat per obrir el Taller de Serigrafia i Retolació Món Gràfic al carrer Sureda de Portocristo. Tel. 971 821 193

Fa 3 anys que en José Luis Rodríguez regenta l'Estudi i Laboratori Fotogràfic José Luis al carrer d'en Burdils de Portocristo. Són Pare va obrir aquesta empresa fa 35 anys. Tel. 971 821 102

Gaudí vist per Adrià Blasco

LA BUSCA EDICIONS SL, 2002.

PREU: 13 euros.

www.paisoscatalans.org/labusca

Les il·lustracions que inclouen aquest recull són algunes de les últimes que Adrià Blasco Monterde, va poder realitzar, basant-se en l'obra del genial arquitecte del Baix Camp, Antoni Gaudí i Cornet. Els textos (del fill d'Adrià Blasco) i els dibuixos ens permeten de fer un magnífic viatge a través de l'obra de Gaudí, vista des dels ulls del cèlebre dibuixant Adrià Blasco. L'admiració que sentia Blasco envers l'obra del gran arquitecte li facilitaren de passejar, sovint amb el seu fill, pels marcs gaudinians. Aquests passeigs i l'art igualment incomparable de l'Adrià havien d'esdevenir igualment Art. Aquest llibre vol ser un homenatge a ambdós genis. Ω

S A L U T A V U I

El càncer de mama (i III)

Amb la finalitat de complementar el tema que ens ocupa, contestarem dues preguntes que em semblen importants. Una es refereix a aclarir el concepte del càncer i l'altra, sobre les alternatives terapèutiques que existeixen per tractar el càncer de pit.

1. El càncer és un grup de diferents malalties que tenen alguns efectes importants en comú. El càncer afecta les nostres cèl·lules, la unitat bàsica per a viure. El cos humà es compon de molts tipus de cèl·lules. Normalment les cèl·lules creixen, es divideixen i es reproduïxen a mesura que es necessita mantenir el cos sa.

Emperò, de vegades, el procés es descontrola i les cèl·lules se segueixen dividint quan no és necessari. La massa de cèl·lules extres forma un creixement o tumor. Els tumors poden ser benignes o malignes. Els tumors benignes no són cancerosos. Les cèl·lules en els tumors benignes no s'estenen a altres parts del cos. Generalment es poden extirpar i en la majoria dels casos no reapareixen. El més important és que els tumors benignes rarament són una amenaça de mort. Els tumors malignes són cancerosos. Les cèl·lules en aquests tumors són anormals i es divideixen sense control ni ordre. Aquestes cèl·lules canceroses poden invadir i destruir el teixit al seu voltant. A més, les cèl·lules canceroses es poden separar del tumor maligne i entrar al torrent sanguini o al sistema limfàtic. El procés mitjançant el qual el càncer s'estén del tumor original a altres parts del cos per formar nous tumors es coneix com metàstasi.

2. Els tractaments disponibles per tractar el càncer de pit són: la cirurgia, la quimioteràpia, la radioteràpia i l'hormonoteràpia. La cirurgia en el càncer de pit s'usa com a mètode diagnòstic en fer la

biòpsia del nòdul sospitós de ser cancerós, i com a tractament en realitzar-se la tumorectomia o cuadrantectomia (si es tracta de cirurgia conservadora) i la mastectomia amb buidament axilar (si es tracta de cirurgia radical).

En la majoria dels casos i depenent de la planificació terapèutica (d'acord amb l'estadi de la malaltia) s'administrarà la quimioteràpia, que és un tractament sistèmic generalment endovenós amb drogues citotòxiques que tenen per objecte matar les cèl·lules tumorals que poden estar circulant. Secundàriament s'afecten la resta de cèl·lules normals per la qual cosa poden haver efectes col·laterals a aquesta teràpia com són la disminució de defenses per combatre infeccions, anèmia, caiguda del cabell, etc.

La radioteràpia és un tractament localitzat que intenta esterilitzar els llocs on existeixi la sospita o la certesa que quedin restes tumorals. L'hormonoteràpia s'administra en aquelles pacients amb tumors que siguin hormonodependents. La droga més usada és un

antiestrogènic: el tamoxifén. Seria molt difícil resumir tots els aspectes mèdics, psicològics, familiars i personals que entren en joc en aparèixer aquesta malaltia. De totes formes, esperam haver complert amb un objectiu: el diagnòstic precoç del càncer de mama pot salvar moltes vides. Ω

Dr. Eduard València
eduardovalencia@hotmail.com

PORTOCRISTO

Fa 2 anys que na Jany Rosado de Cuba regenta el Bar San José (Pobre Paco), al carrer de la Mar de Portocristo. Despatxa els plats combinats i les tapes. Tel. 679 275 282

Fa 10 anys que n'Antoni Zabala i la seva dona Vivianne Delcua regenten el Bar Restaurant Marítim a primera línia del Port de Portocristo. Despatxen menús a 7€ i plats combinats al mateix preu. Tel. 971 821 810

N'Antoni Vadell i el seu nebot Macià són els amos del Restaurant Can Gustí a s'Espinegar, entre Porto Cristo i Porto Colom. Amb la seva família, a la foto, despatxen menús a 6 €. A la carta se menja per una mitjana de 20 €. Tel. 971 833 346

Les germanes Cabanillas són les madones joves del Super Spar Cala Mandia a aquesta barriada de Portocristo. Sa mare, Carme González va obrir aquest super fa 7 anys. Tel. 971 558 571

CAS CONCOS

Fa 8 anys que en Santi Montserrat, a qui veiem amb les seves dependents Sara Fussenegger i na Lily Born; regenta amb en Tofol Obrador el Cassino de cas Concos des Cavaller. És un lloc de joventut. Despatxen berenars i copes. Tel. 971 842 315

Maria Alberdina

- Centre de dia per a Persones Majors
- Assistència a Domicili
- Serveis Assistencials
- Activitats

Tel. 24 H
667 447 947

C/. Trencadors, 1 bis
07600 El Arenal
Tel.: 971 445 101

Restaurante **CAN GUSTI**

PEIX FRESC, PABELLES
PLATS TÍPICS, GRAELLADES, FRITADES
SERVEI A LA CARTA I VINS SELECTES

Carretera de Portocolom a Portocristo, Km. 4
07689 S'ESPINEGAR - Manacor - Mallorca
Tel i fax 971 833 346 Tel. 971 833 409

Kodak EXPRESS
SERVEI DE CONTROL DE QUALITAT

SERVICIO DE REVELADO en 1 hora
PHOTO SERVICE in 1-hour
FILM ENTWICKLUNG in 1 stunde
PHOTO SERVICE dans 1 heure

IMATGE D'OR

Obert tot l'any a:

Carrer Ariel, 27 - Tel. 971 657 575
Avinguda Boulevard, 35 - Tel. 971 657 758
07660 CALA D'OR (Mallorca)

Entranyable Monsieur Hulot

Fa tot just vint anys, a París, ens va deixar Jacques Tati, nom artístic de l'actor i director cinematogràfic Jacques Tatischeff, l'inoblidable Monsieur Hulot. Descendent d'aristòcrates russos per part paterna i d'artesans francesos per la banda maternal, és, amb Max Linder, el còmic francès més universalment conegut.

Les primeres passes en el món artístic les donà a l'àmbit del "music hall", però, això no obstant, la passió que tenia pels esports el va portar a la interpretació d'alguns curtmetratges humorístics basats en diverses pràctiques esportives (com Oscar champion de tennis o Soigne ta goche). L'any 1947 escriu, dirigeix i interpreta el seu primer llargmetratge, Jour de fête, una simpàtica faula rural filmada en condicions gairebé artesanals, on Tati recrea el paper d'un pintoresc carter de la localitat de Saint Sèvres. L'èxit de crítica i públic féu que fos temptat de rodar-ne una seqüela, però el nostre còmic prosseguí la seva aventura personal amb el rodatge de Les vacances de Monsieur Hulot (1953), obra cabdal de la filmografia Tatiana i que suposà el baptisme artístic d'un personatge carismàtic, present en la resta de la seva reduïda carrera cinematogràfica.

A Les Vacances, Hulot -nom heretat del d'un agent immobiliari d'uns amics de Tati- gairebé no parla, car el seu humor és eminentment visual i els seus "gags" es basen en l'observació acurada de la gent. De fet, el film podria ser perfectament mut, la qual cosa palesa clarament les fonts de les quals ha begut l'artista francès, les dels grans còmics clàssics nord-americans de l'època muda. Com en el cas de Charlot, la indumentària d'Hulot resulta inconfusible: a més de la pipa -el propietari de l'establiment estiuenc en què s'alotja la hi ha de treure de la boca per poder entendre el seu nom- porta un barret, un abric tres quarts ocasional i uns calçons llargs un xic curts.

Amb Mon oncle (1958), una nova faula moral, continua la seva insubornable independència creativa (això malgrat rebre temptadores ofertes de productors nord-americans per aprofitar l'èxit).

En aquest film, premi especial del jurat al Festival de Cannes i Oscar a la millor pel·lícula estrangera, el protagonista passeja el seu aire distret de nin gran (un home que ha realitzat el miracle de conservar l'esperit de la infantesa) entre el calor humana d'un vell barri parisenc i les sofisticades innovacions tecnològiques de la luxosa i moderna casa de la germana. A Tati, no cal dir-ho, no li interessa tant el personatge com la societat que l'envolta. Hulot és un pretext, un mitjà per a observar i denunciar l'actitud ridícula, egoista i "snob" d'alguns.

Playtime (1967), la següent producció d'aquest original creador, transcorre en una ciutat futurista majoritàriament reconstruïda en estudis cinematogràfics. Els seus adversaris principals tornen a ser la tecnologia i el progrés. Tanmateix, l'actitud d'Hulot és sempre passiva, per tal com ell es limita a ser conseqüent amb els seus principis ("m'agrada caminar -digué en una ocasió- però sobretot, m'encanta xiular, i crec que el dia que no pugui xiular pel carrer la situació serà molt greu"). L'elevat cost del film, que les recaptacions obtingudes en taquilla mai no varen poder amortitzar, va provocar un veritable daltabaix econòmic per al còmic francès.

Tot i això, quatre anys després, al 1970, aconseguí rodar Tràfic, una paròdia crítica i humorística de la tecnologia automobilística. Però el definitiu cant del cigne de la seva obra va ser el telefilm Parade (1974), rodat per la televisió sueca i sense altre fil argumental que una successió de gags còmics que retornaven l'autor a l'esperit de l'espectacle de "music-hall".

Tati es mantingué sempre fidel al seu propi estil, caracteritzat per un fi sentit de l'humor amb que ridiculitzava la societat moderna. Fou tostemps un amic declarat dels nins, de la gent senzilla, de tots aquells que, calladament, passen i observen atentament tot el que els envolta. Com va dir algú, "el personatge de Tati, Hulot, és la demostració que sempre poden passar coses imprevistes que destorbin l'ordre dels imbècils". Ω

Andreu Salom i Mir

UN MODEL DEPREDADOR I PLUTOCRÀTIC

Les darreres inundacions del centre i de l'est del continent europeu ens haurien de fer reflexionar molt seriosament. Ara ja es pot confirmar que això del canvi climàtic va de debò i que pot afectar, molt negativament, el cor de la nostra civilització postmodernista i superconsumista. Aquest advertiment tan seriós de la mare natura posa de manifest, per damunt de tot, que, a casa nostra, no podem continuar ni un dia més sense planificar el territori. Perquè a part de conscienciar-nos que el medi ambient i l'equilibri ecològic s'han de respectar pel bé de tots, no podem continuar ni un dia més deixant tan empantegat el territori, exclusivament en mans del mercat. Hem de treure's del cap la falsa idea que la política de "màniga ampla", de "barra lliure", de construcció - a tort i a dret - d'urbanitzacions, camps de golf, ports esportius i d'altres elements paisatgístics, d'aquest model depredador i plutocràtic, significa una millora pels nostres pobles i ciutats. Tot el contrari, és l'antítesi de qualsevol projecte sostenible de futur. Si volem gaudir d'un mínim de qualitat de vida i de seguretat ambiental cal començar a aplicar les lleis que protegeixen l'entorn. És més, des dels municipis fins a les més altes instàncies polítiques cal deixar de prevaricar amb tanta assiduitat. En síntesi, que és urgent planificar el territori amb molt de sentit comú per tal d'evitar disbarats que després, tots plegats, podem pagar molt car, fins i tot amb la vida. Ω

JOSEP M. LOSTE i ROMERO

The Alternative Catalan Dictionary Catalan slang - a part of The Alternative Dictionaries collection

a

abusananos (masc. noun) bully
Literal translation: child abuser

arrambada (fem. noun) Heavy petting.

au va! come on. Are kidding? When you do not believe what a person is saying.

b

balleruc (masc. noun) bump on the head.

bandarra (noun) + ass hole
This word is the most used word in Catalunya to tell someone Asshole. Bitch, slut It can be used as a masculine or as a feminine form. In many contexts it nowadays means «cheeky person»: «En Carles és un bandarria, encara no m'ha tornat el disc que li vaig deixar», «Carles is a slut, he still hasn't returned the record I lent him».

barbamec (masc. noun) a boy still without facial growth

barrinar (intr. verb) + to fuck
Common usage in the Mallorca island and Minorca

Barrinar (verb) + to fuck it used mainly in the Menorca island.

barrinar (verb) fuck (verb)

my parents (respectable elderly people, no dirty slang) say on many occasions «Que barrines?» in the sense of «what are you thinking about?» or «what are you up to?». This meaning comes also as the second exception in the Diccionari de la Llengua Catalana (Enciclopèdia Catalana). It really has sense that in Mallorca the word is used as a slang for «fuck» since the literal translation of the word is «to drill». Good work !!!

biruhi (noun) cold

bollera (fem. noun) + lesbian

bollicao (fem.) girl aged 14 to 17 with big tits and little brain

c

cagadubtes (masc. noun) someone who's hesitant or irresolute
Literal translation: «shit-doubts»

caganer (masc. noun) brat
Literal translation: shitter

cagant llets to do something very fast
Lit: «shitting milks». ex.: «va vindre cagant llets» (he came very fast)

cagueta / cagacalces (fem. nouns) coward

calvo (masc. noun) Bald, not bold
The word calvo, which you use in the entries Cinc contra el calvo and Els cincs fantastics i is not correct Catalan. The word Bald in Catalan is Calb. Calvo is

probably a borrowing from what the Catalans call Castilian and we call Spanish. Such borrowings occur in Catalan but they are to be avoided when there is a Catalan word. There are a number of words for Bold in Catalan (e.g., Valent, arriscat, temerari) but Calb (Calvo) is not one of them.

cap-de-suro (masc. noun) dimwit

capoll (masc. noun) + The glans
The Spanish word «capullo» is also used in Catalan, but in this case it can also mean «dickhead».

caracollons + Bollock face
Despective word used to call attention from someone. 'Hi caracollons, come here!'

cardar (intr. verb) + to fuck

carro (masc.) car

cascar-se-la + to masturbate

cinc contra el calvo masturbation
Lit. «five against the bold»

class (verb) + Copulate
Example: El que més li agrada es xingar. Translation: What he likes the most is to copulate.

coco (noun masc. sg.) head // intelligent person
En Txuli es un coco: Txuli is a very brainy guy // See also «tarro».

collons (masc. noun; sing: «colló») testicles
It can also be used as an interjection to express surprise, admiration, disappointment, etc.: are really versatile

word. As opposed to Italian, it is not used as an insult.

Collons de deu Testicles of God
Phrase is mostly used in the Mallorquin slang.

consolador (masc. noun) + Dildo
Its literal meaning is «consoler», probably because it is supposedly used by dissatisfied women.

cony (masc. noun) female genitals
It is also used as an interjection. Not used, however, as an insult (like French «con» or English «cunt»).

cul (masc. noun) ass
The anus or asshole is referred to as «el forat del cul» (literally, asshole).

currar (verb) to work

curt-de-gambals (masc. noun) dull-witted / dense

d

donar pel cul (intr. verb) + to bugger
It can also be used in the sense of «bugger off» or «fuck off»: «que et donin pel cul».

donar pel sac (intr. verb) to bugger
See «donar pel cul».

e

El cony de ta mare ++ The cunn of your mother
Like an insult to get to hate person. For example: «Ves-ten al cony de ta mare, malparit!»

els cinc fantastics i el germa calvo masturbation

els collons d'en Wamba + nay.

Em cago en la figa d'en Catà + I shit on the Catà's fig
Without an special meaning. It's an expression used to let the other people know that you are REALLY angry. Commonly used by some basketball coaches.

enganxar un cego (verb) to get drunk
Lit: «to stick a blind-man» example: «L'Steve Wonder va enganxar un cego que encara li dura» (Steve Wonder got drunk and he still is)

escalfabraguetes (noun) Person (male or female) who excites men but is not prepared to have intercourse
It literally means «crotch-heater».

Escalfapolles ++ cockteaser

escórrer-se (intr. verb) ++ to ejaculate, to cum
Also spelt as «escorre's». — «Anit vaig lligarme un tio al quarto fosc del Martin's i ens vam escórrer tots dos»: «Last night I pick this guy up at the darkroom at Martin's and we both came».

espantacriatures (masc. noun) someone with ferocious appearance, but inoffensive.

et faré passar pel simaler (male noun) ++ i'm gonna put my dick into your mouth and into your cunt it's an awfully hard expression. Ex.: et faré passar pel simaler, mala puta; Ω

El diari foraster fatxa del PP canvia de director

"jaume sastre"
<avirunga@terra.es>

Atenció, avui diumenge 18 d'agost de 2002 hi ha hagut un canvi de director al diari fatxa i altaveu de José Mª Aznar a Mallorca, El (In)Mundo / El Día de Baleares. Com que està clar que en els despatxos i les altes instàncies madrilenyes que controlen Pedro J. Ramírez i José Mª Aznar domina una pèssima opinió sobre els periodistes indígenes com Tomàs Bordoy, Antonio Alemany, Joan Pericàs, Torres Blasco, etc.; els senyors de Madrid han hagut d'enviar expressament a Mallorca un pit-bull foraster de Navarra,

Eduardo Inda, per substituir un altre foraster, Luis F. Fidalgo, com a director el (In)Mundo / El Día de Baleares. És per compixar-se riure! Quin espectacle! Tot un venerable botifarra mallorquí que presumeix d'aristòcrata i de "pata negra", com don Antonio Alemany Descallar, fent de mosset de barber d'un pixaolives foraster de 34 anys com Eduardo Inda, un individu que presenta al seu currículum com a mèrit més remarcable el fet d'haver treballat al servici de propaganda de la Moncloa entre els anys 1999-2001.

Ja ho hem dit: és per llogar-hi cadiretes! Madrid, una vegada més, ha fet no res i ha deixat en ridícul els seus criadets indígenes que, com Alemany, Bordoy, Pericàs, Blasco, etc., fan el penós paper de fer la feina bruta que ningú més no vol fer. I ara què en dirà també la tropa de "beneits útils" que com Janer Manila, Bernat Jofre, Miquel Àngel Lladó, López Casanovas, Ponç Pons... es presten a embrutar el seu nom col·laborant en un diari fatxa i ultra nacionalista espanyol com El (In)Mundo. Està ben clar que d'avui fins a les properes eleccions ens espera un any molt divertit. L'article amb què s'ha estrenat Eduardo Inda com a delegat colonial d'El (In)Mundo i que reproduïm a continuació, és tot un presagi. Per part nostra i com a mallorquins, serà tot un plaer immens plantar cara i donar llenya a rompre a aquest estúpido, bufa, cregut i arrogant ano-

menat Eduardo Inda. Vatuasase! desembarcar al moll! Vagi per hi ha món, juram que des d'ara
Que poc ens coneix, als mallorquins, aquest forasteret acabat de endavant que ens prenem el seu article com tot un desafiament! Com mateix la nostra mà no descansarà a l'hora de repartir bastonades

Domingo, 18 de agosto de 2002 Actualizado a las 22:24

LOS PUNTOS SOBRE LAS IES Vientos de cambio

EDUARDO INDA

Decía el poeta que «todo pasa y todo queda». Luis Fidalgo no se va, mejor dicho, no se va del todo, como tampoco se fueron del todo Toni Alemany, Juan Antonio Fuster, Alejandro Daroca, Javier Zuloaga, Tomás Bordoy o el antecesor de mi antecesor, Basilio Baltasar. La obra de todos ellos en general y la de Luis en particular permanecerán aquí, entre nosotros, de por vida. Este palentino, pequeño en lo físico pero gigante en lo humano, nos dice «hasta ahora» tras darnos cada día un master de hombría de bien, una lección de periodismo, un seminario de amor por la libertad...

Todos los cambios crean incertidumbre, ansiedad y expectación. Y, en el caso de EL MUNDO/El Día de Baleares, hay doble ración de incertidumbre, de ansiedad y de expectación por razones obvias: cambian los dos cromos principales, los de los dos entrenadores, los que contienen la cara del gerente y la del director. Pero que nadie se engañe: Y que nadie haga lecturas fantasmagóricas: renovarse es sinónimo de normalidad. En nuestro caso habría que hablar de normalidad excepcional: una mujer, Rocío Reol, ocupará la dirección general por primera vez en la historia de EL MUNDO/El Día de Baleares.

Seguiremos siendo, con más intensidad si cabe, el pepito grillo de la sociedad balear, el altavoz que dice lo que otros callan, esa excepción que cumple aquello de que «la verdad os hará libres». Debemos seguir atreviéndonos a romper cada mañana el pensamiento único que impera en los medios de las islas: aunque nos partan la cara, aunque desde el poder nos tengan a pan y agua desde el punto de vista publicitario, aunque nos miren mal los de siempre...

Porque esto de romper el pensamiento único, esto de denunciar los abusos de los poderosos y las corruptelas de los políticos y sus satélites tiene sus desventajas. A las pruebas objetivas que son los números me remito: la señora que preside el Consell, María Antònia Munar, vulnera la ley un día sí y otro también adjudicándonos muchísima

menos publicidad institucional de la que nos corresponde por difusión. Ingenuo de mí me pregunto si acaso el boicot de la princesita tiene que ver con las denuncias que esta casa ha puesto encima de la mesa sobre la mansión de la vergüenza de Borràs o sobre los negocietes del socio de su emprendedor marido.

Munar va camino de transformarse en una despótica princesita. Desde luego, un monarca absoluto no lo hubiera hecho mucho mejor: ese periódico o lo que sea llamado Balears es obsequiado por el Consell con el doble de anuncios institucionales que EL MUNDO. Con una leve particularidad: nuestra difusión es 10 veces superior como mínimo. Munar regala a Diario de Mallorca y a sus amigos de Última Hora tres y siete veces más publicidad que a nosotros cuando ni borrachos venden tres o siete veces más.

Si lo de la princesita clama al cielo lo de su socio Antich es de juzgado de guardia. Balears recibe el triple de anuncios institucionales que nosotros, Última Hora tres cuartos de lo mismo y sus amigos del Diario de Mallorca, el cuádruple (sí, han leído bien, el cuádruple). Una, la princesita, y otro, su socio, olvidan un pequeño detalle: con su peculio pueden hacer lo que les venga en gana, pero con el dinero de todos los ciudadanos, no. El dinero público no puede distribuirse al tuntún so pena de incurrir en una prevaricación de libro. Algo falla en una sociedad cuando estos abusos salen gratis. Y algo, obviamente, hay que cambiar cuando se cercena la libertad de expresión en una sociedad. Ni nos callarán ni nos estrangularán financieramente. La libertad acaba triunfando siempre, absolutamente siempre. Aunque cueste sangre, sudor y lágrimas. Que no lo olviden ni el uno ni la otra.

PD: ¡Ah! se me olvidaba: iba a hablarles hoy de un jugador de ventaja llamado Josep Maria Costa, Hommer Costa para los amiguetes, pero por estas cosas de la presentación lo dejaré para el sermón del domingo que viene. No se lo pierdan, el progre del palacete tiene tela. Ω

dialéctiques contra la seva prosa periodística mentidera, infecta i enfitosa. Per començar, vet ací la primera andanada: com s'atreveix Eduardo Inda a parlar de "negocietes", d'"amiguetes" i a ficar-se amb la casa del conseller Borràs quan el propi El (In)Mundo de dimecres dia 31 de juliol de 2002 va justificar i defensar la venda de l'empresa pública Transmediterránea a l'"amiguete" del sr. José Mª Aznar, Abel Matutes? Convé recordar bé el que va escriure El (In)Mundo sobre el "pelotasso" de Transmediterránea: "La adjudicación de Transmediterránea al consorcio liderado por el triunvirato CAM-Matutes-Acciona es una buena noticia para la economía local.(...) La buena nueva, un secreto a voces desde hace varias semanas, constituye un éxito en toda regla para el grupo de Empresas Matutes. El holding controlado por Abel y Antonio Matutes da un paso más en su meteórica ascensión". Increíble, la poca-vergonya i la cara dura d'aquest Eduardo Inda que, no ho oblidem, és un simple escolanet den Pedro J. Ramírez! D'això se'n diu perseguir i linxar mediàticament un presumpte malfactor mallorquí que ha comès una presumpta infracció urbanística i en canvi llepar el cul i aixecar tot un monument a un forasterot com Aznar que ha venut tirat de preu la Transmediterránea al seu exministre Abel Matutes. Per cert, sabíeu que l'empresa pública Transmediterránea regalava als seus clients en pujar als vaixells exemplars d'El (In)Mundo? Més encara, sabeu qui paga generosament el Suplement de Cultura del sr. Pedro J. Ramírez, un farsant que va pel món de periodista honest i independent? Doncs "Telefónica", aquesta empresa espanyola incompetent com poques i que ara paga amb pèrdues multimilionàries els seus deliris de grandesa i d'expansió neocolonial per Amèrica del Sud.

Continuarà...

Pel Lobby per la independència, signa Jaume Sastre

Psalm per la benigna germanor entre els catalans i pel nostre futur en pau

"Mirau, que és ben bo i agradívol de viure tots plegats els germans! És com un perfum que ungeix la testa i regalima per la barba, s'escampa per la barba d'Aaró fins el coll dels seus vestits. És com la rosada d'Hermó que s'escampa a les muntanyes de Sió. És aquest aplec el beneït par Déu..." (Psalm 132-133)

"Si tinguéssiu en compta les culpes qui es podria sostenir? Però és molt el vostre perdó i això ens infon respecte. Israel (Catalunya) espera el Senyor car són del Senyor l'amor fidel i la redempció generosa. És ell qui redimeix Israel (Catalunya) de totes ses culpes". (Psalm 129-130)

"Si el Senyor no basteix la casa, inútil serà l'afany dels constructors. Si el Senyor no guarda el país, inútil serà que vigilin els guardes. La millor herència són els fills, mercè del Senyor, ells són la millor

recompensa; els fills tinguts de joves són les fletxes en mans d'un guerrer, és feliç l'home que se n'omple el buirac: si discuten amb algú davant la gent, no haurà de retirar-se avergonyit" (Psalm 126-127)

"Feliç tu, fidel a Déu, que vius seguint sos camins. Menjaràs fruit del teu treball, feliç i amb sort. Ta muller fruitarà com la parra dins el caliu de la llar; guaitaràs els fills com plançons d'olivera voltant taula. És així com els fidels de Déu seran beneïts.

Que Déu els beneesca des de Sió. Que tota la vida puguis veure prosperar la Ciutat de la Pau! Que puguis veure els fills de tos fills. Pau a Israel". (Psalm 127-128)

"Mon cor no és pas cobejós, Senyor, no són altius mos ulls; visc sense deler de grandeses, o de dèries massa altes per a mi; em mantenc en pau tranquil·la, com un al·lot a la falda de la mare, tot esperant les vostres gràcies i dons. Israel (Catalunya) espera en el Senyor ara i per tots els segles". (Psalm 130-131). Ω

SENYOR, FELIÇ EL POBLE QUE ET SAP ACLAMAR, CAMINARÀ A LA CLAROR DE LA TEUA MIRADA. PSALM 89:15

VINT-I-CINC ANYS DE L'OBRA CULTURAL BALEAR DE FORMENTERA (1977-2002)

El 22 de juliol de 1977 quedava oficialment constituïda la delegació de l'Obra Cultural Balear de Formentera. La nova associació, presidida per Vicent Serra Ferrer, reunia tota una sèrie de persones decidides a treballar per la recuperació de la identitat cultural i lingüística de la Pitiüsa menor en uns moments encara incerts de la Transició. En aquest sentit, les primeres passes de l'Obra Cultural Balear de Formentera culminaren amb la creació, aquell mateix any, del grup de ball "Es Pastorells". De fet, la recuperació i difusió de la cultura popular havia de ser, necessàriament, el punt de partida de tot aquell procés de reafirmació, i així ho va entendre el nou col·lectiu. D'altra banda, en aquells primers anys, l'Obra Cultural va participar activament en la lluita que mantenia el poble de Formentera per convertir ses Salines en parc natural. Aquest compromís amb la defensa del territori es féu evident el 3 de setembre de 1977, quan la Junta directiva va acordar l'elaboració d'un manifest reivindicant la titularitat pública de ses Salines i la realització d'un debat sobre la conveniència de convertir aquell espai en un parc natural. Finalment, aquest esperit de compromís amb la cultura i el territori va trobar la seva expressió més lúdica en l'organització de les festes de Santa Maria. D'aquesta manera, des de 1978 i fins 1987, la diada de Santa Maria es convertiria en l'autèntic estendard de l'Obra Cultural Balear de Formentera.

Entre 1979 i 1980, la nova associació va dur a terme una activitat certament intensa. El 1979 va aparèixer el primer número de la revista "Poble de Formentera", una publicació pionera que, malauradament, va tenir una vida més aviat curta. Aquell mateix any, l'Obra Cultural va fundar l'associació juvenil "Escoltes de Formentera", amb la inequívoca voluntat de dinamitzar els sectors més joves de la població illenca. D'altra banda, a finals de l'any 1980, la Junta directiva de l'associació va acordar la creació d'un cine-club, particularment necessari en aquells moments a Formentera, ja que aleshores no existia cap tipus de cinema a la Pitiüsa menor.

La tasca de l'Obra Cultural Balear de Formentera en la recuperació i difusió de la cultura popular va rebre un impuls decisiu amb la creació, el 22 de gener de 1981, del premi Pep Simó. El nou guardó, que portava el nom d'un excepcional mestre de la cançó tradicional, estava destinat a distingir anualment aquella persona o entitat que hagués destacat especialment per la seva labor en favor de la música, el ball o la cançó tradicionals de Formentera. La primera edició d'aquest premi, celebrada aquell

Portada del pregó escrit per Isidor Marí amb motiu de la celebració del 750è aniversari de la conquesta catalana de les Pitiüses (1235-1985). L'Obra Cultural Balear de Formentera va participar activament en l'organització dels actes commemoratius que varen tenir lloc a la Pitiüsa menor.

mateix any, va recaure en la persona de Bartomeu Joan Castelló, Xomeu de na Pepa.

Mentrestant, l'Obra Cultural Balear no descuidava tots aquells aspectes relacionats amb la reivindicació de la llengua catalana. No mancaren, en aquest sentit, reiterades peticions a l'Ajuntament perquè utilitzés el català i es normalitzés la toponímia de la Pitiüsa menor. El 27 de desembre de 1982, davant l'aprovació provisional d'una nomenclatura de carrers per part de l'Ajuntament de Formentera, l'Obra Cultural va decidir promoure la formació d'una comissió per iniciar l'estudi d'una nova proposta de nomenclatura de carrers, places i véndes. D'altra banda, l'elecció d'Isidor Torres Cardona com a nou president (1982) va permetre l'Obra Cultural continuar en aquesta mateixa línia de reivindicació i, d'aquesta manera, a principis de 1984 la Junta directiva va acordar redactar i presentar al consistori formenterer una proposta de normalització lingüística.

Els anys 1985 i 1986 representaren un autèntic repte per a l'associació formenterera. El 1985 es commemorava el 750è aniversari de la conquesta catalana d'Eivissa i Formentera (1235-1985) i l'Obra Cultural va participar activament en l'organització dels actes que havien de tenir lloc a la Pitiüsa menor. La celebració, finalment, va comptar amb la presència del lingüista Isidor Marí i de l'historiador Joan Marí Cardona, a més d'oferir algunes actuacions musicals d'artistes com Marina Rossell o el grup Uc. Un any després, l'Obra Cultural va assumir el repte de programar i organitzar els actes d'obertura del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, un esdeveniment de primer ordre que, finalment, va portar a Formentera personalitats com el mateix Isidor Marí, el filòleg Joan Miralles i el rector de la Universi-

L'any 1996 el premi Pep Simó fou atorgat a Bartomeu Escandell, Xomeu des Bosc. La fotografia recull el moment de l'entrega de la placa acreditativa.

La celebració dels tres-cents anys de l'inici de l'últim i definitiu repoblament de Formentera (1695-1995) va permetre l'Obra Cultural recuperar part del protagonisme que havia perdut en els últims anys. A l'esquerra es pot veure el logotip que el pintor Enric Riera va dissenyar per a l'ocasió.

tat de Barcelona Antoni M. Badia i Margarit.

El retorn a la normalitat va permetre l'Obra Cultural Balear de Formentera reemprendre la seva activitat quotidiana en favor de la llengua i la cultura. En aquest sentit, a començaments de 1987 fou creada l'Associació Cultural i Recreativa "sa Miranda", amb l'objectiu de gestionar el recentment instal·lat repetidor de TV3 i l'emissora Ràdio Illa. Aquell mateix any, Francesc Escandell Castelló seria elegit nou president de l'entitat, en substitució d'Isidor Torres. Poc després, els rumors sobre la futura construcció d'un macroprojecte urbanístic a Formentera provocaren la mobilització de col·lectius i associacions i la posterior creació de la Coordinadora d'Entitats Cíviques, de la qual formava part, també, l'Obra Cultural.

Malauradament, tota aquesta tasca de dinamització i compromís va començar a decaure ràpida-

ment. Entre 1989 i 1995, l'Obra Cultural es va limitar pràcticament a la concessió anual del premi Pep Simó i a la publicació, l'any 1993, d'un llibre recopilatori de cançons d'aquell gran mestre de la cançó tradicional. En aquestes circumstàncies, un grup de joves decidírem, a finals de 1995, entrar a formar part de l'associació amb la voluntat de reactivar-la. L'ocasió, certament, era immillorable, ja que el 24 de desembre de 1995 es complien exactament tres-cents anys de la primera concessió de terres a Marc Ferrer i, per tant, de l'inici de l'últim i definitiu repoblament de Formentera (1695-1995). Finalment, els diferents actes organitzats per commemorar aquesta fita històrica permeteren l'Obra Cultural recuperar part del dinamisme perdut. En l'actualitat, el programa anual d'actes que organitza l'associació està format pel premi Pep Simó, la diada "Junts per la llengua" i l'anomenada Festa

del Repoblament. Al marge d'aquesta programació estable, en els últims temps l'Obra Cultural ha intensificat la seva activitat amb la recent publicació del primer número de la revista "Miranda" (2001) i amb la participació activa en l'Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera.

Aquesta ha estat, en línies generals, la trajectòria de l'Obra Cultural Balear de Formentera des de la seva fundació. La celebració,enguany, dels vint-i-cinc anys de la seva existència ha de ser motiu d'orgull i satisfacció i, sobretot, ens ha de servir per agrair l'esforç i la dedicació de totes aquelles persones que, amb la seva feina desinteressada, han contribuït a fer de l'Obra Cultural Balear de Formentera una realitat ferma al servei de la nostra cultura. Ω

Santiago Colomar Ferrer
President de l'Obra Cultural
Balear de Formentera

Xocants conversions recents: Alice Cooper, un metge avortista, un actor d'Apocalypse Now...

ANTONI MARIA CAPDET
18/04/2002

La temor de Déu, do de l'Esperit Sant, converteix Alice Cooper

El testimoni de conversió del cantant de rock Alice Cooper és un dels més recents i alhora interessants. Després d'exhibir una imatge sovint de dimoni i cançons sobre necrofilia, violència, drogues, sexe i alcohol, ara assegura que vol "seguir Jesucrist". Precisament l'alcoholisme ha estat a punt d'arruïnar la seva vida, però recentment la seva dona, Sheryl, va portar-lo a un temple evangèlic. El pastor "va pronunciar un sermó incendiari sobre l'infern", i va despertar en el músic "les ganes de no anar-hi".

D'altra banda, Cooper es manifesta ja públicament com un cristià de base: "No sóc un filòsof. Em considero molt a sota dins l'escala de cristians coneixedors. Per tant, no busqueu respostes en mí!", comenta. En aquest sentit, el cantant de rock, que ha venut més de 50 milions de discos en més 30 anys de carrera, vol evitar qualsevol protagonisme excessiu per la seva conversió. "Satanàs no és ni un mite ni una broma", conclou. Sigui com sigui, Alice Cooper veu en aquest temor de Déu la dimensió positiva d'acostar-se a Ell, i és per això que va sovint als temples a pregar, com ell mateix confirma.

Leonardo Mondadori, l'home més poderós del món editorial italià, ens ha sorprès positivament amb

un testimoni de conversió de l'ateisme al catolicisme certament edificant. El que explica en el seu llibre "Conversione. Una storia personale" demostra que l'ésser humà sempre té l'opció de reconciliar-se o simplement acostar-se a Déu, i ell deixa ben clar que el camí de la fe no és fàcil. El fet que li fos diagnosticat anys enrere un tumor no ha estat, en absolut, la causa de la seva conversió: "A mi ja no em preocupava la malaltia quan no tenia fe. Per tant, ara encara menys", comenta l'editor. L'Evangeli, una vegada més, i el sagrament de la confessió es troben al centre d'aquest cas, un exemple que s'afegeix al de moltíssims homes i dones del nostre món, coneguts i desconeguts, que han descobert Déu des de la contemplació del model de vida de Jesucrist.

De fet, els detalls de l'abraçada que Mondadori dona a la fe no són importants. La seva decisió de viure en castedat després d'haver-se divorciat dues vegades, la superació de la por a no ser comprès o el moment en què va pensar que la seva vida "estava plena d'errors" només són pinzellades del que de debò és fonamental: la confiança en Déu.

I és que cada cas és un món. Per exemple, l'actor hispano-irlandès Martin Sheen va descobrir la fe en Déu durant el rodatge de la pel·lícula Apocalypse Now. Així ho explica ell mateix: "El 1977, em vaig posar greument malalt i vaig estar a punt de morir. Vaig tenir una crisi de consciència i alhora d'identitat. No tenia cap espiritualitat, no sabia com unir la volun-

tat de l'esperit al treball de la carn". I va ser en aquell moment quan va tenir la necessitat de cridar un sacerdot per rebre el sagrament de la Unió de malalts.

Sheen combina actualment, a la seva vida, la dimensió de ciutadà rebel i crític amb la de bon catòlic. "Espero ser la mateixa persona a Missa, en una manifestació de protesta, davant una càmera o amb la meua dona, els meus fills, la meua comunitat o el meu treball de voluntariat", comenta. Certament, aquesta frase de l'actor resumeix, des de la seva opció de vida, la seva manera de viure i compartir la creença en Jesucrist. Però novament més enllà dels detalls, aquest testimoni és la millor mostra que el pas de no creure a creure no implica necessàriament un canvi de personalitat i ni tan sols de costums, tot i les exigències del cristianisme.

Per exemple, Martin Sheen no ha abandonat la seva personalitat crítica amb el món, una faceta que ja predominava a la seva vida, ni tampoc les seves ganes de divertir-se sovint.

El doctor Nathanson i la defensa de la vida

La història del cristianisme i de l'Església, plena de conversions significatives i de vegades sonades, ens va donar durant el segle XX un referent clau en el compromís dels creients amb la defensa de la vida i la lluita contra l'avortament. Parlem de Bernard Nathanson, un metge que abans era considerat "el rei de l'avortament" i que ara és un dels professionals que més vides

ha salvat tant amb la seva feina com amb el seu missatge.

L'ambient familiar del doctor Nathanson, fill d'un fracassat matrimoni jueu, li va permetre familiaritzar-se amb el sofriment, una veritable escola. "Hi havia massa malícia, conflictes, instints de revenja i odi", admet. El 1945, es va enamorar de Ruth, una jove jueva, que va quedar embarassada. Una carta al seu pare, que li va donar com a resposta 500 dòlars amb la recomanació d'escollir entre avortar o anar als Estats Units per casar-se, va fer que Bernard donés prioritat a la seva carrera i convencés a la seva xicota perquè avortés.

"Tots dos vam plorar pel nen que estàvem a punt de perdre i pel nostre amor, que sabíem que quedaria malmès de forma irreparable amb aquella decisió", assegura. Però aquesta experiència, que va ser encara més traumàtica perquè la intervenció va anar molt malament i Ruth va estar a punt de morir, va ser només el primer "de les 75.000 trobades amb l'avortament" que va viure el doctor Nathanson. Un hospital jueu, l'hospital de dones de Nova York, on va patir a més l'antisemitisme, els contactes amb el fundador d'una associació que intentava culpar l'Església dels avortaments clandestins i l'organització de conferències i trobades avortistes només són algunes de les activitats i llocs d'aquest metge entre els anys 1945 i 1972, moment en què dimiteix del seu càrrec a la clínica. "He avortat els fills no nascuts d'amics, col·legues, coneguts i fins i tot professors", reconeix. Va arribar a practicar un avortament al seu mateix fill, a meitat dels anys 60, quan una dona que l'estimava, com ell mateix asse-

gura, va ser convençuda perquè avortés tot i que volia seguir amb l'embaràs.

Precisament va ser a partir de l'any 1972 quan les coses van començar a canviar. A la seva nova feina com a cap d'obstetrícia de l'Hospital de St. Luke's, el fet de sentir els batecs del cor d'un fetus mitjançant els monitors electrònics, va fer que es plantejés per primera vegada "el que estàvem fent veritablement a la clínica". I en un article a la revista The New England Journal of Medicine, el doctor Nathanson reconeixia que en el fetus existia vida humana, una primera mostra del reconeixement del seu error. Després, el 1984, un experiment amb ultrasons li va servir per elaborar un documental: El crit silenciós. Es tracta de la seva gran carta de presentació com a metge defensor de la vida.

Però de Bernard Nathanson ens hem deixat el millor per al final: la seva conversió a la fe cristiana. El psiquiatre Kark Stern, segons ell, "transmetia una serenitat i una seguretat indefinibles". I afegeix Nathanson: "Aleshores jo no sabia que, l'any 1943 i després de llargs anys de meditació, lectura i estudi, s'havia convertit al catolicisme. Stern posseïa el secret que jo havia buscat durant tota la meua vida: el de la pau de Crist". I la reflexió més impactant: "Déu m'havia permès que caminés per tots els proverbials circuits de l'infern per ensenyar-me el camí de la redempció i la misericòrdia mitjançant la seva gràcia". El 9 de desembre de 1996, el cardenal John O'Connor va administrar a Bernard Nathanson els sagraments del Baptisme, la Confirmació i l'Eucaristia. E-cristians.net. Ω

Se rectificarà a temps?

Em demà que passarà amb els polítics que ocupen càrrecs institucionals de gestió cultural al Govern, consells i ajuntaments, perquè ens estiguin deixant un mal sabor de boca durant aquesta legislatura, precisament perquè ens havíem il·lusionat pel fet d'estar ocupades les àrees de gestió cultural en el Govern i el Consell per polítics d'afiliació nacionalista. Creia que aquesta legislatura seria fecunda en la protecció, promoció i difusió de la cultura popular i la llengua d'aquestes illes.

Desgraciadament no ha estat així. Esperem que se rectifiqui a temps per poder canviar la sensació generalitzada que aquesta ha estat una legislatura estèril i perduda.

Decepciona tenir la sensació que la gestió cultural i institucional de les Illes i en especial de Mallorca no és en absolut combativa en pro d'allò autòcton.

És decepcionant comprovar l'escassa capacitat d'il·lusionar o crear àrees de participació popular, per part de les persones que gestionen la cultura, a nivell institucional.

És decepcionant veure que en política cultural autòctona, res o quasi res s'ha realitzat per potenciar-la i difondre-la.

Es decepcionant el fet que als polítics

els hagi mancat decisió, valentia o imaginació per treure endavant noves formes de potenciació i desenvolupament de la cultura de Mallorca.

Perquè no són més combatius amb l'Ajuntament de Ciutat (PP) en allò referent a "en que s'ha d'invertir l'u per cent cultural de totes les seves obres públiques de pressupost superior a tres-cents mil euros, d'acord amb la llei de Patrimoni Històric de les Illes Balears de 21 de desembre de 1998? Me consta que aquesta llei no se compleix. I me consta que això ho saben els regidors de la oposició. Si aquesta llei està acceptada i promulgada. Perquè no s'exigeix el seu compliment?

Perquè ni el Govern Balear ni el Consell de Mallorca canalitzen les possibles ajudes econòmiques que podria percebre el sector de la cultura popular autòctona per la nova "Llei de mecenatge", que contempla deduccions de fins el 40% per a activitats de protecció i difusió de Patrimoni Històric?

Perquè els partits nacionalistes en la oposició a l'Ajuntament de Lluçmajor no aprof-

iten millor el filó que representa la presència en l'equip de govern d'un tal Rabasco? I deixen passar la galopant forestarització de l'Ajuntament que anuncia les festes de s'Arenal en castellà?

Perquè els regidors nacionalistes de l'Ajuntament de la Ciutat de Mallorca són tan dèbils i tan dòcils davant l'equip de govern de PP que no respecta ni te voluntat d'ajudar a la potenciació de la cultura autòctona, mentre que sí potencia i ajuda a la cultura forastera (Feria de Abril, Encuentro anual de Casas Regionales, etc.?).

També diré que coneixent la voracitat material i de poder dels qui figuren en el llistat de benefactors de la Casa Real (els qui invertiren grans sumes de diner per a comprar-li un iot al Rei Borbó), no és d'estranyar que no puguin consentir que la seva inversió no sia rentable, i menys ho puguin consentir si els qui posen fre a les seves desmesures, són uns "provincians" tipus Antich, Groske, Rosselló, Sampol...

El que crida l'atenció, és la manca de seguretat per part dels nostres "provincians"

per enfrontar-se als interessos mafiosos d'uns empresaris que, de cada dia més, s'assemblen en les seves accions a uns "corsaris" que abusen dels nostres ciutadans, incapaçs encara d'adonar-se que "ells", els hotelers, tuoperadors, polítics, etc., gaudeixen d'uns privilegis dels que no gaudim la resta de mortals que som els qui mantenim el "xollo" mitjançant el pagament d'uns impostos excessius. Si no hi posam remei, aviat haurem de pagar per poder respirar aire pur, igual que ho feim per beure aigua pura i no contaminada.

Per favor, senyores i senyors polítics amb càrrecs institucionals d'aquestes illes. Humilment els sollicit que posin més treball, perseverància i convicció política a fi que en el temps que queda de legislatura, sien capaçs de treure endavant la sempre necessària tasca de protecció i difusió de la llengua i la cultura popular. També que sien capaçs d'aturar els peus als cobdiciosos depredadors que se dediquen a la expropiació dels bens generals dels nostre poble i dels nostres conciutadans, encoberts pels paraigües protector d'allò que s'ha venut anomenant "sector turístic". Ω

Pere Felip i Buades

Xerrades per internet

J: >> La majoria de catalans estan la mar de cofois i satisfets amb la situació política actual.

R.: Sí, molts sí, o ho fan veure: semblen clons d'en Joan Gaspart.

J: >> La gent no és conscient que al deixar de lluitar comencem a morir com a nació i com a cultura. Fa un temps vaig sentir un previsió de l'evolució de la llengua en aquest segle i el resultat era que el català es convertirà en un dialecte de l'espanyol en dues o tres generacions.

R.: Mes filles parlen més aviat català, tot i els meus esforços constants, i són de les que millor català parlen a l'escola. Els meus nebots, fills de profe, poeta i sociolingüista català, quasi ni català parlen. L'altre dia vaig sentir com la filla de 5 anys d'una amiga nacionalista, neboda d'un famós sociolingüista valencià, ho deia tot en un espanyol llampant, ni una en català, malgrat que sa mare sols li parlava català. Al pas que anem, vols dir que trigarem 2 generacions?

J: >> Si els medis de comunicació bascos estan molt més cohesionats és perquè els bascos no han deixat mai de lluitar. De fet són un país en guerra. És la guerra i no el seu cristianisme els que els dona força.

R.: El cristianisme és esperança i és fe: esperança i fe genèriques, d'ací i del més enllà. Sense fe les coses no surten. Sense esperança ningú no resisteix molt. El cristianisme és passats petits i quotidians, és resistir. Normalment és no perdre massa temps odiant, ni emborraxant-se, ni pensant en filigranes sexuals il·limitades, ni fumant canuts. És més aviat ordre i família. És una mica pensar en certs valors morals o ètics. No és que els cristians corrents sien essencialment millors que la resta de gent, però en aquests trets d'estabilitat i constància sí que ho són una mica més. I aquests trets són els que, a la llarga, donen solidesa i estabilitat a una cultura, que es basa en els petits fets quotidians de molta gent, no pas en les idees d'unes élites més o menys cultes o snobs. Els irlandesos, els polonesos, els lituans, els croats... també han resistit com els bascos amb el seu catolicisme a Imperis molt desprietats, i han tirat endavant. Quan Catalunya era forta era molt cristiana, hi havia unes élites almenys molt cristianes (com ara als EUA, posem per cas). "Lo fonament d'aquesta vida és la veritat de Nostre Senyor Jesucrist coneguda en les Escriptures evangelicals" (Arnau de Vilanova, savi català, 1310, a Lliçó de Narbona). "El Senyor t'obrirà... el cel, per donar pluja a la terra en la seva saó... Et posarà per cap i no a la cua, seràs sempre damunt i no mai a sota, si creus els manaments de Déu..." (Deuteronomi 28: 9-14). Ara que s'esmicola té unes élites independentistes sovint molt anticristianes, d'uns prejudicis molt irracionals en aquestes qüestions, que no solen atendre a raons. Ser anticristians és, per a aquestes élites un tret d'identitat però, implícitament, un rebuig del sacrifici i de passar comptes a les clares. Ser anticristià és la manera més potent i ràpida de descostellar i de descohesionar una nació. El bisbe cofundador del catalanisme polític ja s'ho ensumava i ho va prevenir sobre el catalanisme acristià de l'Almirall. I mentre els bascos han resistit, a través del franquisme i tot es van enfortir, els catalans anem a la tomba a passa prou ràpida. La Intelligentsia independentista catalana, generalment tan snob (va de supermoderna quasi sempre, sense saber realment

ni què és la modernor: de joves criden slo-gans espantaàvies molt estratosfèrics, de majors són sibarites felibres volterians dedicats als bombos mutus), juga a estigmatitzar algunes coses que no comprèn -o que comprèn que costen molt esforç, cosa que rebutja perquè... "volen viure", diuen, amb el qual raonament demostren quant poc saben de la vida en si i quan enganxats a l'escolàstica i/o a succedanis es troben-, com ara el cristianisme. És un simple prejudici, com pugui ser-ho l'antisemitisme o l'anticatalanisme: llei de l'embut, interessos creats, rutines, el que diran, la por la ridícula, veritats a mitges, estereotips, valoracions parcials... D'això en viuen i es retroalimenten indefinidament i sense baixar del carro. A mi se me'n fumen, aquests snobismes tan corcats, perquè sé que sols condueixen a l'escolàstica, a les tautologies sublimement inútils i a l'eixorquesa creativa. No em tallen ni un pelet. Perquè m'interessa la vida i la realitat, no pas triomfar entre la nostra cultureta o amics d'en Joan Gaspart. Què hi farem: n'estic del tot convençut. No m'interessa perdre la vida ni el matar el temps.

J: >> Però és una guerra que militarment no poden guanyar mai i que estan perdent. La guerra fa que estiguin units contra l'invasor i això, de retruc, els dona vida com a nació i com a cultura. Però el preu que han de pagar és molt alt, i el preu de la derrota militar encara no el sabem. Moltes vegades m'he plantejat aquest camí, però sempre he acabat rebutjant-lo.

R.: Tampoc Lituània o Irlanda no podien guanyar militarment, però van tirar avant pel suport exterior (bàsicament dels EUA). Per a mi les guerres "amb sentit" (legals i democràtiques, diguèssim, si bé cap guerra no és bona) són les de majoria parlamentària, no pas les del terrorisme. La principal diferència entre l'IRA dels anys 20 i l'ETA o Terra Lliure és potser que l'IRA era el resultat d'una majoria parlamentària independentista del Sinn Féin guanyada en eleccions lliures l'any 19 ó 20, la qual creà un exèrcit regular per decisió democràtica alhora que declarava la independència de la República d'Éire. ETA o Terra Lliure sols són un calc de les guerrilles stalinianes i trotskianistes, a causa de llur marxisme i cristianisme teoricista, sense suport democràtic majoritari ni de lluny: Fer l'indi amb ames, com un cec amb una pistola.

Ricard.

J: >> No comparteixo el cristianisme del R., però el respecte. No crec gens ni mica que els cristians tinguin una mica més "d'ordre i família" que els no cristians, però això és intrascendent.

R.: Sols que els cristians dediquin un 0'5% més de temps i esforç a algun valor ètic que la resta de la població (cosa que és fàcil i sol passar) i més a la família que a anar a les discos (que també sol passar), ja tenim una enorme xifra d'hores i colors de capital acumulat, que, al llarg dels segles i dels segles és enorme. És un treball a penes perceptible, però que és la garantia d'una societat. Però els cristians són societat, cristians a tot arreu: musulmans, comunistes, jueus, hinduïstes, etc. Compara la situació: és evident i va més enllà del que ens agrada creure o deixar de creure. L'esclavatge, el canibalisme,

la prostitució infantil, la poligàmia, etc. van ser eliminades abans en societats cristianes que en societats nocristianes, malgrat que també hi costà (human nature!). Els drets humans, el marxisme, l'anarquisme, el feminisme, el mateix nacionalisme o la democràcia moderns, etc. són productes prou impensables fora d'un context cristià. Però els nostres indis de les prades ni hi pensen ni hi cauen: per a ells els clàssics i la Història és un encefalograma pla, partim de zero i aprenem de manifest i comix underground. Patètic. I perillósíssim. És un jovent aparentment culte però realment bàrbar. El jovent independentista català és bàsicament així. Per això no pot traure res avant, està sempre dividit i dona tan pèssima imatge mediàtica. El PP encantat de la vida.

J: >> A l'independentisme hi ha un gran forat que cal omplir. ERC vol entrar al govern de la Generalitat, que és una aspiració molt legítima, però que l'allunya d'una lluita real per la independència. Els independentistes seguim més fragmentats que mai i, de moment, no hi veig cap sortida. Els grups antisistema fan molt de soroll, però no són cap opció seriosa ni tenen cap mena de capacitat organitzativa.

R.: Necessitem una opció independentista moderna, pentinada i amb corbata, d'ample espectre i perfil de centre, diguèssim una ERC de centre o una CiU independentista, una cosa semblant al PNB, als nacionalistes flamencs o al Parti Québécois (tots partits de considerable component cristià, que és allò que sap generar partits centrats i d'ample espectre, que les somiatruïtes ideologies futuristes sols pareixen grupuscles volatils). Cal bandejar totalment els imprementables trencavidres de les Diades i tots aquells eixebrats i agents de Madrid que els potencien.

J: >> O sia que de moment ens dedicarem a mirar com es barallen per la successió d'en Pujol.

Salut i lluita.

R.: Alguna cosa més supòs que sí farem. Per cert: què entens per lluita? (jo entenc una cosa molt quotidiana, i veig poca utilitat a les manis-processons, crits-mantres, banderes-icons, etc.: hi ha coses més necessàries i bàsiques que ens caldria fer).

J: >> Aquí ja no. Els cristians són exactament iguals que la resta de la gent, ni millors ni pitjors. L'experiència em diu que qui dedica més temps a algun valor ètic que la resta de la població són els comunistes de la vella guàrdia, i ja no en queden gaires.

R.: Evidentment tu no coneixes gaire els cristians des de dins. I segur que perquè els budells se't remouen. I, sobretot, no coneixes els protestants des de dins. No coneixes, doncs, les bones argamasses per bastir el que hem de menester.

Fa poca una amiga meva es definí com a "catòlica, o sia, com tothom, atea religiosa". Això sol passar i enganya el fons de l'afet. Gent que vol ser "normal", de la majoria sociològica muda, desaparebuda i invisible.

Els comunistes "de la vella guarda", dels quals en queden pocs -o mossèn Armengou, o els catalans de l'antifranquisme...- són casos de tremp per necessitat extrema. Però ja veus

què han donat de si els comunistes de la vella guàrdia. Les nacions protestants són les fortes i ben travades i potents i on ens hem d'emmirallar per modernitzar-nos. Tancar la FAI, Maulets, Endavant et àlia amb 7 panys i fer com Attatürk o Bismarck: modernitzar la nostra nació per fer-la competitiva. I si una cosa bàsica no l'entendem, deixar els budells, prendre'ns un laxant i intentar entendre bé el que hem de menester. Això és autodisciplina i patriotisme: ballar el que toqui per militància.

Jo no dic pas que els cristians corrents sien necessàriament millors, sinó que tenen més tremp i caràcter i uns valors o conviccions més definits i això ja és molt per a qualsevol fita. Molt no: moltíssim!! En una societat, la dels Simpson, on no hi ha res clar ni estable, tret de la conveniència immediata i el marketing.

J: >> Potser, però jo en fugiria com de la pesta. Pensa que els catalans tenim dues tradicions igualment fortes i arrelades: els catòlics i els menjacapellans. Ser menjacapellans avui en dia no té massa sentit (i per mi, ser catòlic o protestant tampoc), però sóc d'esquerres i vinc de la tradició dels menjacapellans. El teu partit de centre i cristià em fa remoure els budells.

R.: Si el que penses i el que sents és tan distint és que alguna cosa no t'escau o no et quadra gens i t'ho hauries de repensar: estàs migpartit. És que les "santas tradicions" són eternes i inamobibles? Jo també vinc de l'esquerra. Però l'independentisme català avui dia és coix i guenyo de la part dreta. I això és fatal per a les nostres fites. Clar: molts prefereixen eternitzar el problema abans de voler pouar més profundament i replantejar-se més a fons les coses. És a dir: una llarga mort, dolorosa i engegada. I a mi, sincerament i franca, això, no em fa gens de gràcia. Ni encara que demanin morfina.

La visceralitat no és racionalitat, és tan irracional com l'anticatalanisme. Sols és un "per collons", però que, en comptes de dir-ho "els dolents", també ho diem "els bons". Ai las, el món!

J: >> Certament. De fet coincideixo prou amb la teva manera de pensar, tret de la teva exaltació cristiana.

R.: Jo sóc cristià si bé no vaig a cap església des de fa molt. Lull, Muntaner o Gaudí, probablement els majors catalans de tots els temps també eren cristians i místics (exaltats). És a dir, el català atípic, històricament ets tu, no pas jo. I això que jo no pretenc ser "normal", ni que em riguin les gràcies (com fan molts esquerrans, cultureta i semblants, que sociològicament són molt majoritaris en l'independentisme... i així lluu el pèl a Catalunya).

Jo faig raonaments de tota mena sobre el cristianisme, no tant per "convèncer-te" com per fer veure que el cristianisme no és necessàriament "irracional" com el pinten o el pinteu, simplement té la pròpia lògica, de molt pes, per cert. Lògica que cal estudiar com s'ha d'estudiar la filologia o la física quàntica.

Ignorar factors duu a premisses errades i falses solucions i les fòbies visceralment de tota manera (als centres sociològics, a la religió, a la clenxa ben feta, a les corbates, a les raons dels ateus, als catalans... tan se val) porten a la irracionalitat i a algun tipus important de dramàtica desfeta, d'esguinçament profund.

I no ens ho podem permetre. Per això, jo

ja no em permet callar per educació (de vegades s'enfelleixen amb mi, però què hi farem). No pretenc ofendre ningú. Però no m'estic de dir les coses tan clares com jo les veig. Les coses clares per un país clar és un lema que m'agrada.

J.: >> Company, jo sóc un ateu convençut. No estic migpartit ni res semblant. Si no conec millor el protestantisme per dins és perquè no m'interessa gens ni mica. Si et penses que els protentants tenen més tremp i són millors persones ja t'ho faràs, és el teu problema.

R.: Amic J.:

Jo no crec que sia una manera molt apropiada de contestar ni d'enfocar la qüestió, tal com tu hi contestes. Demostres no tenir cap altra raó que la teva "fe atea", "la santa tradició atea". Pura tautologia inamovible, incapaç d'acceptar uns fets objectius i dialogar, obrir-se a noves possibilitats que hem de menester en aquest moment de marasme.

Però què han donat de si els règims ateus?. Contesta'm, si et plau. Stalinisme, misèria, repressió de tota mena i finalment la desfeta a tot arreu. És aquest el camí que vols per a Catalunya?.

Ja no vols ni entendre a què em referia quan parlava de "migpartit": migpartit entre els teus sentiments i la teva raó en general. No és bon sistema contestar en un plànol distint al que l'altre planteja, és fer trampa i donar a entendre el que l'altre no havia realment dit.

Els països protestants són els més forts: a mi sí que m'interessa saber per què. No fer-ho és simple deixadesa o irresponsabilitat patriòtica. Que tenen més tremp és palès: ho demostren, cosa que l'hiperateisme català no demostra per cap cantó. No m'interessa de cap manera continuar 25 anys més amb el Maulets, Endavant, etc. fins a la completa desaparició de Catalunya, com tu sembla que vols fer. M'interessen Lull, Muntaner i Gaudí. I Macià (excel·lent tractant amb les esglésies, protestants catalans inclosos, però molt pessimista respecte als seus successors d'ERC). No m'interessa la FAI ni Comoreira... I fins i tot en Companys no era ateu, era maçó.

Tantes coses no poden sols ser "una fatal coincidència". Les coses passen per unes raons. No em valen excuses ni tautologies ni el "jo sóc així". Necessitem obrir horitzons i sortir de les clavegueres.

Hi ha gent que simplement es nega a voler aprendre de la història, dels durs fets, de la sociologia... perquè ells "creuen" o "senten" així o aixà. Una mica més de serietat i de realisme, si us plau. De patriotisme!. Fins i tot si hom és ateu, per patriotisme, pot intentar assabentar-se una mica d'unes altres realitats, de contrastar, de dialogar, d'aprendre'n. No serveix de res tancar-se en banda a eines

ni a evidències històriques i a la modernització del propi país per sortir del tarquim. M'indigna el tancament irracional a aprendre dels vencedors. Com pot ser, aquesta reacció tan irracional i suïcida? Potser els déus engeguen els que volen perdre?.

De prejudicis n'hi ha de moltes menes. No per ser d'esquerres o "racionalista" se'n salven necessàriament.

J.: >La ment humana es caracteritza per funcionar amb abstraccions i simbolismes. L'exponent més clar d'aquesta capacitat d'abstracció és el llenguatge. Cada mot és una abstracció, un símbol, que es correspon a un element de la realitat o a un concepte. El nostre cervell genera un símbol abstracte per a cada cosa o concepte. D'aquesta manera es genera una mena de "sistema operatiu" que serveix per entendre i relacionar-se amb la realitat.

La religió és una conseqüència de la capacitat d'abstracció humana. És una gran abstracció, és part de la manera que té el cervell d'entendre la realitat. Totes les cultures tenen una religió, forma part de la seva manera d'entendre la realitat. És una característica específicament humana, com ho són el llenguatge i la guerra. Però no ens enganyen, la religió forma part de la manera que tenim d'entendre la realitat, però no és la realitat.

Igual que passa amb els ordinadors, cada sistema operatiu té unes característiques diferents que el fan més adient per a unes determinades funcions. Podríem dir que els sistemes operatius "protestantisme" funciona millor en les societats industrials que el sistema operatiu "hinduisme". Això no significa que sigui millor, sinó que és més adequat en aquest context en concret. En una altra mena de societat hi han altres sistemes operatius que funcionen millor.

En definitiva, la religió és una eina per relacionar-nos amb la realitat, però no és la realitat. Com a eina que és, cal utilitzar-la de la millor manera possible. Però és d'una gran ingenuïtat el creure-se-la.

J.: >>Podríem dir que els sistemes operatius "protestantisme" funciona millor en les societats industrials que el sistema operatiu "hinduisme". Això no significa que sigui millor, sinó que és més adequat en aquest context en concret.

R.: Encara que no has respost a les qüestions concretes que et plantejava, per a Catalunya, la nostra pàtria concreta, vull insistir: com pots negar-te a estudiar una mica un "sistema operatiu" que ha demostrat "funcionar millor" si realment vols ajudar la teva nació? Respon en concret i no te'n vagis per uns altres temes. És que ens sobren eines de supervivència? És que ens opegem sempre en les mateixes rutines i preju-

dicis fins a la desfeta final i l'extinció? És eixa una actitud intel·ligent i patriòtica?

J.: >>En una altra mena de societat hi han altres sistemes operatius que funcionen millor.

R.: A veure, quina és aquesta misteriosa societat? La d'en Huxley, la de n'Orwell? Explica'm com es diu aquesta suposada societat, amic. No badis i contesta i sies concret, Joan-Josep.

J.: >>En definitiva, la religió és una eina per relacionar-nos amb la realitat, però no és la realitat. Com a eina que és, cal utilitzar-la de la millor manera possible. Però és d'una gran ingenuïtat el creure-se-la.

R.: D'una cosa pots tenir una opinió formada quan la tastes. Sense tastar-la no pots tenir-ne cap opinió formada. Per tant, és una ingenuïtat afirmar que la religió és una ingenuïtat. Simplement pot semblar-ho fàcilment en una lectura a correu i descurada, que és la que solen fer els pobles decadents que, teoricistes, ni es prenen la molèstia d'experimentar res (això no els priva pas de gosar, després, pontificar-ne còmodament).

El progrés científic és per l'experimentació. Sense experimentació no hi ha ciència, sols hi ha un "em plau o em despla": una actitud realment anticientífica i generalment irracional, simplement rutinària i hedonista.

Finalment: una cosa és la religió sociològica i històrica, amb els seus dogmes, institucions, repressions, personatges... i una altra és l'experiència personal de fe, misticisme, creativitat i vida quotidiana. Poden i solen ser coses prou distintes, si bé interrelacionades. Una cosa semblant a la dissemblança entre l'alta política i la vida quotidiana de la gent.

J.: A veure si ens entenem. Jo no tinc res en contra de les religions. Tots tenim una manera d'entendre la realitat, i la religió és la forma natural dels humans d'entendre i de relacionar-se amb la realitat. Nosaltres som contemporanis i pertanyem a la mateixa societat. En principi el nostre sistema de valors i la nostra manera de veure les coses és similar, i es correspon en gran manera al sistema de valors i de veure les coses de la religió pròpia de la nostra societat, que és el cristianisme.

"Encara que no has respost a les qüestions concretes que et plantejava, per a Catalunya, la nostra pàtria concreta, vull insistir: com pots negar-te a estudiar una mica un "sistema operatiu" que ha demostrat "funcionar millor" si realment vols ajudar la teva nació? Respon en concret i no te'n vagis per uns altres temes. És que ens sobren eines de supervivència? És que ens opegem

rem sempre en les mateixes rutines i prejudicis fins a la desfeta final i l'extinció? És eixa una actitud intel·ligent i patriòtica? "

Jo no em nego a res, però no té massa sentit que em dediqui a estudiar una cosa en la que no crec. Ara em sembla molt bé que tu si que ho fagis, perquè tu si que t'ho creus. El que no veig es que la religió sigui el camí per la independència del nostre país.

R.: ">En una altra mena de societat hi han altres sistemes operatius que funcionen millor. A veure, quina és aquesta misteriosa societat? La d'en Huxley, la de n'Orwell? Explica'm com es diu aquesta suposada societat, amic. No badis i contesta i sies concret."

J.: Som fills d'una societat industrial i tenim els valors i la manera d'entendre les coses de la societat industrial. El marxisme tenia sentit en la societat industrial. Però les coses estan canviant de manera vertiginosa i hem de saber adaptar-nos. D'altra banda, els centres de decisió mica en mica s'estan desplaçant cap a l'Àsia. En la mesura en que l'orient es vagi convertint en el centre de l'economia mundial, els valors i la manera d'entendre el món orientals aniran sent cada cop més importants.

"D'una cosa pots tenir una opinió formada quan la tastes. Sense tastar-la no pots tenir-ne cap opinió formada. Per tant, és una ingenuïtat afirmar que la religió és una ingenuïtat. Simplement pot semblar-ho fàcilment en una lectura a correu i descurada, que és la que solen fer els pobles decadents que, teoricistes, ni es prenen la molèstia d'experimentar res (això no els priva pas de gosar, després, pontificar-ne còmodament)".

Per descomptat. Jo no sóc posseïdor de cap veritat absoluta, ni pretenc ser més espavilat que els demés. Només he opinat sobre el tema.

J.: >>Jo no em nego a res, però no té massa sentit que em dediqui a estudiar una cosa en la que no crec. Ara em sembla molt bé que tu si que ho fagis, perquè tu si que t'ho creus. El que no veig es que la religió sigui el camí per la independència del nostre país.

Per què estudiar una cosa en la que no creus? Doncs perquè potser no hi creus perquè no la coneixes bé. No hi ha cosa pitjor coneguda que allò conegut a mitges i deformat, que és com en Occident solem conèixer el cristianisme. Tot partint de premisses en fals el desplegament mental i sentimental que en fem pot ser molt caòtic. Tantes voltes han ficat les potes dins les deus d'aigua clara fins a fer-ne un fangar pudent...! Podem creure, si de cas, quan coneixem una cosa bé, la comprovem i funciona. però si ja d'entrada la coneixem capgirada és prou improbable que hi puguem creure. Per això, oi?. Ω

TELEBASSURA

Josep Casalta i Casanovas <atlasac_@hotmail.com>

BUENOS Y MALOS
!España UNA, GRANDE, LIBRE!
!Viva FRANCO, HITLER, AZNAR!
!ARRIBA ESPAÑA!
!A MI LA LEGION!
!RAZA!
!VIVA LA GUARDIA CIVIL!
!ESTOS SON LOS BUENOS, LOS MIOS, LOS CASTELLANOS! Malos los vascos y catalanes, TODOS, TODOS !admiran a la ETA! bien TODOS TODOS, NO, algunos SI que nos rinden pleitesía, son los DEMOC-

RATAS, pero con eso NO BASTA!!!
Me he fatigado.... continua tu hijo.... pasbort

I COSES MEVES

Un aplaudiment per als mitjans de comunicació, vau passar olímpicament del degollament del meu amic, (l'amo d'un quiosc on se venia l'Estel a Vila Real), al resso de la mort d'aquesta noieta...

Hem d'ésser per collons ESCLAUS DELS CASTELLANS?

Jo tolero el castellà
TU toleres el castellà
Ell tolera el castellà
Nosaltres tolerem el castellà
Vosaltres tolereu el castellà
ELLS NO TOLEREN EL CATALÀ
NO, no es pot tolerar ni una sola mort,
L'ESCLAVATGE DE TOTA UNA NACIÓ SI?
ELLS els amos NEGRERS MANEN i jo esclau a obeir-los i callar...sort que ara tinc INTERNET!!! lo rabiosos que estaran per això. Ω

CALA D'OR

Fa 18 anys que en Jaume Capó va obrir la Floristeria Capó al carrer d'Antoni Costa de Cala d'Or. Tel. 971 643 519

N'Antònia Martínez acaba de traslladar el Gabinet d'Estètica B&M, del carrer Tarragó al carrer d'Antoni Costa, 36 de Cala d'Or. Tel. 971 643 295

Fa 40 anys que en Jaume Manresa va obrir la botiga d'Instal·lacions Elèctriques Manresa a Cala d'Or. És una botiga gran on se venen tota classe d'electrodomèstics. Tel. 971 657 857

Fa 30 anys que en Pere Maimó de Felanitx va obrir l'Estudi Fotogràfic Imatge d'Or al Bulevard de Cala d'Or. Tel. 971 657 758

Fa 14 anys que na Carme Gilabert a qui veiem amb els seus fills, regenta la botiga ceràmiques al carrer de l'Esparver de Cala d'Or. Tel. 971 643 352

Fa 22 anys que en Pep Gallego amb la seva dona Carme Martínez regenta l'Hostal Pizzeria Talamanca al carrer de Ferran Tarragó de Cala d'Or. Te 36 llits que lloga a 25 desdejunis inclòs. Se menja a la carta per una mitjana de 10 €. Tel. 971 657 014

En Pau Vadell de Calonge és l'amo jove de la Botiga d'Articles de Regal Margalida a Cala d'Or. En Pau, que és un patriota català ha de començar història a la UIB el curs que ve. Tel. 639 544 898

Fa 5 anys que n'Antònia Barjola de S'Arenal regenta la Peleteria Conarte a Cala d'Or. El seu marit, emili Garcia te el taller de peleteria T.R. Artesans a la carretera Militar de S'Arenal, pop de la Plaça dels Nins. Tel. 971 492 466

CRONOLOGIA DE TOT CATALUNYA

Anys 1540-1541

PER RICARD COLOM -

colomtaube@hotmail.com

De com els espanyols reescriuen la Història

A les capitulacions de Sta. Fe els Catòlics concedien a Colom un 10% de totes les possessions que descobris en el seu viatge. Lluís de Santàngel, ric home valencià tresorer de la Confederació catalanoaragonesa, pagava l'expedició.

Quan els Catòlics s'adonaren de què havia descobert Colom, maniobraren per fer-se arrere en això del 10%: era massa.

En aquella època Castella tenia uns 8 milions d'habitants i la Corona catalanoaragonesa sols un milió, en molta inferioritat política i militar (Fernando, anomenat «catalanote» i «viejo catalán» per la xenòfoba aristocràcia castellana deia: la boñigas de Castilla son oro en Aragón).

Castella anà maniobrant durant els pròxims anys per a quedar-se en exclusiva amb tot l'or americà.

Llegiu aquest documentat estudi d'en Puigneró i Bilbeny: <http://www.unitat.org/colomn.htm>

Durant els Austries tot llibre sobre Amèrica era estretament vigilat, censurat i reescrit, els vaixells sistemàticament escorcollats a fi d'amagar el gran Genocidi contra els amerindis (més de 100 milions de morts en dos segles). D'això en digueren la «leyenda negra inventada por los luteranos».

«Espada de infieles, martillo de herejes y forja de Imperios», però en realitat «picaros, soplones, inquisidores y caciques». Ja els coneixem, no cal ni que ens ho expliquin. Allò negre són els fets, no pas que en parlin i sien coneguts: la dita «Leyenda Negra», que, segons la propaganda de l'espanyolisme enranciat oficial són «exageraciones de los enemigos de España» i del complot judeomacònic, és la pura veritat coneguda arreu del món, excepte a l'Estat Espanyol, on les autoritats i la burocràcia espanyolista sempre han maldat de moltes maneres per amagar els propis tenebrosos crims que tan clarament els denuncien a la llum de tot el món sota una obsessiva censura i manipulacions obscurantistes. Parlem d'uns fets que, a més a més, qualsevol pot conèixer -si vol- estudiant i ajuntant dades històriques que no tenen cap doble lectura possible i que són clares com el sol del migdia.

«Estim la Llibertat,
i l'estim més a mesura que conec millor
la submissió del poble
a l'esclavatge, a l'opressió i a la tirania,
i a horribles ídols del passat
que brillen, lluïts pels ressecs llavis
dels esclaus.

Però, en aquest amor per la Llibertat, també estim aquells esclaus, perquè cegament van besar els morros de bèsties ferotges, en calma i beneïda inconsciència, sense sentir el verí dels escurçons i cavant, sense saber-ho, llurs tombes amb llurs pròpies ungles».

(Jubran Khalil Jubran, escriptor i artista libanès emigrat als Estats Units).

1539-1540: Després de la mort d'Isabel de Portugal, esposa de l'emperador; el Kaiser abandona la península i nomena regent nominal son fill Felip, de 13 anys, sota supervisió del cardenal Tavera i de Francisco de los Cobos.

Revolta de Gant contra l'opressió espanyola.

Homenatge de François I al Kaiser a Sant Denis.

Tot seguit planta cara a la rebel·lió de Gant, la seva ciutat natal, la qual, revoltada pels excessius impostos a causa de les guerres amb França (el típic cas dels Austries contra els regnes confederats amb llibertats civils), demana ajut a François I, ajut que aquest no atorgà, a causa de la recent pau amb el Reich. No sols això: el rei francès permet el pas dels espanyols per França i rep el Kaiser a París, amb grans festeigs: i és que són uns autèntics professionals de la guerra i el luxe.

Quadro de Pierre Révoil (1776-1842), vol narrar l'anècdota en què Carlos, a la Cort parisenc, intenta atraure's la simpatia de l'amant del rei francès, Anne de Pisslen, duquessa d'Etampes, a tal efecte deixa caure en terra un valuós anell, el qual rodola fins als peus de la cortesana, qui s'afanya a arreplegar-lo per retornar-lo al Kaiser, el qual, li fa: «...es troba, ara, en mans massa belles, us prec que el deseu per sempre».

14-2-1540: El Kaiser entra a Gant amb 5000 soldats alemanys.

17-2-1540: Comencen a actuar els tribunals de justícia i la paor s'estén per la ciutat: gran degollina amb les testes exhibides clavades en piques (de la famosa expressió espanyolista: «clavar una pica en Flandes»).

2-1540: Les llibertats de la ciutat queden suprimides i obliguen gran part dels ciutadans a desfilar vestits de negre

Fúria espanyola contra Anvers.

i amb el cap descobert davant Carlos, i als líders de la revolució a demanar-li perdó agenollats. Tot seguit arrasaren part de la ciutat, on després bastiran un castell com a amenaça permanent (semblant a la ciutadella felipista contra Barcelona). Amb la intenció de trobar una solució duradora per a Flandes, el Kaiser proposa casori de sa filla borda Maria amb el segon fill de França I, el Duc d'Orleans, però, amb sorpresa per a Carlos, el rei francès no accepta el tracte, perquè volia continuar empaitant el Kaiser en el futur, segons li calgués.

8-5-1540: Mor, exiliat, a Bruges (Flandes) el xueta humanista valencià Lluís Vives, després de patir ell i molts altres judeoconversos, una cruel i implacable persecució a la Península.

16-5-1540: Naix Pasqual Bailon a Torrehermosa (Aragó), un home típicament canonitzat segons els dogmes de la Contrareforma i que viurà a Vila-real (Plana Baixa).

1540: Comença una tendència a l'alça dels preus arreu dels països catalans.

Primeres prohibicions dels balls i màscares pels possibles aldarulls.

El genocida Pizarro és alhora assassinat per partidaris d'Almagro, assassinat per ell.

Pedro de Valdivia fa una expedició a l'actual Xile (terra d'arahucans).

L'explorador Hernando de Soto arriba al riu Mississipi.

Edicte de Fontainebleau de França I: persecució anti-protestant.

"Variata", d'en Melanchton, donarà lloc a la corrent felipista del luteranisme menys ortodoxe.

Ca. 1540: L'Imperi Otomà té segurament uns 14 milions de súbdits, la majoria no turcs (grecs, kurds, serbocroats, búlgars, albanesos, hongaresos...), els regnes hispànics peninsulars de Carlos més de 5 milions (de catalans no n'hi ha ni un milió), Anglaterra sols dos milions i mig.

FELIP MELANCHTON.

27-9-1540: Butlla papal "Regimini Militantis Ecclesiae", que reconeix la companyia de Jesús i les seves constitucions, durament conservadores: el General ("Papa Negre") és vitalici i amb poders absoluts, organització militar, rígida disciplina, vot monacal i el d'obediència al Papa (4 juraments), prohibició de crítiques als superiors.

1540-1541: En el procés publicat per Boronat hom confessa que marxen per Polop uns 10.000 moriscs (valencians, però també aragonesos i castellans).

Controvèrsies religioses a Worms i Ratisbona davant la greu crisi de la política exterior imperial. El Kaiser ateny aturar la Lliga de Schmalkalda tot guanyant-se Felip de Hesse i Maurici de Saxònia (davant l'ofensiva musulmana).

1540-1558: Els espanyols conquisten el país dels araucans (centre de Xile), amb gran superioritat tecnològica sobre els valents indígenes.

Ca. 1540-1560: La Inquisició s'enlaira definitivament com a eina repressiva i ideològica de primer ordre dels Àustries, que deixarà la península ibèrica en un tenebrisme i un xoc de terror creixents.

D. 1540: Difusió del calvinisme per Polònia i Lituània. Els germans moraus, desterrats de Txèquia, hi funden noves comunitats.

8-1-1541: Crida del virrei a Catalunya per prohibir als estrangers no residents de dur armes.

Primera meitat 1541: Després del fracàs sistemàtic de les negociacions amb la Lliga de Schmalkalda, el Kaiser

Detall del Juí Final.

decideix actuar per força contra els protestants alemanys, però li cal l'ajut dels "Tercios de Castilla". Per convèncer els castellans ha d'entusiasmar-los i decideix una nova croada (campanya d'imatge, en realitat, davant els desatesos regnes peninsulars): la liquidació del poder d'Alger al Mediterrani i acabar amb els saqueigs algerians contra les costes peninsulars. El Kaiser convoca aplec a Itàlia de tropes de tots els reialmes (alemanys, italians, hispànics...), a la ciutat portuària de La Speccia.

1541: Marc Aurel publica a València un manual de reduccions monetàries.

Punta alcista dels preus a Ciutat de Mallorca.

Solimà dona suport als hongaresos contra els Habsburg.

França, aprofitant el desastre d'Alger, s'alia a l'Imperi Otomà (4ª guerra entre el Kaiser i França) i ataquen el Reich per moltes fronteres alhora, sense respectar la treva de Niça. Mor Zapolya, rei hongarès titella dels turcs, Hongria (tret de Transilvània) queda annexionada als turcs. Els turcs ocupen Ofen (Buda).

Joan Calví torna a Ginebra i accedeix al govern de la ciutat. Introducció de les "Ordenances eclesiàstiques": electivitat democràtica de càrrecs eclesiàstics, origen en part de la democràcia moderna.

Lleis contra els gitans a Escòcia. Moren Paracels i Juan de Valdés.

Valdivia funda Santiago (de Xile).

Domingo Martínez de Irala, comissionat d'una expedició per Rio de la Plata vers Perú s'assabenta que els indis paiaües havien exterminat l'expedició d'Ayolas (de feia pocs anys).

PARACELS.

Principis de tardor 1541: La flota de l'expedició contra Alger s'aplega a les Illes Balears, composta per uns 40.000 homes a bord de 56 galeres i d'altres 30 naus més.

L'emperador visita Mallorca, abans de l'expedició a Alger, el jurat en cap li demana la reposició del càrrec de veguer a causa de les bandositats. Moment de màxima esplendor d'una Ciutat que no ha superat la postguerra de Germanies: Ciutat havia estat endreçada amb un pont i 4 arcs triomfals amb inscripcions humanístiques en llatí. El Conseller en cap de Mallorca, en fer les demandes al rei Carles, se li adreça en català, però no és ben entès, i canvia ja al foraster.

18-10-1541: Alvar Núñez "Cabeza de Vaca" va per terra vers Asunción.

20-10-1541: La flota imperial arriba a l'est d'Alger. Andrea Doria havia ja indicat -i el Kaiser l'havia desoït- que l'oratge de tardor no era adient per a tal mena de campanya.

10-1541: Després de desembarcar amb algunes topades devers Alger, una terrible tempesta dispersa les naus imperials, que no poden arrecerar-se en cap port natural i impedeix l'ajut des de les naus a les tropes desembarcades. La pluja fa malbé els arcabussos de la infanteria, mentre que els ballesters algerians fan gran matança. Les tropes espanyoles han de tornar a la península -amb l'opinió en contra del genocida Hernan Cortés- per evitar un major desastre i que Carlos pugui ser fet presoner, tot deixant els cossos morts de vora 4000 soldats, sacrificuen els cavalls, abandonen l'artilleria i les naus utilitzables són usades només per embarcar tropes. Primer gran desastre del Kaiser en directe i per pròpia culpa (sols havia destorbat en l'expedició), que provoca la pèrdua de prestigi arreu Europa, malgrat els intents per minimitzar el desastre. Les mateixes Corts castellesanes reprotxen al rei la seva presència física en aquesta guerra: "per a això estan els capitans".

3-12-1541: "Cabeza de Vaca", després de travessar les Serras do Mar i Espigão arriba a Iguazú.

1541-1542: L'Amazones és navegat quasi completament riu amunt.

Intent fracassat de colonització francesa a l'actual Quebec.

1541-1550: Etapa inflacionista a València.

1541-1556: Loiola, primer General de la Companyia de Jesús.

1541-1560: Etapa inflacionista moderada al Principat.

CALONGE

N'Adrover, na Rosselló i na Vallbona són les cuineres del Restaurant Bona Taula a Calonge. Tel. 971 167 147

S'HORTA

Fa 15 anys que en Ramon Torres regenta el Bar del local de la Tercera Edat de s'Horta. Despatxa berenars i copes. Te. 971 837 343

PORTO PETRO

En Cèsar Lago de Pontevedra regenta des de fa 4 mesos el bloc d'apartaments i la Cafeteria Niu d'Aus al carrer dels Estels de Porto Petro. Despatxa menús a 7. Els apartaments dobles se lloguen a 30 la nit. Tel. 650 879 525

Fa 4 anys que n'Edmond i na Babeth, tots dos de França regenten el Restaurant Suremar a Porto Petro. Se menja a la carta per uns 20 de mitjana. També fan banquets per grups fins a 100 persones. Tel. 971 657 683

SANTANYÍ

Fa 2 anys que n'Àngel Vega ven el cupó de l'ONCE a la Porta Murada de Santanyí. Tel. 666 509 402

Fa 15 anys que en Llorenç Barceló regenta l'Estanc n. 1 de Santanyí. Son pare, va obrir aquest establiment fa 25 anys. Tel. 971 653 006

PERRUQUERIA I ESTÈTICA

CATI - UNISEX

Carrer Llaneres, 53
Tel. 971 163 460
07650 SANTANYÍ

Una de tantes batusses d'Internet amb progres catalanets malalts d'americanitis:

-No soc cap espanyolista primitiu.

-Jo no havia pas dit que ho fossis, sols parlava d'un enfocament que de fet fa clarament el joc a l'espanyolisme enrancit perquè repeteix tòpics espanyolistes de quan la guerra de Cuba. No confonem el debat d'idees amb el debat de personalismes. El que cal debatre són idees o actituds, no pas atacar persones correctes ni posar en el rovell del debat persones concretes (metodologia de debat).

-Només te enumerat una sèrie de defectes dels nord-americans perquè vegis que NO HI HA CAP PAÍS que es pugui mitificar. Cap ni un.

-M'ho dius o m'ho contes? Com comprendràs jo no tinc al capçal del meu llit les barres i estels.

Tanmateix hi ha un fum de progres encarcerats en les rutines dels 60-70 que sí que mitifiquen els EUA, sols que al revés, en negatiu, ressaltant totes les coses negatives i no volent veure'n cap de positiva, alhora que callen totes les maleses dels adversaris -generalment totalitaris- dels EUA d'una manera molt esbiaixada i injusta. Això és per l'obsessió malaltissa que alguns tenen i l'odi que els corca el cor, cosa natural, perquè si s'inventen un ninot de l'Oncle Sam on tot absolutament és negatiu, és normal que l'odien amb exasperació i descontrol. Però és un Oncle Sam real sols en part. "L'home honorat és el qui mesura el seu dret pel seu deure" (Lacordaire).

-Al capdavant tots els països som si fa no fa iguals però per circumstàncies històriques casuals el destí de cada poble ha estat diferent. I punt!

-Parlar així, de casualitats en comptes de causalitats és pur pensament feble, autoindulgent, base de tota decadència nacional i personal, i és tan poc científic com dir que les pomes cauen de l'arbre a terra per casualitats de la natura. De cap manera: qui no conegui les lleis físiques o històriques, que se les estudiï, perquè existeixen, i molts especialistes les han estudiades. Però és que la progressia fuig d'estudi, està ja molt còmoda sabent-ho tot des dels anys 60, s'ha fet molt obscurantista per manca d'esforç i, per tapar la pròpia desídia, sol dir que tot és per casualitat. "Com menys hom llegeix més mal pren d'allò que llegeix. Com menys idees hom tingui i més pobres siguin, més esclau serà d'aqueixes pobres i poques idees. Les idees es compensen, contrasten, contrapesen i fins i tot es destrueixen les unes les altres" (Unamuno). No, per cert, en el cas de la nostra progressia, on són immutables pels segles dels segles i passi el que passi.

De cap manera la història és una casualitat: cada país és on és per causes ben específiques de caràcter, de trajectòria històrica, de creences, de líders, caracteriologia nacional, metodologia, autodisciplina, autosolidaritat interna, justícia o injustícia social, etc. La realitat no enganya, no és un simple malson, com volen creure els progres per fugir d'estudi. Et recomano "Estudi de la Història", d'Arnold Toynbee.

-Et podria fer una llista igual de "invents" o defectes d'Espanya, o de França, o de Catalunya o del Congo. Tant li fa.

-Podries, però no ho faràs, perquè la vostra prioritat absoluta és malparlar sempre dels ianquis, la resta... "no té importància". Sols us interessa demonitzar l'Imperi del Mal vostre. Tampoc no sol "tenir importància" el que els mateixos progres fan cada dia, és a dir, la vida ben aburgesa i còmoda que quasi tots porten.

-L'únic que té fòbies ets tu. No se per quin set sous no suportes els progres. ¿Quin problema hi ha en ser progrè?

-Jo he estat progrè i, en certa manera ho continuo essent. Tanmateix "el Progrès, lluny de consistir en el canvi, depèn de la capacitat de retenir: Quan l'experiència no és pas retinguda, com entre salvatges, la infantesa és perpètua. Els qui no recorden el passat es troben damnats a repetir-lo... Aquesta és la condició dels infants i dels bàrbars, en els quals l'instint no ha après res de l'experiència" (George Santayana, 1863-1952,

escriptor castellà ignorat per l'espanyolisme per escriure en anglès). Actualment un progrè sol ésser qui prefereix no arribar al final del seu raonament per no haver de canviar discursos -còmodes, rutinaris i requeterepetitius- que el farien estrany a la seva rutina i al cercle d'amistats igualment tan petrificades mentalment com ell, i potser -creu- renunciar a certs petits plaers. Un progrè és qui no vol arriscar i trobar veritats noves i alhora inquietants i que el reptarien, que el farien treballar de debò, en haver de ser-hi conseqüent, i abandonar el seu estil vital normalment bonvivant, superficial i inseqüent.

Un amic meu deia: "Si Adolf Hitler hagués utilitzat com a bandera nazi la falç i el martell i s'hagués dit "socialista", encara que hagués fet les mateixes besties que va fer, els progres d'ara serien tots nazis i adorarien Adolf Hitler igual que adoren Marx. Convençut". Jo no diria tant, però en part intueix el rerefons mitòman, infantil i superficial de la psique progrè més tòpica. "L'intel·lectual per al qual la definició substitueix la comprensió és menyspreable" (Keyserling).

I aquesta és la condició majoritària dels progres actuals a ca nostra i, en certa manera, sempre. És gent que no analitza ni contrasta dades noves, viuen encara amb les imatges del Vietnam al cap, tenen un concepte monolític de la societat nordamericana (la mitifiquen d'una manera absurda i irreal perquè ni l'entenen ni la volen entendre).

Més o menys podeu substituir sicilians per progres catalans i la descripció sol ser prou adient a la nostra realitat: "Els sicilians no voldran millorar per la senzillera raó que són perfectes. Llur vanitat és més forta que llur misèria. Cada intromissió d'estrangers, bé es tracti d'estrangers d'origen o de sicilians amb criteri independent, trastoca llur deliri de perfecció assolida, corre el perill de torbar llur còmoda esperança en el no-res... Sicília ha volgut dormir... ¿Per què els havia d'escoltar, si és rica, si és sàvia, si és civilitzada, si és honesta, si és admirada, si tothom li té enveja; si és perfecta, en una paraula?" ("El Guepard" del Príncep de Lampedusa).

A força de no retenir dades, viuen en la inòpia, de frases grandiloqüents de cartó-pedra i de tòpics-prejudicis que, encarcerats, no es molesten a analitzar per a res. "Res no dona tanta pena a la gent com haver de pensar" (Martin Luther King Jr., líder no violent baptista negre).

"Quan hi ha un camí correcte i un camí incorrecte, amagar-se sota el mantell de la neutralitat és igual que escollir el camí incorrecte; perquè d'aquesta manera, el camí correcte no pot ser explorat" (Kwai Chang Caine).

Però "Els caps més durs, més prest es trenquen" ("Antígona", de Sòfocles).

-Ja sé que ara això de ser progrè no es porta, i que està més de moda anar de iupi per la vida, fardant de jugar a la borsa i de tenir quatre audis.

-A mi personalment les modes em són prou indiferents. Però és clar que una moda a banda dels mèdia pot estendre's sols perquè té alguna mena de ganxo (és el cas dels moviments juvenils tipus hippies, punkies, etc.).

Si no es porta ser progrè és perquè avui dia els progres solen viure fora de la realitat i dels problemes de la gent i sols els repeteixen mecànicament les lliçonetes tòpiques de la doctrineta progrè. "...l'admiració és causa determinant d'imitació, i la imitació és un dels agents més actius i generals de la transformació de les societats" (Enric Prat de la Riba, 1870-1917, president de la Mancomunitat de Catalunya, en les lletres a en Joan Manyé i Flequer). Però el nostre progressisme d'avui, mancat d'un enemic suficientment bèstia i cruel, no deixa admirat ningú, perquè viu en una crisi mental molt profunda. Com a pensament "anti" que és, sols reviscola i es sacrifica més quan més bèstia és l'enemic (típicament els anys 60-70 contra Franco i contra els bombardeigs ianquis al Vietnam).

Quan per ex. la gent està esglaiada per la delinqüència,

que perceben provocada en part per la immigració, el progrè simplement els parla rutinàriament i doctrinària (sense posar-se en el lloc mental de l'interlocutor) de drets humans dels immigrants o potser de pateres, quan en tal moment no és la resposta escaient, i aleshores, sectors tradicionalment progres com el jovent o el proletariat es desplacen cap al populisme d'extrema dreta -més despavilat i intrèpid-, com s'esdevé a Holanda o a França. El nostre progressisme no escarmenta en cap d'altri i està repetint errors on ja van caure els progressismes dels anys 20-30. "Un idealista és aquell qui, en adonar-se que una rosa fa millor olor que una col, conclou que en farà una sopa millor" (Henry L. Menden).

La fi de la guerra freda ha servit per demostrar el que donen de si les utopies humanistes (que no pas humanitàries) i la impossibilitat de la natura humana per crear el paradís en la terra.

"Socialment cal tenir present que les masses no poden pas canviar: A hores d'ara són les mateixes que en temps dels romans. Algú pot sortir de la massa, però ço no canvia res" (D.H. Lawrence).

"Els febles tenen, en general, somnis més abundosos i bells que els forts, car tota llur energia, tota llur activitat s'evapora a través dels somnis" (Maeterlinck). "La bondat o maldat d'una ideologia depèn de les persones que en fan ús. Si un milió de llops haguessin d'organitzar-se a favor de la justícia, ¿deixarien d'ésser un milió de llops?" "Per què et malflies tant del pensament? -féu el filòsof. Es tracta de l'únic instrument de què disposem per a ordenar el món. -Cert. Però pot ordenar-lo tan perfectament que ja no sies capaç d'albirar-lo. Un pensament és una pantalla, no pas un mirall, i és per ço que viviu protegits per un embolcall fet de pensament, insensibles a la realitat" (Anthony de Mello, Índia).

-Però posats a triar prefereixo l'ambient dels anys 60.

-Dit així en abstracte jo també. Però els anys 60 eren com eren justament per la manca d'experiències que teníem, per l'entusiasme de creure-ho tot possible i perquè els dolents eren molt dolents. Hi havia prou bon rotllo a causa justament de l'opressió extrema que unia els oprimits en una generositat que ara s'ha esdevingut mesquinesa gris. Però en definitiva allò dels '60 no és res de nou:

"Era temps de combat, de les idees, era el temps dels llibres i dels càntics, dels amics i de les cites clandestines, mentre esperàvem el gest o la paraula que exigia l'ofrena, de desig i joventut"

("El Collar de la Coloma", del poeta i conspirador del partit esclau -pro-català- Ibn Hazm al-andalusí de Còrdova, al principi de la divisió del Khalifat en taifes, a Xàtiva, Xarq-al-andalus, 1022).

"Si netejàssim judaisme i cristianisme del clericalisme, tindríem una religió que podria salvar el món de tot mal social. Devem fer tot allò possible pel triomf d'esta mena de fe". "Els esperits lliures sempre han trobat oposició violenta de part de les mediocritats que no copsen quan algú no se sotmet irreflexivament als prejuís heretats ans fa un ús honest i valent de sa intel·ligència" (Einstein). Ω

Condemna injusta contra DEPANA

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha condemnat a l'entitat sense afany de lucre DEPANA o Lliga per la Defensa del Patrimoni Natural a pagar les costes judicials per un litigi perdut. Aquesta entitat, en el seu moment va iniciar un procediment jurisdiccional per impedir la pèrdua irreversible d'una zona litoral de gran interès natural.

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, que per cert, tot i que pel nom sembla una cosa rellevant, no és sinó una oficina més del sistema judicial intolerant i centralista espanyol, ha establert un precedent molt greu: la condemna en costes a una entitat catalana sense afany de lucre. Fins ara, no havia succeït d'una manera tan argumentada. En aquest cas, els magistrats han raonat, fins i tot, els motius de la seva decisió.

El principal motiu, d'altra banda requisit de la llei per aplicar aquesta condemna, ha estat la nota de temeritat.

Per temeritat s'entén, recordem-ho, la manca d'una justificació prou convincent per fer funcionar tot l'aparell de l'administració de justícia i de retruc, cal dir-ho, amoïnar a les parts implicades: particulars, ajuntaments,...

El Tribunal aprecia temeritat perquè, segons ell, si la zona en

qüestió tingués un gran interès natural ja hauria merescut aquesta catalogació per part de l'administració ambiental, es dir, el Departament de Medi Ambient de la Generalitat del Principat o qualsevol altre equivalent, tot incorporant aquest indret en una de les delimitacions PEIN o Pla d'Espais d'Interès Natural, cosa que en el cas de la condemna a DEPANA no succeïa.

La naturalesa, segurament ho desconeixen els magistrats, no és un document administratiu. Per sort, és una cosa més important, és la vida i la diversitat, el paisatge i el sol formant tot un món de relacions intenses entre els boscos, l'aigua i la fauna. És un món complex. És un món viu que s'adapta i millora sense parar mai. Tot això i molt més, sens dubte, no pot quedar recollit en un paper, ni en un pla, ni encara menys en una sentència.

La natura és un bé universal que passa per damunt de les generacions i del càlcul científic i judicial, per igual.

La natura no són unes marques verdes damunt un plànol cartogràfic. Avui, en el segle XXI, el patrimoni natural ho és tot. Sense que sigui possible admetre excepcions ni supòsits singulars. Ja no queda altra opció. Sense crear alarma, cal matisar-

ho d'una manera catastrofista.

La línia costanera dels Països Catalans està quedant desfigurada. El seu maltractament suposa un retrocés en la preservació dels valors que li han donat tant bon nom mundial. I així, també des d'una perspectiva turística, els seus atributs salvatges i naturals queden oblidats i trepitjats. Tal és la fragilitat dels sistemes naturals. L'acció humana, totalment desproporcionada, és capaç de modificar l'essència mateixa d'un territori, i d'aquesta manera, destruir-ne la seva identitat.

Davant de tot això, tota acció en la defensa d'aquests valors superiors i intrínsecs de la nostra societat de catalans, per prim mirada que sigui, ha de tenir el suport de tothom, i sens dubte, també, dels magistrats del sistema espanyol de justícia. I, malauradament no és així.

DEPANA va mobilitzar els seus escassos recursos per defensar una fràgil parcel·la del nostre territori, i hi va esmerçar diners i feina, i davant d'això, el garante del dret i la llei, no sols no li donen la raó, cosa que pot ésser inevitable, sinó que la condemnen a pagar totes les despeses del plet: els advocats i procuradors de l'altre part, proves pericials, ... a més de les pròpies!

No pot existir temeritat en qui

malda per un bé, objectivament parlant. No pot haver-hi interès de provocar perjudici a un tercer en qui defensa uns bens tants universals com són els arbres que creixen o els ocells que piulen. No pot conceptuar-se demèrit envers l'administració espanyola de justícia quan el mèrit de la supervivència el tenen tantes espècies mediterrànies amenaçades. No hi ha precipitació en la interposició d'un contenciós judicial quan són tant poques les entitats i les persones que malden per la preservació del patrimoni natural català. Davant de tot això, si DEPANA amb tots els seus socis, arrisca temps i sous en la defensa dels seus objectius fundacionals, encara gràcies en tenim tots plegats del seu esforç i neguit.

La darrera paraula la té el Tribunal Suprem espanyol. DEPANA ha interposat un nou recurs que encara pot suposar augmentar més les costes judicials, tal és el seu total convenciment de la causa per la que lluita.

Segons sembla, el Tribunal Suprem, com casi sempre, s'abstindrà d'entrar en l'estudi de la condemna en costes a DEPANA, i actuarà de manera mecànica tot rebutjant el recurs per motius formals del tot legals d'altra banda, doncs així van les coses. I per això, DEPANA ha iniciat una campa-

nya per recollir fons que li permetin de pagar l'import de la condemna en costes!

Quina ironia! Sembla com si, ni amb bona voluntat pogués regular-se la nostra societat. La bona voluntat, entenc jo, sempre s'hauria de suposar i presumir en una acció altruista, o sense afany de lucre. I la bona voluntat, o bona fides, senyors magistrats, tribunals i altres espècies sense perill d'extinció, és un principi informador del dret, i com a tal, clau en l'aplicació de la llei. No és just condemnar en costes una entitat sense afany de lucre que persegueix un fi d'interès general o utilitat pública. Els fins de DEPANA són respectats i valorats per tothom.

Ara li ha tocat a DEPANA, demà li pot succeir a qualsevol altre entitat sense afany de lucre que, plena d'il·lusió i energia, davant la passivitat de les administracions o per complir els seus fins fundacionals opti per la via judicial, i sense més hagi d'assumir una condemna que actua com una multa per haver gosat aixecar la veu: assumir les costes judicials i procesals d'un plet dirigit a preservar la natura o qualsevol altra bé d'interès general, o nacional català. Ω

Llorenç Prats-Segarra (campusjove@correu.vilaweb.com)

La intel·lectualitat caducada

Les planes dels diaris sovint contenen llistes de persones que s'adhereixen a un manifest o a una proclama pública.

Normalment, es tracta de persones que tenen un nom reconegut i que es mullen prenent partit per una determinada opció amb l'objectiu de crear un determinat estat d'opinió.

Aquestes llistes, si les mirem amb atenció contenen dos tipus de gent. La majoria d'ells professionals de reconeguda solvència com advocats, enginyers, ... i una petita però habitual fracció la formen els suposats intel·lectuals, els quals acostumen a autoanomenar-se des de sociòlegs o filòsofs fins escriptors o professors, tot i que de fet no exerceixen cap d'aquestes ben dignes ocupacions. Són els "intel·lectuals".

Els intel·lectuals van sorgir sota l'efervesència del maig del 68, com pseudo experts en la interpretació de la realitat, usant les eines estrictes de la lògica tot actuant com autèntics sacerdots al servei de la deessa raó. Les teories marxistes podien fer possible que els seus veredictes fossin temibles, i d'aquesta manera, la seva autoritat entre la població assolía un cert prestigi.

El materialisme històric, el qual havia pogut determinar fins la darrera coma de l'existència humana, els havia fet senyors del destí de la societat. Ells, i només ells podien ésser els garante dels límits del progressisme, tot esmicolant les darreres essències reaccionàries.

Doncs bé, el comunisme ha demostrat ésser un fracàs mundial sense cap mena de dubte. La fi del marxisme, com eina política, ha estat esborrada de totes les esferes d'influència acadèmiques i universitàries. I d'aquesta manera, la majoria dels seus defensors, que eren molts i molts no cal oblidar-ho, s'han reciclat de manera dissimulada, sense fer soroll ni escarni. Com qui no fa res o fa com si no hagués passat res.

De fons no obstant hi ha un raonable dubte sobre el sentit d'aquesta figura pública: l'intel·lectual. La suposada preeminència d'una opinió per damunt d'altres opinions. La arrogància del qui creu dominar els instruments del saber i del pensar. La gosada tirania dels que usant arguments o raonaments tracten de desmerèixer tot allò que no sigui progressista. És així, i d'alguna manera, les mateixes persones protegides pel comunisme que operaven dins de la societat catalana dels Països Catalans, ara ho fan sota diferents formes i cares. El comunisme, estalinista i jacobinista, ha malmès les dues millors oportunitats de recuperació nacional catalana del segle XX: una el 1938 dividint la reraguarda catalana i l'altre en tot el procés que

conduí a les eleccions de 1977 a les quals hi va mancar unitat i fermesa nacional catalana.

En un moment determinat de finals dels anys 50, hom va arribar a la conclusió de que fora del comunisme no hi havia sortida possible als problemes del nostre temps: l'atur, la salut, ... o aquells altres de tipus nacional, que en el cas de l'èxit en el seguiment de les lliçons intel·lectuals dels dogmàtics marxistes, quedarien resolts de manera "automàtica". Aquesta visió de les coses, amb una especial virulència, va succeir-se en els territoris de llengua catalana, doncs altres referents eren sospitosament perseguïts per la repressió franquista (com les postures llibertàries o les basades en principis militars catalans), mentre que les defensades pels comunistes van gaudir d'un cert joc en les seves relacions amb el règim feixista espanyol. No podem oblidar que una de les darreres víctimes del sistema repressor feixista espanyol va ésser Salvador Puig Antich el qual no era comunista sinó llibertari.

D'aleshores ençà poca cosa ha canviat. Un cas ben curiós, exemple il·lustratiu d'aquesta mena de gent catalana, és el de Josep Benet, recentment guardonat per la Joventut Nacionalista de Catalunya, potser amb l'inconscient propòsit d'acabar de confondre la població de la nostra nació. Benet, no cal fer massa memòria, fou un rellevant intel·lectual comunista, en la línia del que s'ha exposat. Tot i així, amb el temps aquesta mena de persones han acabat engolides en les seves pròpies contradiccions. Ara el mèrit el tenen els qui sense retreure-els-hi el seu passat ni les seves fòbies, han fet que esdevinguin lleials servidors d'un sistema que no s'assembla en res al que volien haver imposat. Aquest mèrit se'l pot atribuir Jordi Pujol en relació a Josep Benet, el qual ha hagut d'acabar acceptant, com si fos un càstig, el guardó que li lliura un jove barbamec de la JNC.

Amb els anys, les coses han anat degenerant. I posats a dir alguna cosa, tots volem opinar. I així, el prestigi de la paraula pensada costa de trobar i, fins i tot, de reconèixer. Com en un temps se la van apropiat els comunistes, i aquests han demostrat ésser uns faros, ja que no es creu a ningú. Sols ens resta esperar, tot confiant en que la generació de gent basada en els immortals principis de la coherència personal i pública no s'ha perdut dins la tempesta dels materialismes, comunistes o d'altre classe.

Llorenç Prats-Segarra
Director adjunt de Catalunya Campus
campusjove@correu.vilaweb.com

Mn. Joan Marí i Cardona: historiador i mestre de la cultura catalana a Eivissa i Formentera.

Fa unes setmanes que ens ha deixat l'historiador eivissenc Joan Marí Cardona (1925-2002); canonge i arxiver i bon amant del poble i la cultura de les Pitiüses, que amb tot respecte el coneixia com "don Joan". Era un home amb una capacitat de feina ben demostrada ja des dels primers anys de la seva carrera eclesiàstica; format al Seminari d'Eivissa, al de València i a Salamanca, recent ordenat prevere va guanyar la canongia a la Seu d'Eivissa (1957), amb la qual hauria de continuar la tasca iniciada per Mn. Isidor Macabich, així com impartir docència al Seminari d'Eivissa. Però Joan Marí Cardona ha deixat molt més que una història de les Pitiüses escrita. El seu testimoniatge com a home compromès amb la cultura catalana ha fet escola i així durant vint anys ha estat president de l'Institut d'Estudis Eivissencs, des dels inicis dels anys setanta, període durant el qual s'han impartit cursos de llengua catalana, s'ha iniciat la nova etapa de la revista

"Eivissa", el Curs Eivissenc de Cultura, nombroses publicacions, la convocatòria dels Premis de la Nit de Sant Joan i la celebració de la festa. I també ha estat mestre de diverses generacions; amb la seva pedagogia tan original ha influït molt damunt tota una generació d'investigadors. El resultat de la seva recerca rigorosa als arxius de la Paborrdia d'Eivissa, de Protocols, Històric d'Eivissa, Diocesà de Tarragona, Antic Regne de Mallorca i de la Corona d'Aragó, ha quedat ben palès a la col·lecció de publicacions històriques, des del primer llibre, Illes Pitiüses. La Conquesta catalana de 1235 (1976), fins als darrers llibres com Pergamins i Índex vell de Tarragona. Arxiu Històric de la Paborrdia de Santa Maria d'Eivissa (1997). La seva metodologia de recerca s'ha caracteritzat per la investigació a través de tres camins, l'estudi de la documentació guardada als arxius esmentats, la informació procedent de les fonts orals, i la tercera les excursions

per comprovar in situ la ubicació de les fites que separen quartons i parròquies; un altre llibre com Arxiu Històric de la Paborrdia d'Eivissa. Sant Ofici (1990) completa la sèrie històrica. Un altre aspecte de l'obra d'aquest autor que tal vegada no ha estat prou valorada és l'aportació a l'onomàstica: Joan Marí Cardona és autor d'un llibre que recull un estudi històric i inventari exhaustiu dels llinatges i malnoms de les Pitiüses, Illes Pitiüses. Llibres d'entreveniments (1981), estudi que es completa amb altres estudis de toponímia de la ciutat d'Eivissa i de l'illa de Formentera, Els carrers i les places de Vila (1980), Eivissa passa a passa (1996) i Formentera. Documentació i paisatges (1999). Cal recordar també els articles sobre antics pous i fonts, molins i torres de defensa, publicats a la revista "Eivissa" i a l'almanac "El Pitiús" i llibres històrics que aporten una rica informació antropològica com són ara Els camins i les imatges de l'Arxiduc ahir

i avui (1993), El llarg camí del pa a Formentera (1993) i El camí de Missa (1996). També fou un home compromès amb l'estudi de la llengua catalana i així podem recordar la seva participació en els nombrosos actes que es celebraren a les Pitiüses amb motiu del Segon Congrés Internacional de la Llengua catalana (1986), la seva conferència sobre la llengua catalana a Eivissa a través de la història, pronunciada a la Universitat de València, dins els actes del mateix Congrés i la seva generosa i sàvia contribució a l'estudi Vicent Serra i Orvai. Fill Il·lustre de Sant Josep (1997), biografia i obra d'aquest estudiós que va presentar una comunicació al Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana celebrat a Barcelona l'any 1906. Joan Marí Cardona ha deixat obert un camí de la cultura catalana a les Pitiüses ben llaurat i sembrat. Valga per memòria. Ω

Marià Torres Torres.

El Parc temàtic d'Inca, un a agressió de primer ordre al camp mallorquí

El GOB rebutja el projecte i reclama de les administracions local, insular i autonòmica que el paralitzin

La possibilitat de construir un parc temàtic de tipus d'oci, lleure i entreteniment al terme municipal d'Inca dependrà per una banda de l'opinió de les administracions (especialment de l'Ajuntament d'Inca i la Comissió Insular d'Urbanisme) i de l'altra de la capacitat de mobilització i pressió que els ciutadans i les organitzacions puguin exercir per evitar aquesta malifeta.

El projecte de Parc Temàtic

Se tracta d'un parc d'atraccions i de lleure, que comptarà amb diferents serveis (bars, restaurants, botigues...) així com les instal·lacions necessàries per a dur a terme aquestes activitats (aparcaments...), que ocuparà un total de 885.000 m².

L'evolució de l'Home és el motiu del

parc i per això se duran a terme un seguit d'atraccions o serveis. A mode de resum, el parc tindrà:

- una quinzena de bars
- una dotzena de tendes de souvenirs
- una quinzena de restaurants
- unes 70 atraccions diverses, que tenen amb l'aigua el component bàsic

El lloc triat

La zona on es vol dur a terme aquest projecte està centrada al terme municipal d'Inca, però prop dels municipis de Selva i Búger.

En concret es tracta de parcel·les de la possessió Son Bosc Nou i Son Bosc Vell, situades entre la carretera de Palma-Alcúdia i el Camí vell d'Alcúdia, que ocupen 88,5 hectàrees (885.000 m²) o 124,5 quarterades.

La zona està considerada com a sòl rústic, tant a la normativa urbanística d'Inca, com les Directrius d'Ordenació Terri-

torial.

La totalitat de les finques afectades per aquest projecte mantenen una activitat agrària molt viva, tant de secà (cereals), com de reguiu (arbres fruiters), així com certs usos ramaders.

Les conseqüències d'aquest projecte

Des del punt de vista del GOB, l'execució d'aquest projecte implicarà conseqüències negatives indubtables:

- Se perdrà una zona de notable interès i activitat agrícola: Son Bosc i Son Bosc Vell són de les finques amb una activitat econòmica de tipus agrícola més intensa
- S'ocuparà 88,5 hectàrees de territori per fer-hi un complex d'oci i lleure
- Se tударà un paisatge de gran interès, fins ara molt poc alterat (tret de l'ús agrícola)
- L'execució del projecte implicarà la tala de més de 50.000 arbres fruiters

(parres, caquiers, llimoneres, pomeres, pruneres, ginjolers, etc.)

- Renous nocturns considerables impropis d'un medi rural
- Saturació de la carretera d'Inca a Alcúdia
- Instal·lacions que en alguns cas arriba als 40 metres d'altura

Una agressió al camp mallorquí

L'evidència d'aquesta agressió al camp mallorquí està fora de dubte. Cap administració, ni local, ni insular ni autonòmica, no ha de consentir aquest desastre que afectarà a més de 124 quarterades, sense dubte el projecte més gran dels impulsats a la nostra illa, als darrers anys.

Un pic destrossat el litoral, ara van a la recerca de l'interior de Mallorca per aconseguir terrenys més barats per a seguir urbanitzat territori. Està que el GOB farà la campanya que faci falta per evitar que aquest projecte s'aprovi. Ω

LA SUPOSADA TOLERÀNCIA DEL SECULARISME MILITANT O LAÏCISME ANTICRISTIÀ.

"La irreligiositat de què fan gala diversos mitjans de comunicació de gran audiència.

Ens trobem amb una societat clarament postreligiosa, que corre el risc de rodolar vers un infracisme irreligiós. De fet, la principal forma d'intolerància és la que s'anomena "secularisme militant" o "all-embracing secularism", o humanisme secular, la terminologia forense americana: un moviment difús però generalitzat, pel qual la moral és una qüestió de preferència, que exigeix aïllar la cultura humana de tota referència transcendent.

És pertinent recordar que les tres principals repressions massives del s. XX han compartit un biaix irreligiós i, ensems i paradoxalment, un biaix contra les mino-

ries religioses. A Turquia, els Joves turcs, -de rel islàmica, però fent bandera del laïcisme-, van perpetrar un genocidi contra els armenis, amb més de 2.000.000 de víctimes. Al III Reich, els nazis -de matriu cristiana, encara que fent gala de paganism i esoterisme- van exterminar vora 6.000.000 de jueus. A la Unió Soviètica, els comunistes -d'origen majoritàriament ortodox, però d'ateisme militant- van menar a la mort a més de 2.000.000 de persones, amb una sobrerrepresentació catòlica i musulmana.

Fins i tot a la laica França, queda clar que les ratonades envesteixen més les mesquites i els musulmans creients que no pas contra els àrabs agnòstics".

(De "121 propostes per a l'encaix dels musulmans en la societat catalana", maig 2000, Mohamed Jahja Babeli i Jordi Banyeres). Ω

Hem de fer-nos-hi entendre amb més energia pels espanyols

Fa uns mesos m'arribà una email d'un espanyol progre q em retreia haver-li enviat un email en català. Trob que és important aprofitar també aquestes oportunitats per posar tots els punts sobre totes les is als espanyols: és una bona ocasió. El cos-a-cos ens afavoreix (amb els anònims el diàleg és prou més difícil, clar) i cal emmagatzemar textos no sols en català sinó també en castellà, anglès, etc. per donar a conèixer la causa catalana quan vingui a tomb.

Informació és poder: qui no tingui textos d'aquest és que no té armes, les nostres armes, les civilitzades i democràtiques.

És menester contestar de manera totalment desacomplexada, sense insultar, però deixant les coses totalment clares i demostrades fins al punt que els espanyols s'hagin d'avergonyir de llur racisme sovint inconscient. Deixar clar que els retrògrades i provincians són ells, però sense faltar-los al respecte. En un email amb firma això és perfectament factible (amb anònims i fòrums i llistes obertes i descontrolades la cosa és més difícil perquè no hi ha raons).

Espanyol:>>Estimado/a/s compañero/a/s: sólo unas pocas líneas para animarles a una mayor apertura.

Català: Somos muy abiertos, no lo dude. Utilizamos diversidad lingüística, cosa rara en el Estado español, uno de los sitios con una masa de población (en la España profunda) más monolingüe de Europa y con una tasa de conocimiento más baja del inglés. Si ha recibido esto en catalán es porque creíamos por el apellido que era catalán.

Utilizar el catalán para nada es sinónimo de falta de apertura. Es como si dijéramos a un castellano que escribe algo en castellano que sea más abierto y que lo escriba en inglés: está en su perfecto derecho, pues quien no se mueve de casa, no está obligado a hablar idiomas, otra cosa es que te dirijas a determinado público y necesites otros idiomas.

Espanyol:>>No entiendo el catalán ni lo entiende la enorme mayoría de las personas con las que intercambio información en la red.

Català: Normal. La mayoría de personas de la red tampoco entienden castellano. EL 90% de la red es en inglés. El castellano ocupa un relativamente modesto 5º puesto (teniendo en cuenta que es la lengua nº 3 por hablantes) y el catalán un 15º en número de webs y un 19º en número de páginas (es la lengua 50-70ª o así, en cuanto a hablantes en el ranking mundial, lo cual significa que está muy instalada en Internet para sus posibilidades, no está nada mal para su número de hablantes, que son unos 6 ó 7 millones "sólo", más otros tantos que lo entienden sin hablarlo, que no es poco).

Espanyol:>>Es más, cuando recibo un mensaje como éste (sin versión en español)

Català: A veces enviamos solo en catalán, o solo en español, o en inglés o bilingües o version doble, depende del tema,

destinatarios, etc.

Espanyol:>>me asaltan dos preguntas inquietantes: ¿qué le ocurre a este emisor que se amputa ese bilingüismo que yo envidio?

Català: Nuestro bilingüismo es en realidad impuesto y coercitivo, puesto que no nos dieron opción a aprender nuestra lengua materna en la escuela (yo la estudié por mi cuenta). No es un bilingüismo libre y natural sino impuesto con represión y castigos durante el franquismo y antes, e incluso ahora según donde y quien sigue la cosa igual: de cuando en cuando nos insultan e incluso agreden por el hecho natural de hablar nuestra lengua —la de siempre desde hace más de un milenio— en nuestra propia tierra. Verdad que Vd cuando habla español en España no tiene problemas? Pues nosotros, que pagamos los mismo impuestos que Vd, cuando hablamos catalán en Catalunya o València o Baleares sí que tenemos problemas a menudo. Eso tiene un nombre: discriminación, apartheid cultural, racismo, falta de derechos civiles, etc. De hecho el catalán, a causa de la presión obsesiva de mass media, propaganda, etc. en castellano cada vez se pierde más hasta quedar como extranjeros dentro de nuestra tierra, como apátridas o indios en la reserva. Es, sencillamente, una indignidad.

Espanyol:>>¿Cree, de verdad, que la eliminación del español de sus mensajes le convierte en un catalanista —a algo así— más coherente o más comprometido?.

Català: No eliminamos nada como Vd. no elimina el inglés cuando escribe algo español ni por eso se convierte en un españolista más comprometido o algo así. Aprendamos a tratar a todos igual: un catalán no es ningún bicho raro ni el catalán es un idioma impresentable o provinciano per se. Se habla también en Andorra (donde es único idioma oficial), en el Rosselló (sur de Francia), en la ciudad d'El Alguer (Cerdeña, Italia), lo hablan aun algunos judíos supervivientes de Tesalónica (Grecia), lo hablan en Aragón oriental, en unas aldeas de Murcia, en una comunidad de Brasil, los gitanos del sur de Francia y se ha hablado en el pasado en zonas repobladas por catalanes, como Murcia, Cartagena, Almería (llenas de toponimia catalanas y catalanismos como boira, colla, etc), Sta. Cristina (Huelva), aldeas de Sierra Morena; y en el Magreb por moriscos expulsados, y en Florida per repobladores menorquines, en Argentina por mallorquines y valencianos, etc. En Madrid mismo hay unos 200.000 catalanoparlantes (un 5% de la población) que carecen de ningún derecho lingüístico (ni siquiera lo reclaman). Se estudia más catalán en Alemania o en Estados Unidos (mas de 50 universidades en cada lugar) que en España (solo en las universidades de Madrid, Granada y Salamanca, creo). Simplemente somos catalanes que no estamos acomplejados por el síndrome de Estocolmo o de Tío Tom, y usamos nuestra lengua con los nuestros con total normalidad: exactamente igual que Vds., puesto que aunque muchos españoles nos consideren inferiores, nosotros no nos consideramos inferiores ni superiores, simplemente distintos y abiertos a una

sana amistad con todo quisqui, sin complejos de esclavo ni de inferioridad. Por supuesto.

Espanyol:>>Siento que un mensaje que —según creo— entender—tiene una fuerte carga alternativa y progresista queda traicionado por formas mezquinas y provincianas.

Mezquino y provinciano es cualquier racismo y prejuicio, incluido el anticatalán, por supuesto.

Yo hablo 4 idiomas, leo otros 4 más y chapurreo varios más: el saber no ocupa lugar y hablar tu propia lengua no significa ni menosprecio por las demás ni provincianismo ni cerrazón. Es la lengua de tus abuelos, de tus padres, de tus amores, de tus hijos, de tus recuerdos, de tu niñez: es algo bastante puro en este mundo podrido, de verdad que sí. En palabras del genial Cervantes (que estuvo por Catalunya y Valencia, según se ve en su Quijote, y parece que le gustó) "En resolución, todos los poetas antiguos escribieron en la lengua que mamaron en la leche, y no fueron a buscar la extranjera para declarar la alteza de sus conceptos: y siendo así, razón sería se extendiese esa costumbre por todas las naciones..." (Miguel de Cervantes, 1547-1616, "El Ingenioso Caballero Don Quijote de La Mancha"). Si eso sirve para el castellano o el griego o el inglés sirve igualmente para el catalán, el corso, el bereber, el kurdo, el quechua o el tibetano, aunque no tengan detrás un ejército ni una gran banca como el castellano o el francés. Ya sabes el adagio: "Un idioma es un dialecto con ejército". Mezquino, racista y genocida es esto, por poner un ejemplo claro: "Ponga el mayor cuidado en introducir la lengua castellana a cuyo fin dará las providencias más templadas y disimuladas para que se consiga el efecto sin que se note el cuidado" (Instrucciones secretas a los corregidores de Cataluña", 1717). "Que en las escuelas de primeras letras y de gramática no se permitan los libros en lengua catalana, escribir ni hablar en ella dentro de las escuelas, y que la doctrina cristiana sea y la aprendan en castellano" (Instrucciones a las Escuelas del Consejo de Castilla, 1917).

Espanyol:>>Lamento no poder responder este mensaje en catalán.

Català: Para nada es necesario, simplemente con la comprensión y la igualdad es suficiente. Recibir algo en una lengua que no se entiende no tiene porque entenderse como ninguna ofensa. Además el catalán, la más central de las lenguas románicas, tiene un 79% de coincidencias con el italiano, 75% con el castellano y un 73% con el francés. No pedimos a nadie que la aprenda si no quiere, pero es evidente que no es chino ni árabe, y es fácil de aprender. Una amiga madrileña vino a vivir aquí y en medio año lo hablaba bastante bien, y como ella hay bastante gente. Y le aseguro que no han cogido por ello la tiña ni la lepra.

Espanyol:>>Saludos cordiales y solidarios. Carlos.

Català: Lo mismo digo, Carlos. Ω

Dites relacionades amb la lluna

La lluna d'abril, malures mil.

La lluna d'agost clareja quan és fa fosc, vol ser com la de gener, però no ho arriba a ser.

La lluna d'octubre en cobreix set, i si plou, nou.

La lluna de gener és la més clara de l'any.

La lluna de gener fa sortir la formiga del formiguer.

La lluna de gener i el sol d'agost són els millors de tots.

La lluna de gener, l'amor prevé.

La lluna de gener, pariona no té.

La lluna de gener, set virtuts té.

La lluna del gener, és la més clara de l'any i mirar-la no fa dany.

La lluna es bona per a anar de nits.

La lluna i el ploure a mar, no serveix per a res.

La lluna nova del dijous, la millor per tallar bosc.

La lluna octobrina, set llunes endevina.

La lluna roja la collita s'emporta.

La lluna setembril és la més clara de l'any.

La millor lluna és la lluna negra.

La nit del Sopar, la lluna plena ha d'estar.

La punta de l'arada en lluna de Nadal vol ser tallada.

La veritat és com la lluna: com més a prop més enlluerna.

La vinya per són menester, cavada i podada en la lluna vella de gener.

Llum de lluna ni eixuga ni madura.

Lluna ajaguda, mar remoguda.

Lluna ajaguda, mariner de peu.

Lluna amb banyes cap al mar porta vent i tempestat.

Lluna amb banyes, terra mullada.

Lluna amb cèrcol porta vent.

Lluna amb corona, aigua dóna.

Lluna amb estrella no et fiïs d'ella.

Lluna amb rotlle pluja porta.

Lluna amb rotlle de colors, senyal de temps xubascós.

Lluna amb ull de perdiu, vent de garbiu; si fa ull de gat, vent de llevant.

Lluna apagada, mar esvalotada.

Lluna banyuda, forta ploguda.

Sobre el nul pes científic de l'anticristianisme de moda ca la progressia catalana i nacionalisme fluixot.

Jo diria del cristianisme una cosa semblant al que diem de la democràcia burgesa o dels USA: que és la pitjor religió o creença...si exceptuem totes les altres.

De fet, els països poderosos, amb democràcia, separació de poders, llibertats individuals, nacionals, societat civil forta, etc. són quasi tots d'arrel cristiana.

Donem un colp d'ull al món i la cosa és incontestable. Gràcies indirectament o directament al cristianisme s'aboliren l'esclavatge, els sacrificis humans, el canibalisme, l'extrema marginació de les dones, etc.

Igualment, els personatges de major talla mundial solen ser cristians, a ca nostra tenim per

ex. un Gaudí (el nostre major artista, segurament) o un Lluïll (el nostre major místic i autor més prolífic, a més de normalitzador lingüístic).

Igualment coses com els drets humans, el marxisme, l'anarquisme, la separació de poders, les ONGs, el feminisme, els moviments nacionals d'alliberament, els de les minories sexuals, etc. tots naixen d'un context cultural cristià i són prou impensables en un altre context.

Això prova a bastament la fertilitat del cristianisme a tots els nivells front a la relativa eixorquosa d'altres creences. Per alguna cosa deu ser, perquè les casualitats no existeixen, existeix la causa-efecte i les

causalitats (per a un bon investigador i un bon científic).

Crec una manera molt parcial i esquemàtica tractar un fenomen tan complex i variat com el cristianisme -o d'altres grans fenòmens- amb simples visions pròpies. Cadascú és molt lliure de pensar el que li plagui més, però hi ha fets incontestablement lapidaris que cauen del propi pes: les nacions més poderoses són protestants, vivim en un món fet a colps d'invents "protestants", els règims ateu han estat absolutament repressius, miserables i desastrosos...els majors catalans de tots els temps eren místics cristians i fins i tot conec pocs personatges públics ateu que hom tingui en bon concepte (potser

en Twain, i encara aquest no tinc clar que morís essent ateu). Pensar autísticament, al marge proves fefaents, no sols és escolàstic i anticientífic, ans és tancar-nos portes a la realitat i al futur.

Altrament hi ha també una gravíssima errada en l'explicació tradicionalista que l'Església ha fet del cristianisme, en presentar-lo, tal com feien els fariseus, com a llistats d'obligacions, rituals, dogmes i prohibicions. Si llegim els Evangelis t'adones que no hi té res a veure: és llibertat, misericòrdia i un esperit molt nou, fresc, obert i creatiu, desconegut en general en altres creences i ideologies. El text bíblic és un text obert, no dogmàtic o encarcerat, sinó exegetíc

(d'estudi i consciència, vitalista).

El cristianisme en si no té la culpa directa de les interpretacions rígides i impositives que certs clergats n'han fet en propi interès.

I és que aquest tema, com a muntó d'altres, és molt complex, car en les religions hi ha molts aspectes diversos: els textos, els contextos històrics, les variants, les creacions socials i culturals, els grups, les institucions, les traduccions, les interrelacions... Simplificar-ho tan extremadament com alguns fan tu trobe que és no entendre'l gens, segurament per aversió (en part comprensible, donades les circumstàncies històriques i sociològiques que hem patit i hem provocat els valencians). Ω

Comunicat de l'estat major de l'Exèrcit Popular dels Països Catalans

"GROGUI" <GROGUI@WANADOO.ES>

Comunicat de l'estat major de l'Exèrcit Popular dels Països Catalans, adreçat avui mateix 31/07/02 a les direccions nacionals de: CDC, UDC, ERC, ICV, EUA.

El 27 de juliol del 2002, es va iniciar un procés històric irreversible al nostre país. Amb l'alliberament de les Illes Medes pels voluntaris i voluntàries de les nostres forces i la proclamació provisional de la República Catalana, ha començat la descolonització dels Països Catalans.

Que som quatre poca-soltes? Potser és veritat. Tanmateix, aquests quatre ximplets tenim una visió molt clara de la nostra realitat: sabem veure i dir sense embuts que som un país colonitzat. Econòmicament, políticament, culturalment, moralment.

I aquesta colonització, a més de ser barrerera, abusiva i avorrida, està portant el nostre poble a la misèria moral, al malestar permanent i, si les coses no canvien, a la desaparició definitiva o a la nostra reducció a reserva folklòrica-turística. Ens hi juguem la supervivència com a poble.

El nostre país sols continuarà existint sota dues premisses:

- si és un país plural i obert al món
- si deixa de ser una colònia

Però sols un país descolonitzat pot ser un país plural i sols un país plural podrà existir al segle XXI. Nosaltres, representants d'una nova generació, cansada dels fra-

cassos històrics recents del nostre poble, volem obrir camí amb mètodes nous i idees clares. I encara que sigui amb accions festives, surrealistes i ridiculistes, pensem recuperar la dignitat que la nostra prostració a la metròpoli ens ha fet perdre.

Estem disposats a obviar els errors que durant els darrers 25 anys ha comès la classe política catalana. Us convidem doncs, a abandonar la política de submissió a la metròpoli que heu seguit fins ara i que ens ha dut a una situació tan penosa i perillosa, i a abordar sense complexos la descolonització del nostre país. Entenem que penseu que això suposarà per a vosaltres: una pèrdua de vots, de càrrecs, de sous, d'influències... Però més enllà d'aquests magres interessos hi ha un deure. Un deure històric, nacional, però també cívic. Sí, un deure cívic: sols en un país descolonitzat, sense interferències assimiladores, els ciutadans/es catalans de qualsevol origen podran viure feliçment i pluralment i sentir-se a gust sent catalans/es. Sense intoxicació permanent, sense peatges, sense operacions trumfos, sense aznars ni borbons, sense haver de patir per l'ús quotidià i futur de la llengua, sense haver de seguir pagant ser els vençuts, sense plans hidrològics, sense l'esforç insistent per dividir-nos...

Espanya i França ens ho demostren cada dia. No hi ha pactes possibles, no hi ha vies intermitges. Sols hi ha una tria: o la descolonització o la desaparició. La vostra responsabilitat històrica ja és prou feixuga perquè torneu a equivocar-vos. El futur ens depara ben poques oportunitats com a poble.

La descolonització és possible...ara!!

Podem deixar de ser un poble de zombies espanyolitzats!!

Afegiu-vos al procés descolonitzador iniciat amb l'alliberament de les Medes!!

Els Països Catalans deixaran de ser un colònia o no seran!! Ω

Dites relacionades amb el vi

El vi a glops i l'aigua a raig.
 El vi agrada i l'aigua enfada.
 El vi aigualit fa mal profit.
 El vi alabat crida convidat.
 El vi alimenta, cura i fa tenir.
 El vi allarga la vida, però també la treu.
 El vi amb mesura i el pa amb cordura.
 El vi ben bo i el cavall de pedra.
 El vi bo és a la bóta del racó.
 El vi bo és bon dormidor.
 El vi clar al cap sol pujar.
 El vi clar fa senyor, el negre fa borraixó.
 El vi clar i vell fa savi el jove i jove el vell.
 El vi clar i vell i amb una mica d'aigua fa bon consell.
 El vi clar per les dones i el negre pels homes.
 El vi com a rei i l'aigua com a bou.
 El vi crida la cançó.
 El vi crida la son.

El vi crida la xerrada i la baralla.
 El vi cuit no fa mal encara que en beguis un maial.
 El vi d'agost, no fa most.
 El vi de casa no emborratxa.
 El vi de la bodega escalfa l'esquena.
 El vi de Nadal ni emborratxa ni fa mal.
 El vi del veí és el millor vi.
 El vi des que el van trepitjar fuig dels peus i puja al cap.
 El vi diu la veritat.
 El vi dolç fa coragre.
 El vi dona bona llengua.
 El vi és bon mosso, però mal amo.
 El vi és el millor testimoni de la veritat.
 El vi és enganyós: primer dona força i després dolors.
 El vi és l'ham de la veritat.
 El vi és la llet dels pobres.
 El vi és la llet dels vells i la llet el vi dels infants.
 El vi és la medecina dels pobres.
 El vi és mal enemic.
 El vi és més llaminer que el sucre.
 El vi és vendre i penedir.

Èxits ecologistes davant els Tribunals: Ses Covetes i s'Estanyol

"GOB" <info@gobmallorca.com>

La defensa del medi ambient també passa pels tribunals de Justícia.

Precisament la setmana passada es van conèixer dues sentències del Tribunal Suprem i del Tribunal Superior de Justícia de les Balears referides a Ses Covetes i a l'ampliació del club nàutic de S'Estanyol respectivament, les quals han resolt a favor de les posicions ecologistes.

En el cas de Ses Covetes (Campos), el Tribunal Suprem ha resolt que l'Ajuntament de Campos havia d'admetre els recurs del GOB i el PSM, ja que estava presentat dins el termini legal per fer-ho, i per tant el Consistori ha de rectificar. Aquest és un dels dotze recursos que hi ha en marxa sobre aquest tema, des de 1994. El conflicte apareix quan un empresa comença a construir 67 apartaments just devora la platja des

Trenc. Les obres estan paralitzades per resolució judicial, des del 1995

Al cas de S'Estanyol, el TSJB va acordar l'anul·lació de l'acord el Govern Balear per dur a terme una macro-ampliació del port esportiu, per quant, entre d'altres coses, no tenia l'estudi d'impacte ambiental corresponent. L'Associació de Veïnats de Son Reinés ha estat qui ha duit a terme les gestions jurídiques que ha acabat amb èxit. Ω

C A P A L T A R D

Horacianes

XII. Als Joves

Fills d'una raça dreturera i forta
que unia el seny amb l'ímpetu,
no renegueu de vostra sang ... Oprobi
pel fill qui n'és apòstata!
Per honra té ésser bord. Son cor espuri
sols posa arrels paràsites:
no té l'arrel que del terror dels avis
ne beu saba llegítima.
Per ell és pàtria una buidor coberta
d'algun mantell de púrpura,
un tros de mapa, una abstracció volàtil,
un mot de la retòrica...

Enfora, oh joves, d'aqueix centre exòtic
a on la lluita bàrbara,
jugant la vida i mort d'homes i bèsties.
se'n fa festa sacrílega.
Amb tuf de sang, carnatge i vil cridòria
la multitud embriaga-s'hi
tumultuosa, contagiant-se amb febres
de decadència pútrida ...
Enfora, enfora del variat prosceni
la mímica faràndula
que sols ja furga pels femers, cercant-hi
la riälla estúpida.
Llavis i orelles que va ungir l'aroma
de les cançons indígenes,
no us profaneu amb cançoneig imbècil,
rebuig de lletra i música!

Fills d'una gent tan curta de paraules
com era de fets pròdiga,
no us encanteu amb les buidors lluentes
d'una eloqüència frívola.
És la bambolla de sabó, que inflant-se
al buf d'un nin, esplèndida,
s'irisa al punt, mes a l'instant no forma
ni sols gotes efímeres.
Alluny d'aquí la inanitat rotunda
d'estrofes i de clàusules,
la coloraina, l'oripell, pomposos
tresors de la misèria!

Mes ah! fugint d'inveterats contagis,
no entreu plagues novíssimes,
oh joves que ara meditau corpses
quimeres hiperbòries.
Alluny, alluny aqueixa boira eterna,
mortalla tenebrívola
que nostre sol rebutja! No us imposi
l'Esfinx sempre enigmàtica
que posa obscur lo clar, i per profundes
vol vendre coses tèrboles ...

Jovent, aqueixa copa d'art vesànic
i subtils filtres, llança-la,
que et brinda l'opi del Nirvana búdic
o el vi de les Eumènides.
Elles, crinades de serpents, ompliren
de llur verí tal pàtera:
qui en beu, un cap d'Orestes a les Fúries
ha consagrat per víctima!
Alluny també, deliquescents cosmètics,
untor de formes flàcides
de l'art caduc! Alluny, ximpleta insulsa
fingint candors ingènues!...

L'art veritable és sa, gallard i noble,
tal com Àpol·lo amb cítara
i amb sageta potent. Té la bellesa,
la joventut de l'ànima,
la claretat, l'ardida força, l'hàbil
maneig de fibra harmònica,
i l'arc terrible del bon dret qui mata
la serp del fang malèfica.

Tal vos somriga l'ideal, oh joves,
unint el seny amb l'ímpetu,
i amb gran serenitat, que és la divisa
del la potència màxima.
Ah! Els forts vénen de forts. Alçau l'emblema
de l'avior llegítima,
que cada poble sols ateny son astre
seguint per la seva òrbita.

Siau qui sou; mes no atiant vells odis
de raça, ni amb emfàtiques
declamacions lloant tot lo que és vostre,
fins les mateixes úlceres ...
Siau qui sou: mes no us tanqueu, ombrívols,
dins una llar històrica
sens horitzons. Volau sobre les terres
enfora, amunt com l'ànguila!
Ella ama el niu de les materns roques,
però amb gran vol arranca-s'hi
i, travessant mil horitzons, domina
espais de llum esplèndida.
Per planes, mars, abismes i muntanyes,
amb vista potentíssima,
tantost afina desitjada presa,
ímpetuosa llança-s'hi
de la regió del llamp. Mes no trasmuda
d'essència l'au indòmita.
Ans bé, de tot lo que trescant aferra,
gustant-ne fibres íntimes,
se n'assimila la potència, i torna
cap a son niu més àguila. Ω

Pensaments

Aquests són els meus principis. Si no li agraden en tinc d'altres.

Jo trobo la televisió bastant educativa. Quan algú l'obre a casa, me'n vaig a un altra habitació i llegeixo un bon llibre.

Pareu el món que baixo

Conec centenars de marits que tornarien feliços a casa si no hi hagués una esposa que els esperés. Traieu les esposes del matrimoni i no hi haurà cap divorci.

En aquesta indústria, tots sabem que darrera d'un bon guionista hi ha sempre una gran dona, i que darrera d'aquesta hi ha l'esposa.

Tot el que soc ho dec al meu besavi, el vell Cyrus Tecumseh Flywheel. Si encara visqués, el món sencer parlaria d'ell... ¿Què per què? Per què si visqués tindria 140 anys.

He gaudit molt amb aquesta obra de teatre... especialment al descans.

Mai pertanyeria a un club que admetessin com a soci a algú com jo.

Intel·ligència militar són dos termes contradictoris.

El secret de la vida és la honestat i el joc net... si pots simular això, ho has aconseguit.

Per què li diuen amor quan volen dir sexe?

A les festes no seguis mai; pot seure al teu costat algú que no t'agradi.

Hi ha tantes coses a la vida més importants que els diners!... Però són tan cares!

Per què m'hauria de preocupar per la posteritat? Què ha fet la posteritat per mi?

La justícia militar es a la justícia el que la música militar és a la música.

He passat una nit estupenda... però no ha estat aquesta.

La política es l'art de buscar problemes, trobar-los, fer un diagnòstic fals i aplicar després els remeis equivocats.

Servei d'habitacions? Enviïn-me una habitació més gran.

No puc dir que no estigui en

desacord amb tu.

Partint del no res hem assolit les més altes cotes de misèria.

Frases de pel·lícula

- Disculpen si els dic cavallers, però és que no els conec gaire bé.

- Mai oblidó una cara, però amb vostè vaig a fer una excepció.

- No pensi malament de mi, senyoreta. El meu interès per vostè és purament sexual.

- Vol casar-se amb mi? És vostè rica? Contesti primer a la segona pregunta.

- Per què i com ha arribat a tenir vint fills en el seu matrimoni?

- Estim al meu marit.

- A mi també m'agrada molt el meu puro, però de tant en tant me'l trec de la boca.

(Programa de TV "You Bet Your Life")

M. Dumont: ...No, però tinc por que quan portem un temps casats, aparegui una jove bonica a la teva vida i t'oblidis de mi.

Grouxo: No siguis beneïta, t'escriuré dos cops per setmana.

- No permetré injustícies ni joc brut, però, si s'agafa a algú que practiqui la corrupció sense que jo rebi una comissió, se'l posarà cara a la paret... I donarem ordre de disparar!

(Sopa de Ganso)

Cambrer: Oh!, el paper que m'ofereixen es la oportunitat de la meua vida. Els portaré el menjar que em demanen encara que estigui prohibit. Ara mateix torno!... Per l'art!

Groucho i Chico es donen la mà: Ajajaaà.

Davis: Vet aquí un artista!
Chico: Ja ho crec que ho és, l'he vist portar dotze plats a la vegada!

(El Hotel dels Lios)

- Recordeu que lluitem per l'honor d'aquesta dona, el que probablement és més del que ella hagi fet mai per ella mateixa.

Ω

TEXTOS HISTÒRICS.

“Auctor nominis eius Christus Tiberio imperitante per procuratorem Pontium Pilatum supplicio adfectus est” = “Aquell

de qui procedeix aqueix nom (de cristians), Crist, fou lliurat al suplici quan Tiberi era emperador, pel procurador Ponci Pilat governant de la Judea” (Corneli Caius Tàcit, 55-120, historiador i orador llatí, cronista de les èpoques julioclàudia i flàvia en “Annals, XV, 44).

“En l'any dissetè de l'emperador Tiberi, al dia 27è de març, a la ciutat santa de Jerusalaiam, essent summes pontífexs Anàs i Caifàs, encarregats dels sacrificis del poble de Déu, i assegut al tron presidencial del pretori Ponci Pilats procurador de la Galilea Inferior, hom damna a mort en la creu entre dos lladres Jaxuah de Natzaret, per raó de con-

TIBERI CLAUDI NERÓ.

cloents i notòries proves de les quals resulten que:

- I.-Jaxuah és un impostor.
- II.-És culpable de sedició.
- III.-És un enemic de la llei.
- IV.-Ha afirmat falsament ser el Fill de Déu.
- V.-Ha afirmat falsament ser el Rei d'Israel.
- VI.-S'ha plantificat dins el temple amb una munió que duia fulles de palmera en les mans.

Per tot plegat hom disposa que el reu sia dut al lloc d'execució pel primer centurió Quili Corneli, i queda interdit a tothom, pobres i rics, qualsevol acció adreçada a evitar la mort de Jaxuah l'ungit.

Signen aquesta condemna contra Jaxuah els testimonis: Daniel Ronani, fariseu; Joan Robani, Rafael Robani i Capet, un ciutadà”.

(Planxa de coure en hebreu trobada durant les excavacions a la ciutat antiga d'Aquila, Nàpols, pel comissionat de l'exèrcit francès dins una gerra de marbre, traduïda el 1810 al francès. Darrere la placa hi havia gravat també: “Envieu-ne còpia a cadascuna de les tribus”. El document fou confiat a la custòdia de la Sagristia de Certosa).

“El segon treball de de Flavi-Josef, les «Antiguitats Jueves» (“Judaiké Arkhaiologia”), conté en vint llibres la història sencera dels jueus des de la Creació fins el començament de la revolta el 66 d. de C. Els llibres de l'I-XI estan basats en el text dels Setanta, encara que també es recullen relats tradicionals de temps antics vius entre els jueus de la seva època. També cita nombrosos passatges d'autors grecs els escrits dels quals s'han perdut. D'altra banda va fer concessions al gust dels seus contemporanis gentils amb omissions arbitràries, de la mateixa manera que embelleix gratuïtament certes escenes. En els llibres XII-XX narra la història anterior a la vinguda de Crist i la fundació del Cristianisme, i és la nostra única font per a molts fets històrics. En aquests llibres el valor de les seves declaracions aquesta reforçat amb la inserció de dates que estan contrastades per altres fonts, i per la citació de documents autèntics que confirmen i completen la narrativa bíblica. La història d'He-

PER RICARD COLOM.

HISTORICITAT DE JESUCRIST: ALGUNES CONSIDERACIONS.

rodes el Gran ve exposada en els llibres XV-XVII. El llibre XVIII conté en el capítol III el passatge famós on s'esmenta el Redemptor amb les paraules següents:

“Aproximadament per aquest temps va viure a Jesús, un home ple de saviesa, si de fet hom pot dir-li home. Perquè realitzava fets increïbles, i era mestre dels qui s'alegraven amb la veritat. Va atreure cap a ell a muntó gent, jueus i gentils. Ell era el Crist. Per l'acusació de les autoritats del nostre poble, Pilat el va condemnar a mort en la creu; no obstant aquells que l'havien estimat abans li van romandre fidels. Al tercer dia se'ls va aparèixer de nou viu, entre altres mil meravelles, tal com ho havien predit els profetes enviats per Déu. I al dia d'avui el poble dels que es diuen cristians, després d'Ell, roman”.

S'han fet esforços per a negar-li l'autoria d'aquest passatge tant per raons internes com externes, però les dificultats no han estat encara superades. El passatge sembla patir diverses interpolacions. Es qualifica l'obra de Josef com a valuósíssima per a la història del poble escollit pel fet que les «Antiguitats» testimonien la veritat de la Revelació Divina tant per als jueus com per als cristians, i perquè confirma la historicitat de fets relatats en la Bíblia pel testimoniatge incontrovertible d'autors pagans. Els relats dels successos de l'aixecament i de les relacions entre de les diferents sectes jueves, són de gran importància per a la història i sofriments del Salvador; les seves informacions envers: la corrupció dels costums i institucions jueves antigues, el testimoni dels conflictes interns dels jueus, i finalment el relat de l'última guerra amb els romans que van acabar amb la independència nacional dels jueus, són de gran importància com fonts històriques”. (Karl Höber, a “Enciclopèdia Catòlica” sobre Flavi-Josef, historiador jueu nat a Jerusalem el 37 d.C., mort ca.101).

“Atès que la vinguda de Crist es considerava que conclouia la història sagrada, Flavi-Josef, en cobrir el període intertestamentari, es convertia en el continuador de la història bíblica, el qual permetia establir la unió entre ambdós Testaments. Més encara, era l'únic historiador a transmetre tants elements que corroboraven els Evangelis. Esmenava l'empadronament ordenat per Quiri, governador de Síria, durant el qual en Lluc situa el naixement de Jesús. Subratllava la crueltat de Herodes, anomenat «el Gran» pels pagans; recordava amb simpatia la predicació de Joan el Baptista; s'indignava per la condemna feta per un gran sacerdot saduceu de Jesús, «germà de Jesús cridat el Crist» (Antiguitats Judàiques, XX, 200).

“La més gran prova de Jesucrist són les profecies...Déu ha suscitat profetes durant 1600 anys; i durant 400 anys, a continuació, ha escampat totes aquestes profecies, amb tots els jueus que les duïen arreu el món. Heus ací, doncs, quina ha estat la preparació del naixement de Jesucrist, l'Evangelí del qual havia de ser llegit pertot el món: calien no sols les profecies per creure-hi, sinó que estiguessin escampades pertot arreu, a fi que aquell Evangelí pogués ser abraçat per tothom.

Si havia estat un sol home qui hagués escrit un llibre amb els predicacions de Jesucrist, amb indicació del temps i de la manera, i si Jesucrist fos vingut segons tals profecies, això constituïa ja una força infinita. Però n'hi ha més: són un seguit d'homes durant milers d'anys, qui, constament i sense variació, vingueren a repetir el mateix esdeveniment. Es tracta d'una nació sencera que l'anuncia, i que roman milers d'anys per a retre testimoni físic de les següents que tenen, i de les quals no poden desprendre-se'n, malgrat les amenaces i persecucions...”

“...Havien predit que el Messies convertiria les nacions...les profecies acomplertes constitueixen un miracle que roman”.

(Blasi Pascal, 1623-1662, savi, físic

BLASI PASCAL.

i matemàtic occità, d'orientació catòlica però bíflica, a “Pensaments”).

CONSIDERACIONS HISTORIOGRÀFIQUES.

“El cristianisme no és pas una religió, sinó un esdeveniment: encarnació, mort i resurrecció de Jesucrist. Un esdeveniment

no pot entrar en crisi: existeix” (Luigi Giussani).

“Repte i resposta, la teoria d'en Toynbee és que totes les civilitzacions són enfrontades amb una crisi que és adés d'idees, adés de tecnologia. La manera de respondre-hi determina si sobreviuran. Un exemple n'és la caiguda de Roma. Molts culpen la Cristiandat per minar la fortalesa pagana de Roma i causar sa caiguda. Toynbee apunta que l'Imperi Bizantí (l'Imperi Romà d'Orient) féu ús de la Cristiandat per a revitalitzar i reformar l'Imperi Romà per un mil·lenni més” (“Com fan la Història els historiadors?”).

MARTIN LUTHER KING JR.

“El Calvari és un telescopi a través del qual albirem el bast panorama de l'eternitat i veiem l'amor de Déu tot irrompent dins la història humana” (Martin Luther King Jr., pastor baptista pels drets civils de les minories nacionals als Estats Units i contra la guerra, 1929-1968).

“I el Crist? Fou un anarquista que triomfà. Fou l'únic” (André Malraux, 1901-1976, novel·lista i polític francès).

ANDRÉ MALRAUX.

CONSIDERACIONS POLÍTiques.

“Jesús ha estat acusat també d'ineficàç, en un sentit polític, i de minimitzar les injustícies socials. Però és palès des del Sermó de la Muntanya que ell es preocupà pregonament perquè els seus deixebles sien la sal i la llum de la societat secular; aprovà l'autoritat dels profetes del Vell Testament que reprenien amb vehemència la injustícia social i s'identificà a fons amb el pobre i el feble, amb els marginats i amb els menystinguts per ser considerats de mala reputació. És cert que no dirigí cap revolta contra Roma ni cridà a alliberar esclaus o a una revolució social. Havia vingut per a certa fita que era MOLT MÉS important que qualsevol d'aquestes coses- i de tal fita ningú no el pogué pas desviar” (J. N. D. Anderson, “la Cristiandat: el Testimoni de la Història”).

“I si veu que la seva doctrina (del Crist) és menystinguda, rebutjada i perseguida, no li faci pas açò de tombar en temptació, sinó pensi que el poder de la Paraula de Déu tant més es manifesta com més perseguida sia” (“Sermó sobre la Pura Verge Maria, mare de Jesucrist”, 17-9-1522, Ulrich Zwingli, reformador suïsoalemany d'orientació socialitzant). Ω

Consell Insular de Mallorca Ajuntament de sa Pobla (Mallorca)

Temps i gent de sa Pobla en la col·lecció d'assaig "Uialfàs"

Miquel Crespí Pons (el batle Verdera) en el centre de la fotografia (amb ulleres obscures).

"Els estudis locals són el fonament d'estudis més amplis i amb capacitat d'aportar coses d'abast nacional i universal"
(Mateu Morro, historiador i conseller d'Agricultura del Govern de les Illes)

Temps i gent de sa Pobla és una interessant aportació a la història de la nostra terra ja que, com explicava recentment l'historiador i Conseller d'Agricultura del Govern de les Illes Mateu Morro parlant de la importància que tenen els estudis locals a Mallorca: "A molts llocs hi ha col·leccions o edicions de lli-

bres, revistes, grups d'estudis, premis o certàmens. Es va aconseguint un coneixement important de la realitat local sense caure en el localisme que no té en compte una visió més general. Ben al contrari, els estudis locals són el fonament d'estudis més amplis i amb capacitat d'aportar coses d'abast nacional i universal".

En la inauguració de les II Jornades d'Estudis Locals de Santa Maria del Camí (Mallorca) l'historiador i polític Mateu Morro destacà la complexitat de la feina d'investigació del passat. La importan-

cia de les fonts orals ja ha estat destacada per nombrosos investigadors; l'interès pels glosats populars; la utilització de la fotografia com a document històric; la documentació notarial referent a les cases del poble i que sovint es perdia, sense arribar a copsar la seva significació en la reconstrucció de la vida dels nostres pobles; l'estudi dels testaments; la història de possessions i molins, la història familiar i el coneixement de l'evolució urbana... El llibre de Miquel López Crespí *Temps i gent de sa Pobla* és un bon exemple d'aquesta acura-

da utilització de les fonts orals i del més divers material fotogràfic. Hi ha igualment el resultat de molts xerrades amb la gent major de sa Pobla, amb els participants en la guerra civil, amb escriptors i artistes, amb sobrevivents dels camps de concentració i l'estudi de les revistes *Sa Marjal* i *Vialfàs*... Als treballs d'investigació de l'autor s'hi afegeixen, en la línia destacada en les II Jornades d'Estudis Locals, la recerca d'aquella informació que no surt en els llibres oficials d'història, dels documents servats per les famílies, aquelles fotografies miraculosament salvades de la destrucció i que ara, en mans de Miquel López Crespí, ens permeten reconstruir aspectes cabdals del nostre passat.

En les Ponències i Comunicacions de les Primeres Jornades de Joves Historiadors Catalans s'ha destacat la importància de la història local

En el llibre *La història i els joves historiadors catalans*, en les Ponències i Comunicacions de les Primeres Jornades de Joves Historiadors Catalans s'ha destacat la importància de la història local. Com explica Jaume Sobrequès Callicó parlant de la ponència d'Andreu Mayayo Artal *Història local i història total*: "Les reflexions que s'hi fan sobre la importància d'inserir la història d'àmbit local en la general, sobre els paranys que presenta l'estudi de la història local i sobre les noves perspectives obertes en aquest terreny constituïren un dels eixos més importants de les Jornades. Cal no oblidar que molts dels assistents es trobaven

realitzant treballs de recerca referents a entitats local (municipals i comarcals) d'arreu del país".

I és dins aquest marc de revalorització de la història local que Miquel López Crespí ha escrit *Temps i gent de sa Pobla*.

El llibre de Miquel López Crespí ens proporciona igualment una important visió gràfica de la Mallorca de començaments del segle XX i dels anys cinquanta i seixanta. L'edició que han patrocinat el Consell Insular de Mallorca i l'Ajuntament de sa Pobla ha tengut a l'abast la impressionant arxiu fotogràfic de Joan Llabrès (que disposa de l'arxiu de fotografies antigues més important de sa Pobla i potser de tota Mallorca). També s'han utilitzat moltes fotografies inèdites servades quasi religiosament per l'autor de *Temps i gent de sa Pobla*. De l'arxiu fotogràfic de Miquel López Crespí són alguns d'aquests documents històrics: les dones de la família "Verdera" a finals del segle XIX; el batle Miquel Crespí i Pons, el batle "Verdera"; Martina Caldés "Ximbona" i Rafel Crespí en una fotografia de l'any 1917; el General Miquel Primo de Rivera (1929); José López Sánchez i alguns soldats de la XXII Brigada Mixta de l'Exèrcit de la República l'any 1937; fotografies de la primera comunió a sa Pobla (1954); una festa a l'Escola Graduada de sa Pobla l'any 1956; "Ses Cases" de sa Pobla (1954); l'"Any de sa Neu" (1956)...

Temps i gent de sa Pobla és una important aportació de Miquel López Crespí a la història de Mallorca que segurament tindrà el mateix èxit que totes les seves obres. Ω

Redacció

Ajuntament de Felanitx

Història i poesia mallorquina: conferència i recital poètic de Miquel López Crespí a Portocolom

En el marc de les famoses "Converses a la fresca" que organitzen l'Ajuntament de Felanitx i el Centre Cultural, tengué lloc en el Col·legi Públic d'Algar de Porto Colom la conferència i recital poètic de Miquel López Crespí "Poesia i història". Antoni Vicens, president del Centre Cultural de Felanitx parlà del conegut autor de sa Pobla i el va presentar com un dels escriptors mallorquins més guardonats en la història de les lletres catalanes alhora que com a un dels homes més actius en la lluita per la llibertat del nostre poble. Antoni Vicens va destacar la tasca de Miquel López Crespí com a novel·lista, autor teatral, poeta, historiador i assagista. Posteriorment intervingué en aquest important acte cultural Miquela Vidal, regidora de Cultura i Educació de l'Ajuntament de Felanitx. Davant del nombrós públic assistent Miquela Vidal destacà els diversos premis obtinguts per l'autor de sa Pobla i el paper de Miquel López Crespí en la lluita pel deslliurament nacional i social del poble mallorquí. La regidora de Cultura parla dels llibres del con-

ferenciat dedicats a recordar alguns dels fets més importants de la transició i va citar els llibres *L'Antifranquisme a Mallorca*, *Cultura i antifranquisme* i *No era això: memòria política de la transició*, publicat recentment per "Edicions El Jonc" de Lleida.

Com digué la regidora de Cultura i Educació de l'Ajuntament de Felanitx: "Col·laborador dels suplementos de cultura dels diaris de les Illes, Miquel López Crespí ha publicat centenars d'articles dedicats a la literatura i també a la història de Mallorca i del moviment obrer català i internacional. Actualment té diverses seccions fixes a diaris i revistes. Entre 1996 i 1998 va publicar més de doscents articles referents a la història de Mallorca en el *Diari de Balears*. D'ençà 1999 ha escrit centenars d'articles en català en el diari *El Mundo-El Día de Baleares*. Miquel López Crespí escriu de

La regidora de Cultura de Felanitx i militant del PSM, Miquela Vidal, l'escriptor Miquel López Crespí i el president del Centre Cultural de Felanitx, Antoni Vicens.

cinema en la prestigiosa revista *Temps Moderns*, d'economia i política en el portaveu de la

PIMEM *Eurosalmón*, d'història local a la revista *Sa Plaça*... Durant molts d'anys portà la secció d'en-

trevistas del suplement de cultura del diari *Última Hora* i de la revista de l'Obra Cultural Balear *El Mirall*.

Miquel López Crespí dedicà el recital poètic de Portocolom a la memòria de Josep Maria Llompart i llegí davant el nombrós públic que s'havia reunit en el pati del Col·legi s'Algar un interessant resum dels més de vint poemaris que ja ha publicat arreu dels Països Catalans. En aquest recital titulat "Poesia i història" el conegut autor pobler llegí poemes dels llibres *Foc i fum*, *Les plèiades*, *L'obscura ànsia del cor*, *El cicle dels insectes*, *Els poemes de l'horabaixa*, *Planisferi de mars i distàncies*, *Tatuatges*, *Punt final*, *Record de Praga*, *Revolta*, *Un violí en el crepuscle*, *Rituals*, *Llibre de pregàries*, *Periferies*, *Cercle clos*, *Temps moderns* i *Veu de poeta*. Els propers conferenciantes d'aquestes famoses "Converses a la fresca" que organitzen l'Ajuntament de Felanitx i el Centre Cultural seran Josep Melià Ques d'UM i Ceslestí Alomar, conseller de Turisme del Govern de les Illes. Ω

Redacció

L'antifeixisme a Mallorca. IX LLIBRE (Les lluites del segle XXI)

Pere Rosselló Bover i la literatura mallorquina contemporània

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

Pere Rosselló Bover es va donar a conèixer com a escriptor amb el premi Ciutat de Manacor de poesia (Antologia, 1977)

Parlar de Pere Rosselló és parlar d'un dels investigadors més reconeguts del nostre fet literari i alhora situar, en els difícils viarany del present, un escriptor de rel. L'altre dia en parlàvem a Santanyí, en una trobada informal amb l'escriptor Antoni Vidal Ferrando i el poeta Lluís Alpera. Ambdós escriptors excel·lents coneixedors de l'obra poètica i narrativa de Pere Rosselló. Entre moltes altres coses discutírem de les nombroses aportacions de Pere Rosselló a l'estudi dels moviments literaris a les Illes i a deixar constància de l'existència dels nostres escriptors i de la seva feina. Ara mateix em ve a la memòria aquell històric treball damunt la vida i l'obra de Miquel Àngel Riera titulat *L'escriptura de l'home* i que, un dia d'octubre de mil nou-cents vuitanta-tres em regalà el mateix Riera a casa seva amb una d'aquestes dedicatòries que, de sincera i autèntica, t'anima a seguir escrivint.

La dedicatòria de Miquel Àngel Riera deia: «Al meu bon amic Miquel López Crespi, excel·lent escriptor i molt bon amic, amb l'alegria de constatar la claredat del seu judici literari i humà. Amb una abraçada de Miquel Àngel Riera. Manacor, 4 d'octubre de 1983».

L'escriptura de l'home (que publicà l'any 1982 «Sa Nostra») era la tesi de llicenciatura de Pere Rosselló (1980). Posteriorment hem pogut llegir *L'obra de Salvador Galmés i Sanxo* (1876-1951) (1981), *Bearn o la sala de les nines* de Llorenç Villalonga (1993), *Els moviments literaris a les Balears* (1840-1990), *La literatura a Mallorca durant el franquisme* (1936-1975) (1999), *Els camins de la cançó: Vida i obra del P. Rafel Ginard Bauçà* (1999), *Bartomeu Rosselló-Pòrcel: A la llum* (amb X. Abraham, 1999) i *Els paradisos perduts de Llorenç Villalonga* (2001).

Pere Rosselló Bover es va donar a conèixer com a escriptor amb el premi Ciutat de Manacor de poe-

sia (*Antologia*, 1977). Posteriorment obtingué també el Joan Alcover, dels Ciutat de Palma, amb *Aplec de distàncies* (Editorial Moll, 1978). Altres poemaris d'aquest excel·lent poeta, narrador i assagista són: *Llibre de la selva i altres poemes* (1983) i *L'hort de la lluna* (1988). En narrativa infantil ha escrit *Les aventures d'en Tres i Mig* (1989) i *El fantasma del País del Vent* (1992). Com podeu comprovar, una obra prou valuosa i ja ben extensa en aquests moments. Ara bé, juntament amb Antoni Vidal Ferrando i Lluís Alpera arribàvem a la conclusió que Pere Rosselló, tot i haver enllestit una obra literària de primera magnitud, ha vist minvada la seva dedicació a la creació per la multitud d'entrebancs que ha significat la tasca de donar a conèixer l'obra dels nostres autors. Analitzant la brillant trajectòria de l'autor que ens ocupa es constata que aquestes feines inajornables (enllestir aquella biografia, preparar les més diverses antologies de prosa i poesia, estudiar l'obra d'aquell autor, dirigir les col·leccions «El Turó» i «Tià de Sa Real»...) han fet que la seva obra literària no fos tot l'extensa que podria haver estat.

Aquests dies el misteri referent a la darrera novel·la de Pere Rosselló s'ha esvanit i, sortosament, ja tenim en les mans *L'Infern de l'Illa* (Tià de sa Real, 2002)

Ahora que comentàvem aquests fets miràvem de seguir indicis de llibres que sabem ja eren escrits i que encara no s'havien publicat. Com aquell qui parla d'un gran secret i amb por d'haver parlat massa, Vidal Ferrando ens comunicava que havia tengut la sort de llegir una novel·la inèdita del nostre bon amic.

Aquests dies el misteri referent a la darrera novel·la de Pere Rosselló s'ha esvanit i, sortosament, ja tenim en les mans *L'Infern de l'Illa* (Tià de sa Real, 2002) que acaba de sortir a la venda en la Fira del Llibre d'enguany. Amb cites de Santiago Rusiñol, Maria Antònia Salvà, Josep Pla, Salvador Espriu i Dant Alighieri, Pere Rosselló ens con-

Pere Rosselló Bover.

vida a seguir-lo en un pelegrinatge autènticament dantesc per aquest Infern d'una Mallorca en vies de destrucció. El nostre protagonista serà Santiago Rusiñol, retornant en un estrany viatge a través del temps. De la seva mà ensopegarem amb nous capítols del famós llibre *L'Illa de la calma*. Com ens explica l'autor de la novel·la: «...els capítols inèdits de *L'Illa de la Calma* reproduïts aquí són apòcrifs. Varen arribar a les nostres mans procedents de l'arxiu d'un conegut bibliòfil mallorquí, que els guardava com si fossin un tresor i no els havia mostrat mai a ningú».

Ahora el lector podrà descobrir aspectes ben diversos d'aquesta Mallorca feta malbé per l'especulació i el saqueig de recursos de la mà de Llorenç Villalonga o de Gabriel Alomar. El profund coneixement que de la nostra literatura té l'autor de *L'Infern de l'Illa* fa que l'estil de la novel·la, certs fragments, ens recordin Bartomeu Rosselló-Pòrcel, Maria Antònia Salvà, Joan Maragall, Miquel Àngel Riera, Gabriel Alomar, Joan Alcover, Miquel Costa i Llobera, Mn. Antoni M. Alcover, Víctor Català, etc. La utilització de certs fragments dels autors abans esmentats ens obri els ulls pel que fa referència a les possibilitats del collage literari. Com diu Pere Rosselló: «... els préstecs sempre s'atribueixen als seus autors i, ben mirat, tota la història de la literatura i del pensament no és més que un seguit de manlleus mutus. En tot cas, volem deixar ben clar que aquest llibre és un pastitx -o,

si voleu, un collage- i la utilització de tots aquests materials i referents aliens no són més que un homeatge als nostres escriptors».

El poeta Bartomeu Fiol en una nota apareguda recentment en la premsa deia, parlant de la novel·la que comentam: «El nou llibre de Pere Rosselló és, sens dubte, un exercici arriscat perquè no es preocupa de cap decòrum i explora les possibilitats de llenguatges i d'estils diferents, sense més precedent, tal vegada, que les proses burlesques i esqueixades de Salvador Espriu en *Ariadna al laberint grotesc*».

Aquesta nova obra de Pere Rosselló confirma alguna de les conclusions de la trobada d'escriptors a Santanyí. I avui, mitjançant aquest breu escrit, les vull fer arribar a l'autor que ens ocupa. Sense deixar, ni molt manco!, la imprescindible feina d'investigar del nostre fet literari on s'ha guanyat a pols el privilegiat lloc d'honor que ocupa, caldria que pensàs una mica més en els seus lectors i que trobàs temps per continuar amb el conreu tan profitós, pel que ja ha demostrat aquest autor, de la poesia i la narrativa. *L'Infern de l'Illa* que acaba de publicar la col·lecció «Tià de sa Real» hauria de ser l'inici d'una represa que tots volem que sigui intensa i de llarga durada.

Per mi, com a escriptor i com a persona, va ser molt important que un investigador del nostre fet literari tan reconegut com Pere Rosselló Bover valorés de forma positiva *L'Amagatall* (Mallorca 1999) i *Núria i la glòria dels vençuts* (Lleida 2000)

Amb la novel·la *L'Amagatall* vaig guanyar el Premi «Miquel Àngel Riera 1998». El jurat era forat per Roser Vallès, Bernat Nadal, Josefina Salord, Marià Torres i Pere Rosselló Bover. La novel·la va ser publicada en la col·lecció «Tià de sa Real» que dirigeix Pere Rosselló. Posteriorment a la publicació de l'obra guardonada, Pere Rosselló Bover ha escrit diversos articles que van referència d'una manera prou elogiosa a les meves

novel·les. Alguns d'aquests articles han estat publicats a la revista de l'Obra Cultural Balear *El Mirall* i en diverses publicacions culturals. Per mi, com a escriptor i com a persona, va ser molt important que un investigador del nostre fet literari tan reconegut com Pere Rosselló Bover valorés de forma positiva *L'Amagatall* (Mallorca 1999) i *Núria i la glòria dels vençuts* (Lleida 2000).

L'Amagatall i les altres obres guardonades amb els premis de Narrativa i poesia «Miquel Àngel Riera», varen ser presentades per Pere Rosselló uns mesos després del lliurament dels guardons. La també va informar d'aquest esdeveniment cultural:

«El passat dia 3 de juny el professor Pere Rosselló Bover presentà, en el marc incomparable dels jardins del Centre de Cultura «SA NOSTRA», els PREMIS DE NARRATIVA I POESIA «MIQUEL ÀNGEL RIERA 1998» i altres novetats editorials».

Posteriorment l'escriptor i historiador Pere Rosselló va escriure un elogiós article referent a l'obra guardonada amb el Premi «Miquel Àngel Riera 1998». L'article, titulat «*L'Amagatall* de Miquel López Crespi» era aquest que reproduïm a continuació:

«Amb *L'Amagatall* (1) Miquel López Crespi ha obtingut recentment el Premi «Miquel Àngel Riera» de novel·la 1998. El llibre havia estat presentat amb plica, però difícilment un escriptor tan conegut com ell podia disfressar la seva personalitat. L'estil, el tema, les idees, l'ofici... traïen la voluntat d'un autor que no volia fer valer el seu nom ja consagrat com a mèrit per obtenir el guardó. Tot i que 'sospitàvem' que la novel·la podia ésser seva, puc garantir que els membres del jurat actuarem amb absoluta imparcialitat. Era clar que, com decidírem, calia atorgar el premi a *L'Amagatall*, ja que ens semblava la millor de les obres presentades. I així ho férem per unanimitat. Després, en obrir la plica, descobrírem que no anàvem gaire desencaminats quan atribuïm la pretesa autoria a l'escriptor de sa Pobla. En tot cas, conèixer-ne la identitat només ens aportà la tranquil·litat de no haver-nos equivocat a l'hora de fer la tria.

«*L'Amagatall* forma part de tot un cicle novel·lístic, del qual Miquel López Crespi ja ha publicat altres obres, destinat a recrear el moment de la Guerra Civil a Mallorca. El llibre, per tant, neix d'un propòsit documental i didàctic força clar. Però l'autor, nascut l'any 1946, deu

L'ANTIFEIXISME A MALLORCA IX LLIBRE

de M. López Crespi

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2002 fins a l'agost de l'any 2003)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

E P !!!

**PARES, EDUCAU-ME EN
CATALÀ, A MALLORCA HI HA
EL MEU FUTUR**

anys després del cop d'estat del general Franco, no ha viscut els fets que narra; tot i que sí n'ha patit les conseqüències. Com tota la denominada Generació dels 70, ha sofert l'escola franquista, el nacionalcatolicisme, la pobresa -material i, sobretot, intel·lectual- d'una llarga època de la nostra història, les repressions d'un règim que no respectava ni les idees ni les persones ni els pobles. En aquest sentit, Miquel López Crespí continua una línia inicial de la seva promoció, en la qual el compromís ideològic era un component essencial de la literatura. Després, amb la desmobilització dels anys vuitanta, molts d'escriptors han optat per cedir a

les pressions del sistema i instal·lar-se en una literatura més d'acord amb els gustos actuals. Això és, amb el que és comercial, amb la inconseqüència, amb la comoditat, amb l'oblit... L'experiència de la Guerra Civil -una realitat que supera la imaginació més desbordada- encara ens pot proporcionar moltes històries dignes d'ésser novel·lades. Hom es demana per què no s'escriuen més llibres com *L'Amagatall*. Només el desinterès i la confiança que aquells dies de sang no es tornaran repetir ens explica els silencis d'altres novel·listes.

A més, *L'Amagatall* és una novel·la en què la realitat supera, i de molt, la ficció. Hom es troba

davant un ampli retaule, en el qual els éssers de ficció es mesclen amb personatges reals dels anys de la guerra i de la repressió feixista. Seria massa llarga fer-ne ara, aquí, la relació; però bastarà recordar Aurora Picornell, Emili Darder, Gabriel Alomar, els germans Villalonga, el «Conde Rossi», etc. Ara bé, tampoc l'imaginari no és gaire lluny del real: durant la Guerra Civil casos com el del protagonista, que es veu obligat a tancar-se durant anys al sostre de casa, foren dissortadament freqüents. Els somnis i els desvarieigs del protagonista, motivats per la inhumana situació d'haver de viure literalment «emparedat» en vida, esdevenen el motiu per repressió que el feixisme exercí contra les classes obreres. D'aquesta manera, assistim a una brutal repressió contra unes dones i uns homes que únicament havien defensat els seus drets i els seus ideals. Des de l'amagatall, amb el protagonista de la novel·la, repassam aquest any zero i els següents de la nostra història, en els quals culminen segles de repressions, que es remunten a les Germanies o a la persecució dels jueus. Gràcies a l'esperança i al record d'uns anys d'ideals i d'il·lusió, aquest ésser, ara reduït només a la condició de «testimoni», pot sobreviure. Mentrestant, somnia que algun dia el malson acabarà i aleshores tornarà a

esser una 'veu', un home.

Finalment, voldria convidar els lectors a llegir aquesta novel·la. Es tracta d'un llibre dens, fruit d'una extensa labor de documentació. Tot i que Miquel López Crespí no fa gaire concessions als lectors, *L'Amagatall* és una lectura àgil perquè és un llibre apassionat i apassionant. Per aquest motiu, -i pels valors literaris, documentals i humans que conté- estic segur que no els decebrà.

(1) Miquel López Crespí: *L'Amagatall* (Palma: Publicacions de la Caixa de les Balears «Sa Nostra», 1999; Col·lecció «Tià de Sa Real», 55). Ω

OBJECCIÓ PER LA PAU

Cada dia l'Estat espanyol es gasta 36 milions d'Euros en pressupost militar. Enguany, la investigació militar representa el 39,3% de tota la despesa en investigació. Els diners que rep la investigació militar són 11 vegades els que van a la recerca sanitària i 300 vegades els que rep la investigació per a la millora del sistema educatiu. El pressupost del programa mundial de Cultura de Pau de la UNESCO és 100 vegades inferior al dedicat a R+D militar per l'Estat espanyol. En fi, la despesa mundial en pressupost de defensa és de 890 mil milions d'Euros anuals. Segons el diari Frankfurter Allgemeine Zeitung (30-3-99) els EUA van gastar, durant la primera nit de la guerra dels Balcans, tants diners com el total de l'ajuda promesa per Clinton a tots els països centroamericans afectats per l'huracà Mitch.

L'excusa obsessiva de la protecció dels ciutadans, ha forçat la tensió: l'accelerada i nefasta cursa armamentista provoca desconfiances i crea un tipus de vulnerabilitat, por i amenaça, que posa en joc la seguretat global del planeta. Per tranquil·litzar la població, els dirigents polítics han buscat complicitat amb dictadors del tercer món, exportant la guerra cap a indrets allunyats del primer món. L'economia treu profit d'aquesta conxorxa i estableix unes sòlides relacions mercantils basades en la provisió i venda d'armament. Amb aquest producte mortífer, lluny de trobar-se vies de pacificació, els estats i moltes empreses privades, incrementen la bel·ligerància en la zona en conflicte, i en treuen substanciosos guanys econòmics. Tanmateix, en les darreres dècades els productors d'armament es converteixen en proveïdors i creditors i atien els mercats potencials amb les contínues pugnes. Bastin els recents exemples de Rwanda, Congo, Angola, Afganistan, Iraq i Kuwait, Xile, Colòmbia, Perú, Balcans, Txexènia. Lamentablement, les él·lits locals dels països del tercer món, tot i saber la ruïna i la misèria que això suposa, augmenten exageradament el pressupost militar en perjudici de les necessitats socials de la ciutadania.

Afortunadament, comptem amb el llegat engrescador d'alguns líders radicalment pacifistes que han trobat valentes alternatives i estratègies per combatre el determinisme bèl·lic. Personalment han tingut conductes exemplars i compromeses en les seves campanyes, fins i tot acudint a la desobediència civil per defensar la dignitat humana. La doctrina de la no violència ens ha estat transmesa per líders carismàtics i somniadors de l'alçada de Mahatma Gandhi, Luther King,.... La valenta actuació d'aquests pacifistes, foren un potent motor en l'evolució social i així ha estat possible construir un entorn més just. Actualment, molts ciutadans, mobilitzats a través d'associacions, busquen millores i solucions que no excolouen, si cal, l'objecció de consciència.

En el camp de l'ensenyament, al igual que en el si de la família, cal esmerçar majors esforços en l'educació per la pau. Des d'un punt de vista polític, hom compta també amb la capacitat de pacte d'alguns dirigents il·lusionats i solidaris. Possibilitats notables de canvi es poden percebre, per exemple, en la proposició de llei de Foment de la Pau pendent de presentar-se al nostre Parlament. Més enllà

d'una declaració d'intencions, aquesta normativa serà un útil instrument de sensibilització vers la societat catalana. També resulten fructíferes altres campanyes, com la que duu a terme la Fundació per la Pau, a nivell dels consistoris, anomenada "Ajuntaments per la Pau".

La ciutadania també compta, com hem insinuat, amb una altra estratègia pacifista, simbòlica i de conscienciació col·lectiva, que és l'objecció fiscal. Si bé la Llei general tributària (articles 3 i 4) prescriu que els tributs han de basar-se en els principis de Justícia, i que són un mitjà per recaptar ingressos públics, que atenen a les exigències d'estabilitat i progrés social, tristament es constata que un 5,6% de la recaptació (9% afegint la investigació militar) està destinada, a despeses militars desproporcionades eminentment antisocials i injustes. Això incita a realitzar una campanya paral·lela de la renda, consistent en l'objecció fiscal. Els objectors són persones pacifistes, que sense actuar per motius pragmàtics, ni amb l'interès d'eludir les obligacions tributàries, denuncien l'excés en les despeses militars i no volen col·laborar en el manteniment de les forces armades. Realitzen un ingrés substitutori a favor d'iniciatives solidàries i pacífiques. La capacitat transformadora i el ressò mediàtic d'aquesta "desobediència civil" va més enllà dels milions de pessetes que actualment puguin desviar els 2000 objectors fiscals.

Caldrà donar cabuda a l'objecció fiscal, a la vista de les normatives, tals com la proposta de llei belga, d'octubre de 1982, la proposta de llei holandesa, d'abril 1989, la proposta de llei italiana, de maig 1992. Tot i que actualment es parla de reformes en l'IRPE, encara no es dona cabuda a aquesta pràctica, les reivindicacions solidàries s'haurien d'incloure en l'esmentada llei a fi d'evitar l'onerosa càrrega impositiva destinada al manteniment i millora de l'exèrcit.

Tot i la militarització creixent de l'economia i la política, gran part de la ciutadania comparteix un mateix substrat pacifista amb el què s'espera aconseguir, un món més habitable per les properes generacions i l'establiment d'una societat progressivament desarmada. Per establir una pau global de debò, cal que la comunitat política, sigui decididament sensible a la nova consciència dels partidaris de la cultura de la pau. Per això caldrà canviar la tendència actual: aturar la cursa armamentista amb la signatura de tractats pel desarmament i la reducció dels exèrcits estatals, regular el comerç d'armament i perseguir-ne els infractors i reconvertir les indústries bèl·liques en serveis civils per a una defensa aferrissada de la vida.

El manteniment i consolidació de la pau es podria assolir més fàcilment amb la cessió de sobirania de la força armada estatal cap una entitat democràtica, supranacional i legítima que, sense pressions ni manipulacions, canalitzés i neutralitzés la força en profit de la pacificació. Ω

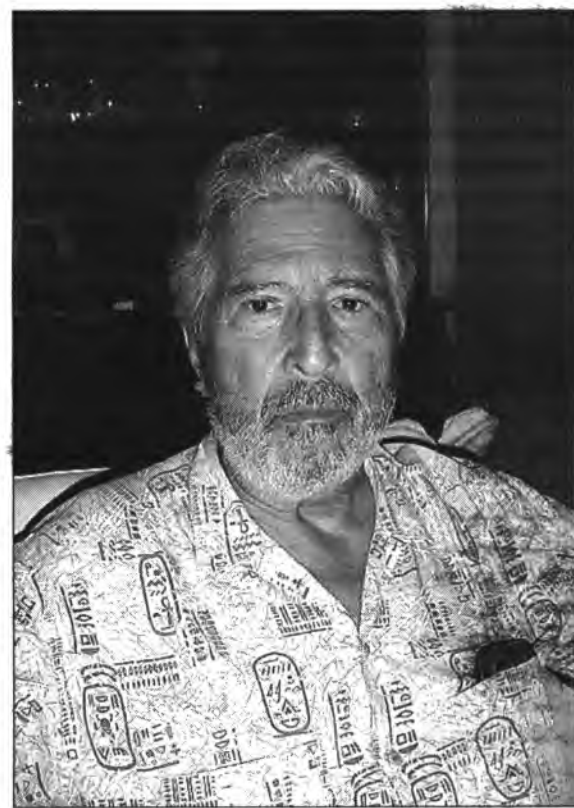
Ramon Muntanya, portaveu de la Fundació per la Pau

Un malentès

En Macià està assegut defora, davant un bar de sa Plaça de Cort on hi va quan davalla a Ciutat. Devora ell hi ha un ca pucer que gaudeix de l'ombra perquè és estiu, fa calor. Tot dos es troben un devora l'altre. En això passa un gitano amb un raspall, un espalmador i unes tisores grosses. S'atura, se fitxa amb es ca i diu a en Macià.

-Vaja quin cus! Fa bona planta. Vol que li escapci una mica es pel, perquè amb aquesta calor s'animalet deu sofrir molt. Ho faig?

Marcel Sastre i Llodrà

En Macià mira es ca, s'ho pensa i li diu.

-Sí, sí ...

En acabar d'escapçar és pel des cus, es gitano li torna a dir.

-Si a sa cua li féssim una bolleta? Que li sembla?

En Macià pren un glop de vi, torna a mirar es cus i pensa que s'efecte que farà amb sa bolla a sa cua.

-Bé, bé...

Acabada sa feina es gitano troba que encara manca un detall.

-Si li retallàs es pel de ses orelles fins i tot faria més planta. Que hi diu?

-Bé, bé...

Es gitano te encara una idea.

-Els pels des mostatxos es podrien acursar una micoia. Així creixerien més sans i més forts. Les hi tall?

-Bé, bé... fassu ho, contesta en Macià campament.

-Ha quedat fet una monada, diu es gitano. Si tengués doblers per pagar lo que val aquest animal vos el compraria. Bé, me'n he d'anar. Són sis euros.

-Sis euros? Es ca no és meu... Ω

Un senyor de Puerto Rico

Un senyor de Puerto Rico al balcó tenia un lloro de rica ploma i bon pico, un lloro dels que fan oro, dels lloros que costen pico.

Un veí seu, que era moro de Tetuan, va rebre un mico; amarra aquest mico, el moro, al balcó, quedant el lloro a l'altre, pro lluny del mico.

Més tant i tant xerrà el lloro, que un dia s'empipa el mico, i amb rabiós alè de toro l'envesteix; s'amaga el lloro, trenca la cadena del mico, salta a la gàbia del lloro, surt el lloro, pica al mico, xiscla el mico, xerra el lloro i amb l'esvalot surt el moro i el senyor de Puerto Rico.

- Per què no tanca el seu lloro?
- Per què no amarra el seu mico?
Exclamen els dos fent coro, volgüent l'un agafar el lloro i estirant-li l'altre el mico.

Cau el mico sobre el lloro, el lloro li clava el pico; reganya les dents el mico, i, esverat, mossega el moro i el senyor de Puerto Rico.

Aquest renega del lloro, prometent matar el mico, mentre que, furiós el moro, provoca al amo del lloro i envesteix a lloro i mico.

Cap amunt se'n puja el lloro, cap avall s'escorre el mico, i, faltant tots al decoro, agarrats queden el moro i el senyor de Puerto Rico.

-Ai moro, si perdo el lloro!
li diu el de Puerto Rico;
Replica cremat el moro:
- Pagaràs ben car el lloro, oh cristià!, si es perd el mico.

A dalt l'escarneix el lloro, a baix, fa mueques el mico, i no se sap si és el moro el que parla, o be és el lloro, o el senyor de Puerto Rico.

Creix el brogit, vola el lloro, cau al carrer sobre el mico... burrango el de Puerto Rico, veient-se en perill el lloro, altra volta sobre el mico.

Es desfà, com pot, del moro; entra i pega un tiro al mico, però l'erra i mata al lloro, cau desmaiàt, riu el moro i fuig a buscar el mico.

Eixerit retorna el moro amb el lloro mort i el mico; auxilia al de Puerto Rico... i després li envia el lloro amb una carta, pel mico, que diu: - Seis onzas de oro per l'atemptat contra el mico, d'un cristià reclama un moro; guardi's dissecat el lloro; pagui'm ara a mi aquest pico.

Veu això l'amo del lloro, es tira damunt del mico, mata el mico, mata el moro, i, mort moro, mico i lloro, fa un farcell i a Puerto Rico. Ω

ACUDITS

Com cada any, el vell Alberto i la seva dona, la Magrícia, van a fer la revisió al metge.

- Com sempre, no hi ha res d'anormal! Diu el doctor. Però, com t'ho fas per estar en forma?

- És que Déu em protegeix, diu l'Alberto, i em fa signes. Per exemple, ahir al vespre, vaig anar al lavabo i el llum es va encendre sol. I quan vaig acabar, es va apagar sola. És una manifestació divina, oi?

- I tant! li respon el doctor que no el vol contradir. Vesteix-te i espera fora mentre reviso la teva dona.

Llavors entra la Magrícia.

- Hola Doctor!

- Hola Magrícia! Digues, l'Alberto delira una mica. M'ha dit que ahir el llum dels lavabos se li va encendre sola quan va anar al wàter...

- Serà burro! Ja ha tornat a pixar a la nevera!

Estan en Charlottín i en Bush parlant per telèfon i diu el marit de la Botella:

- Tinc un problema immens, els de l'ETA em maten a tots els regidors i per més que faig, res de res.

Al que replica Bush:

- Tranquil, nosaltres tenim els millors Marines del món, així que vaig a entrenar-ne un en un mes perquè parli euskera i te'l envio a Euskadi per a que s'infiltri i ens passi informació. Passat un mes en una nit de boira es tira en paracaigudes el Marine sobre

Errenderia. Quan arriba a terra amaga el paracaigudes i es posa una txapela i un mocador al coll. Comença a caminar i es troba un bar i es diu per a si: "De puta mare, ara entro al bar i em confonc amb la gent per realitzar la missió". Entra en el bar i veu a Patxi (amo del bar) netejant gots i li diu el Marine:

- Patxi, posa'm un vi.

I Patxi ni puto cas segueix netejant gots. Llavors el Marine pensa: "Ah, se m'ha oblidat dir Osties" i diu:

- Osties, Patxi, posa'm un vi.

I Patxi ni puto cas segueix netejant gots. Llavors el Marine consulta dissimuladament el manual i pensa: "vaja, no he dit el joder! I diu:

- Osties, Patxi, passa pues, posa'm un vi, joder!

I Patxi alça el cap, el mira i diu:

- Però a qui et penses que pots enganyar, negre.

En un funeral hi ha dos fèretres, i al costat estan un Senyor i un gos i 2000 persones a la cua esperant per al condol, s'acosta un altre Senyor i li pregunta.

- Qui era?

- Aquesta d'aquí, la meva senyora

- I què li ha passat?

- Que el gos va pensar que estàvem enfadats, la va atacar i la va agarrar del coll i

- I l'altre fèretre?

- Sa mare.

- I a ella que li ha passat?

-Va intentar ajudar a la filla i el gos...

- Li compro el gos!

- Posi's a la cua.

- Doctor, doctor, quan estava fadrina vaig haver d'avortar sis vegades, però ara queestic casada no aconsegueixo quedar embarassada.

- Evidentment, vostè no es reproduïx en captivitat.

Tres ganduls presumeixen de la seva condició...

- Tio, jo sóc tan gandul, tan gandul que l'altre dia caminava pel carrer, i em vaig trobar una cartera, saps?... i per no ajupir-me vaig seguir caminant, col·lega.

- Això no és res, jo l'altre dia anava de marxa per aquí, quan de cop miro cap a l'altra vorera i veig a una tia que et cagues insinuant-se i despullant-se... Doncs per no creuar-la vaig seguir per la meva vorera.

- Doncs jo si que sóc gandul, però gandul, gandul. Ahir em vaig anar a veure una peli del Billy Elliot i me la vaig passar sencera plorant.

- Però això no és ser gandul, tio, què dius...

- Doncs si col·lega, perquè només asseure'm m'enganxo els ous amb el seient... i per no aixecar-me...

La professora li pregunta a Jaimito:

- Jaimito, si en la branca d'un arbre hi ha deu moixons i un caçador dispara i en mata un quants queden? - Doncs cap professora, perquè amb el soroll del tir escapen tots...

- Bé Jaimito! aquesta no era la intenció de la meua pregunta, perquè en quedarien nou... Però m'agrada la teua manera de pensar!

Als pocs dies li pregunta Jaimito a la professora:

-Professora si van tres dones en biquini per la platja i una va prenent un gelat de tall, una altra una de gotet i l'altra va xupant un pol de maduixa quina de les tres esta casada?

- Doncs... l'última- replica la professora.

- No professora, la que té l'anell... Però m'agrada la seva manera de pensar

Dos de poble.

- Antoniooo, M'he enterat que L'Alberto és homosexual?

- Que va ser homosexual si no té estudis ni res i a més és mig maricó

Es va fer una enquesta i li van preguntar a 2.000 dones a Washington si els agradaria allitar-se amb Clinton. El 62 % va respondre:

- NO, una altra vegada no.

Crònica del corresponsal

El pitjor accident aeri de la història de Lepe ha ocorregut aquesta tarda, quan una avioneta Cessna de dos passatgers s'ha estavellat contra el cementiri de la localitat. Les autoritats informen que el servei local de rescat i salvament han recuperat 124 cossos fins al moment, encara que sospiten que esta xifra es pot incrementar notablement durant les excavacions que continuaran durant tota la nit.

- Escolta veïna, tu parles amb el teu marit quan fas l'amor?

- Sí. Si hi ha un telèfon prop, sí.

Dos borratxos en un bar. Li diu un a l'altre:

- Escolta col·lega, deixa ja de beure...! Que te estes posant borrós!

Van dos borratxos caminant pel mig de la via del tren. Com estaven tan borratxos es van quedar dormits, un va quedar a la via i l'altre a fora... i de sobte va passar el tren... El borratxo que s'havia quedat dormit al mig de la via, va quedar amb les potes per aquí, el cap per allà, els braços encara més enllà, tot escampat. De sobte l'altre borratxo es desperta i com encara anava begut, li diu a l'altre:

- Coi, tio... Què desordenat ets per dormir!

El cel i la corrupció Després de morir, un home és rebut pel propi Sant Pere, qui el porta a la seva oficina, l'home observa amb sorpresa la gran quantitat de rellotges de paret. Sant Pere li explica que amb aquests rellotges es mesuren els actes de corrupció que comet cada país; per exemple veu aquell rellotge que justament acaba de moure's dos(02) minuts, aquest rellotge representa a Itàlia i significa que dos polítics italians acaben de cometre un acte de corrupció. L'altre, que es mou tan sovint és Mèxic. L'home segueix tafanejant i li pregunta a Sant Pere que on estava el rellotge que representa a Espanya que no el veia. Sant pere li respon:

- No, no hi és. El d'Espanya el tinc a la meua habitació i l'utilitzo com a ventilador.

Embaràs

La germana Dolores va al doctor del convent perquè té un sanglot increïble:

- Hip!, hip! hip! Té alguna cosa per al sanglot, Doctor?

- Deixi'm que l'examini! Però germana Dolores, vostè esta embarassada! I la monja surt corrent, al cap d'una estona ve la Superiora.

- Vostè li ha dit a la germana Dolores que esta embarassada?

- Si, però no és cert, només era perquè es portés un esglai i li marxés el sanglot.

- Doncs l'esglai se l'ha portat el capellà que s'ha tirat des del campanar.

Monges a la porta del cel

Un tren xoca amb un autobús ple de monges i totes moren. Totes arriben al cel i tracten d'entrar però en la porta està Sant Pere i els diu:

- Calma germanes, per favor formin una fila i contestin a la meua pregunta.

- A veure Sor Maria, has tocat un penis alguna vegada? -

-Jijijijiji, bo doncs només una vegada i va ser amb la punta del meu dit

- Està be - diu Sant Pere -, Fica el teu dit en l'aigua beneïta i passa.

- A veure Sor Verònica, has tocat un penis alguna vegada?

- Doncs nnn...sí, però només el vaig agafar amb la mà esquerra.

- Bé fica la teua mà esquerra en l'aigua beneïta i passa.

En això se sent tremend enrenou i una de les monges, espanyant aconsegueix arribar fins al davant:

- Però per què tant d'enrenou filla meua?

- Mireu excel·lència, si he de fer gàrgares amb aigua beneïta, vull fer-ho abans que Sor Dolores hi fiqui les natges!. Ω

L'heroisme

L'heroisme inútil és una estupidesa. L'altre és una estupidesa inútil.

Pregària capitalista

Benaurats els mansos perquè ells em permetran viure com al cel.

Humor negre

Els cecs han de fer el bé sense escoltar a qui.

Frase històrica

Més valen vaixells i honra que ni vaixells ni honra.

Estadística

Entre els fills de classes elevades només es dona un 0,002% de vocacions obreres. Entre els fills de les altres classes també, el que passa és que no es nota.

Observació

Quan més amunt es puja, més duros es tenen a la caiguda.

Definició D'una revista francesa:

"Un psicòleg és aquell que quan entra una dona en una habitació, mira les cares dels demés homes."

Meditació

Qualsevol preu passat va ser millor

Una tradició que s'ha perdut

El dret de pernada va caure en desús el dia que les dones nobles van utilitzar el desodorant i les dones dels vassalls no.

Geometria

La circumferència és una corba tancada, fins i tot els dies laborables.

Desgràcies

Hi ha una cosa més molesta que ser un nan: ser un nan baix.

Màxima moral

La peresa és la mare de tots els vicis. I la luxúria de tots els fills.

Com guanyar-se la vida

Hi ha dues maneres de guanyar-se la vida; una, honoradament, i l'altra, bé.

Física

Si li donem una puntada de peu suficient fort a un tenor obtindrem un do sostingut en major.

Coses ben fetes

Un suïcidi ben fet és irrepitible.

La ignorància

La ignorància (al menys de cert tipus) és la mare de molts fills.

La velocitat

Els cargols poden assolir grans velocitats, però només quan cauen d'un cinquè pis.

Gent d'idees fermes

Conec un home tan centralista que al número Pi li diu el número Garcia.

Sobre el joc

Ningú ha pogut explicar mai quina sensació li va produir perdre a la ruleta russa.

Curiositat cultural

Un estranger, és un senyor que abans havia estat tranger.

Sobre les dones

Les dones tenen propietats afrodisíacues.

Física recreativa

Si apliquem dues forces d'igual intensitat però de sentit contrari sobre un objecte, a sobre de no moure'l estarem fent l'imbècil. (Vegeu qualsevol esquema).

El meu personatge inoblidable

Un dels personatges més despilfarradors que he vist a la meua vida va ser el milionari Alvin S. J. Struwer. El 5 de maig de 1967 va firmar un taló per valor d'un milió de dòlars, li va prendre foc i amb ell es va encendre el puro.

Humor negre

No hi ha pitjor cec que el que no vol escoltar.

La nostra gossa vida

Un neix quan menys s'ho espera

Suïcidis

El suïcidi és penat, però no amb la pena de mort. Per fastidiar.

Vampirisme

Quan un vampir es vol divertir, xucla la sang d'un alcohòlic.

Consell estadístic

El nombre d'accidents de carretera en les passades vacances de setmana santa no va superar les previsions. Els accidentats estan molt satisfets.

Cares

Moltes persones no és que facin mala cara. És que són lletges.

Geografia recreativa

El riu Tajo, Neix a Espanya i desemboca a Portugal. Quina carrera, nano!

L'Art i la Natura

L'art supera sempre la natura. Per exemple, els mesos més bonics de l'any són els de paga doble.

Comentari borsari

Els que fan bones accions van al cel. Els que les compren a la Costa Brava.

Conte infantil

Els vents alisis vénen del país de les meravelles.

Curiositat

Si col·loquéssim en fila tots els morts de la primera guerra mundial, sempre n'hi hauria algun que intentaria colar-se.

El meravellós món dels animals

El robot és un animal electrodomèstic

Racó artístic

Hi ha gent que opina que Dalí és un gran pintor que fa el pallaso.

Després hi ha gent que opina que Dalí és un gran pallaso que pinta. Finalment hi ha els que entenen de pintura i de pallasos.

Meravelles del cos humà

El cos humà és l'únic cos de la natura que es pot anomenar Frederic

La ofensa

No ofèn qui vol, si no qui pot. Però no cal preocupar-se: voler és poder.

Religió i política

En religió, fe és creure el que no vam veure. En política, fe és creure el que no veiem.

Teoria dels cossos

Els cossos poden ésser opacs, transparents o excel·lents, com el de la Ursula Andress.

Història

Quan moria apunyalat, Juli Cèsar li va dir a Brutus: "Tu també, fill meu?" als demés els va dir: "Tu també fill de puta...?"

L'home, aquest conegut

L'home és l'intel·ligent més animal que existeix.

Regionalisme

Per una sèrie de raons alienes a la nostra voluntat, els catalans tenim el problema del bilingüisme en lloc de ser bilingües.

Vida social

Ser ateu no serveix per a res. Igualment cal anar als enterraments.

Pessimisme

Això de que no hi ha mal que duri cent anys, està per veure.

Gimnàstica acrobàtica

Un salt mortal perfecte, només es pot realitzar un cop a la vida.

La sort

La sort és de qui la busca i té la sort de trobar-la. Ω

Història I

Un senyor molt ric, va pensar en fer-se una casa per a viure ell i la seva família. Un cop traçats els plànols, va cridar l'arquitecte i amb gran seriositat, com si es tractés d'una cosa de l'altra món, li va preguntar:

- Quants wàters hi ha posat, un o dos?

- Oh, ja veurà; com que vostè no me n'havia dit res, n'hi he posat només un.

- Doncs miri, ja em farà el favor de posar-n'hi dos, perquè a casa vénen moltes visites, sap?, i pot molt bé donar-se el cas que dues persones alhora necessitin anar-hi.

- Doncs, com diu molt bé; n'hi posarem dos.

Passats uns quants dies, el torna a cridar:

- Sap d'allò del wàter? M'he repensat i només n'hi vull un; malaguanyat el terreny que gastàrem per l'altre: són moltes cases que només n'hi ha un i no passa res per això.

- Vostè és l'amo i pot fer el que millor li sembli.

El tornà a cridar dues vegades més i, encara que una mica molest, li va contestar sempre que es faria com ell volia. Passaren vuit o deu dies, i novament va cridar a l'arquitecte que molt seriós li va dir:

- Suposo que no em tornarà a cridar per la qüestió del wàter; perquè ja havíem quedat ben entesos vostè i jo.

- Sí senyor, sí; és per allò del wàter; però ara sí que és definitiu el que acordem. Escolti: si vostè es trobés en el meu lloc, que faria? N'hi posaria un o n'hi posaria dos?

- Si jo em trobés en lloc de vostè, n'hi posaria un només, perquè amb el seu caràcter, tan indecís, cada vegada que hi hagués d'anar, que si vaig a aquest, que si vaig a l'altre... ja pot pensar el que li succeiria. Ω

Pensaments

El que no vulguis per a tu, si és bo, dona-ho a algú.

no ho facis, si no et convé

Tant per anar amunt com avall, s'hi va millor a cavall

D'enganyar amb certa gràcia, ara en diuen diplomàcia.

Quan no t'ho demani el cos, no hi fiquis ni un gra d'arròs.

Que en té de tranquil·litat el qui viu sense família!

- Més en té un barco enfonsat!

Quan acabis els diners, compta amb tu i amb ningú més.

Amb les dones de cap verd, qui més hi fa més hi perd.

Porta el cor a la mà i tothom te'l mossegarà.

Quan les dones tenen fills ja no corren tants perills

Si vols estar ben servit, paga bé a qui et faci el llit. Si no en saps i te'l fas tu, ja et dic jo que serà dur.

Si no tens cap enemic, és que no ets savi ni ric

Dona jove i home vell? No hi ha pas remei per a ell!

Mai vagis en tren exprés per anar a deixar diners. I si tu els has de cobrar, val més ahir que demà.

El que als altres vegis fer,

No t'arrisquis a dir blat, fins que el pa t'hagis menjat Ω

Historia 2

Un avar, molt avar, caigué al mar. S'estava gairebé ofegant quan un home, negligint els perills que per a ell suposava, es va tirar a l'aigua en un intent de salvar-lo.

L'avar no va saber pas veure el seu salvador, sinó un home amb la mà estesa, com si li demanés caritat; i en comptes d'agafar-s'hi, i tot ofegant-se, anava dient: - Déu l'empari! Déu l'empari!. Ω

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Traspàs saló de bellesa-perruqueria al carrer Antic a la zona dels molins de Santa Catalina, completament equipada. Tel. 971 739940-609 783 949

Es lloga tercer pis a sa Pobla, completament equipat en lloc cèntric. 120 m2, cuina, bany, saleta gran menjador, 2 dormitoris dobles i un individuals, balcons... Tel. 652 225 818 - 971 547 823.

Venc a ses Rotes d'Alaró adossat forrat de pedra. Tres dormitoris, tres sales de bany, saló amb xemeneia. Vistes molt bones i molt de sol. Portassa per a dos cotxes i traster. Preu 420.710 €.

A Binissalem, venc casa. Dues altures, 12 metres de façana, 3 dormitoris, 1 bany, terrassa, garatge, porxo, jardí. Opcional caseta de convidats. 144.243 €. Cèntric. Tel. 661 427 008.

Particular ven local de 100 m2. Més de 100 m2. de terrassa adequat per a qualsevol negoci a la Plaça d'Orson Wells de Ciutat. 110.000 €. Tel. 971 770 099.

Colònia de Sant Jordi. Venc taller nàutic 360 m2. Amb vivenda de 80 m2. Tel. 658 846 065.

Binissalem. Ven casa dues altures, dos dormitoris, cuina amoblada, bany, porxo, terrassa, portassa i pati. 144.420 €. Tel. 661 427 008.

Binissalem. Traspàs bar al carrer del Fang, completament equipat i pantalla de cine amb tot l'equip de projecció. Tel. 667 516 011 - 600 443 924.

Particular ven estudi-apartament

de 35 m. a Cala Pi, moblat i en perfecte estat. Zona tranquil·la, aparcament i jardí comunitari. Petita comunitat i vistes a la mar. Poques despeses. Tel. 699 212 404.

SERVEIS
PROFESSIONALS

Leo Casanova. Tarot, massatges curatius, medicina natural. Marqués de la Font Santa, 6-2. Cita prèvia. 670 067 314

Duet de cançons en català s'ofereix per tocar arreu dels PPCC, Bústia Postal 223 de Torredembarra. El Tarragonès, 43830 jtp://paisos-catalans.org// tres.

Amb acompanyament musical, soprano mallorquina, canta a les vostres noces, noces de plata, comunions... Tel. 971 121 123.

Comunions, festes. Gran espectacle de pallassos en català. Tel. 677 898 462.

Comunions, festes. Gran espectacle de Màgia en català. Tel. 658 117 262.

PERSONALS

Als Països Catalans es fa molt bona música, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes: si sommeu en una nació lliure, plena de música catalana i vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Bústia postal 1792-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 30 anys, cerca dona intel·ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al Principat. Tel. 907 843 901

Naturalesa, el mar, la muntanya, un cafè... si ets dona atractiva i divertida t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174-07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 24 anys, independentista i romàntic, coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per sortir a cinema i platja. Carles Llovetes. Rocacorba, 15 Vilablareix 17180 Cerc femella per festejar fins al 40 anys. Òscar Pujol. Blanquerna, 58 07010 Ciutat de Mallorca.

Coneixeria seixantina enamorada de Mallorca i les seves coses. Tel. 657 012 568.

COMUNICATS

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Bústia postal 15.071 de Barcelona 080080

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana, i rebre els nostres butlletins, escriviu a: JERC, Santiago Russinyol, 1. Àtic 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del país Valencià és a Internet. ACPV@servicom.es Subscripció gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. El llaüt de Xàbia. Bústia postal 53 Xàbia 03730. Patrocinat per l'Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Llengua (Ensenniansa a distància de la Yenwa Andalus) P. Pedro Romana, 1-4-2 -14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet. <http://www.estelnet.com/lluïta>

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C.S.C * 934 411 188 Si vols rebre l'Euskararen Berripera (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hitzkunta Politikaroko. Wellingtono Dukea, 2- 01020 Victoria Gasteiz.

A tots els valencians que vulguin contribuir a la reconstrucció nacional del País valencià, l'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Són els nacionalistes valencians. 963 879 408

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Escaiola, figures de tota classe: naixements, angelets... Som artesà, preus sense competència, ofertes periòdiques. Em trobareu a les principals fires de Mallorca tota, i al tel. 971 294 444.

Ja ha sortit el número 5 de la revista de música popular i tradicional "La Canya". Podeu demanar-la a la Bústia Postal 696 d'Alacant 03080 (Catalunya Sud) Tel. 963 485 517.

Des de l'Arxiu de Documentació i Propaganda Política-ADP estam fent un gran fons documental de la propaganda editada pels partits polítics, sindicats i moviments socials. Si teniu per casa adhesius, calendaris de butxaca, targetes rei-

vindicatives... que no les faceu servir ens les podeu fer arribar a: ADP Ap. de Correus nº 1.106 07080 Ciutat de Mallorca. Correu elec.: adp@mallorcaweb.net. Disposam d'un fons de material repetit per intercanviar amb altres arxius o particulars interessats.

BORSA DEL
MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, vengui i en parlarem. Agència oficial Renault. 971 413 867 Son Ferriol.

Venc ciclomotor Mobilette Rural, primera mà, 5 anys. 390 euros. Tel. 655 417 727. Joan, sa Pobla, horabaixes.

VENDES

Venc taula de cuina 80 x 80 i 4 cadires, tot de fusta del nord a estrenar, 290 €. Tel. 661 872 342.

Particular ven estudi/apartament 35 m2. a Cala Pi amb perfecte estat a moblat. Zona tranquil·la, aparcament i jardí comunitari. Comunitat petita i viestes a la mar. Poca despesa. Tel. 669 212 404

Mobles estil modern de menjador. Taula grossa i 6 cadires. \$21 €. Tel. 661 427 008

Ven moble de rebedor amb 2 cadires estil classic. 120 €. Tel. 616 427 008.

Robatori quasi sacríleg
a Vilafranca de Bonany

En el transcurs de les Festes de la Beata 2002 a Vilafranca, i més concretament la nit del 27 al 28 de juliol, fou sostreta de l'Ajuntament de Vilafranca la careta del dimoni de Sa Revolta. La careta és propietat de més de tres-cents cinquanta persones que participen anualment de la festa de Sa Revolta; aquesta careta va ser realitzada per l'artista artanenc l'amo en Joan del Dorado. Va ser adquirida per 300 € (50.000 ptes) l'any 1999, i des de llavors és l'eix de la festa.

El valor simbòlic i sentimental d'aquest element és prou valuós i significatiu com perquè s'hagin realitzat les denúncies corresponents, tant a la Guàrdia Civil com a la Policia Local de Vilafranca. El batle de Vilafranca en representació de l'Ajuntament ha corroborat la denúncia com a Part ja que en el moment de la sotració estava en les dependències municipals de la Sala.

S'ha esperat fins el dia d'avui a realitzar aquestes denúncies ja que en un principi els membres de Sa Revolta varen pensar que es podia tractar d'una «broma», però vist el temps transcorregut i la manca d'informacions fiables de qui podia ser l'autor o autors d'aquest fet, s'ha donat aquesta passa administrativa.

Vist el caràcter festiu i lúdic que té la gent que compon Sa Revolta, volem que s'aclareixi aquest fet sense que ningú en surti perjudicat, per tant, si en un termini prudent apareix aquest element en perfectes condicions en seran retirades les denúncies. En cas contrari, els representants de Sa Revolta emprem accions judicials contra l'autor o autors del robatori. Ω

Aquesta és la fotografia del Dimoni de Sa Revolta de Vilafranca que ha estat robat de manera quasi sacrílega per uns desconeguts. I quan deiem quasi sacrílega, ho deiem amb totes les conseqüències. La devoció que els mallorquins sentim pels nostres dimonis és comparable a la tenim pels nostres sants. Sa Revolta: www.sarevolta.com

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:

L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Necessitam comercials arreu de la nació catalana i especialment a Eivissa i a Menorca.
Telefonau-nos a l'Estel.
Tel. 971 265 005

Molta costa trobaràs

Climent Garau de Lluçmajor
Tel. 971 665 336

Jove que al món has vengut
Sa molt bona temporada,
De sa suor de ton pare,
Has menjat lo que has volgut.
Però te ve un retruc,
Que tu mai has esperat,
Es pa per tu treballat,
El te menjaràs eixut.

Molts de baleits vares fer,
A la casa de ton pare,
Ell per tu se destrossava,
Perquè te volia be.
Vares ésser com roser,
Que s'aigua mai li faltà,
Perquè en sa vida trobà
Un molt agut jardiner,

Un bon estímul tengueres,
Del ton pare i de ta mare,
Cap moment se descuidava,
Perquè tu no patiguessis.
Seguies els bons exemples,
De sa gran estimació,
Com aquell bon conrador,
Que va cavant ses voreres.

El món te canviarà
quan sa vida lluitaràs,
Altra compàs rimaràs
S'ajuda te faltarà.
Llavors se recordarà,
D'aquell pa i sobressada,
Aquella dolça ensaïmada,
Que ta mare te donà.

S'il·lusió te durà,
Un dia a casar-te
Per poder alliberar-te,
I sa vida canviar.
Te vares enamorar,
D'al·lota que t'agradava,
Ella te il·lusionava,
A ella et vares lliurar.

Tu estaves ensenyat,
Del teu bon pare i mare,
Que de tu molt se cuidava,
Per no tenir mal de cap.
Un món per tu canviat,
Que l'hauràs de capetjar,
Qualque dia, en és pa,
El te menjaràs salat.

A dins sa vida pagesa,
Feia molt bon viure-hi,
Allà mai va faltar-hi,
El vi vell i la carn fresca.
Això era endemesa,
Dels vells padrins heretada,
Sa bona llet formatjada,
Sa mel dolça de sa bresca.

Ben segur que hi cauràs,
Amb una dona moderna,
A elles se les governa,
Se segueix el nou compàs,
Un ritme nou trobaràs,
Per tu no acostumat,
Un dia ben apurat,
El teu trispol fregaràs.

Ella era de casa pobra,
Ensenyada a lo senyor,
Amb el fum de professor,
L'enviaren a l'escola,
Però el dia de sa prova,
Mala nota va tenir,
A molts los resulta així,
No te dàtils sa viola.

Sa lliçó de temps enrera,
És mala de canviar,
És com branca de prunera,
Que l'han deixada granar,
És mala de doblegar,
Primer ella se romprà,
Si forma li volen dar
Per fer-ne forca de s'era.

Tu hauràs de aguantar,
El nou ritme que has trobat,
Mai t'ho hauries pensat,
Quant l'amor te va cridar.
A dins sa vida lluitar,
Com el lleó al desert,
Hi cau l'home més expert,
Que dolça figa tastà.

Aniràs passant sa vida,
Amb moltes dificultats,
Si fills al món has posats,
A qualcun s'idea crida.
Per això sa teva vida,
Tindrà s'assimilació,
Com aquell tant verd figó,
Que torna figa podrida.

Faràs feina nit i dia,
Que te llevarà el dormir,
Sa nova vida és així,
Pel qui té dona i filla.
Sent jove no em pensaria,
En aquest punt arribar,
Sort que mon pare em deixà,
Sa casa on ell vivia.

Com m'hauria d'arreglar,
Si me trobàs sense casa?
Sa renda prou embarassa,
Aquell qui ha de pagar.
Entre vestir i menjar,
Ja n'hi ha un bon viatge,
Molta gent perd coratge,
I se solen separar.

Molta de sort la tendrà,
El qui te son pare viu,
Degut a n'aquest motiu,
A ca son pare anirà,
Els braços los obrirà,
Aquell bon pare i mare,
Li dirà; jo t'avisava,
No em volgueren escoltar.

Això és el plat del dia,
Que de fet mos succeeix,
El moment mos requereix,
Seguir la vella rutina.
És molt fals aquest nou ritme,
Que molt de jove ha agafat,
Se trobarà enllaçat,
Com conill dins sa garriga. Ω

Mallorca Illa adorada

Guillem Cremat de sa Pobla

Mallorca Illa adorada,
Per moltíssima de gent,
Tant de llevant com ponent,
Tu ets la més estimada.
També la més visitada,
De tot l'antic continent
Perquè Déu omnipotent,
Et feu privilegiada.
Ara estàs destrossada,
Perquè no et tenen esment,
Evitem tots més ciment,
i no serà més degradada.

Mallorca és la nostra terra,
també la nostra regió,
Amb gran amor i passió
És on el meu cor s'aferra.
Trescant pel pla i la serra,
Em fa molta d'il·lusió,
De tanta admiració,
On mon pensament me xerra.
Lluitem, no facem la guerra
Per la seva protecció. Ω

Obituari

El passat dia 2/08/2002, el col·laborador de l'ESTEL, en JAUME ALFONSO I BARCELÓ, va traspasar aquesta vida als 79 anys.

Va morir d'un càncer de colon detectat massa tard, del que havia estat operat ara fa tres anys.

Per tant L'ESTEL deixarà de rebre les seves poesies.

L'epitafi que ell mateix s'havia preparat ara fa uns anys i que pel seu desig, és el que figurarà en la seva llosa del cementiri.

En una freda tomba, reposa en Jaume Alfonso i Barceló qui, en tan funerària presó no pretén fer a ningú nosa. Sempre condemnat a reposar en Pau, com ho tenim manat, ni al veí que té al costat, ell s'atreveria a importunar.

Filòsef, Sociòleg i Poeta amb son vers concret i clar, se'n feu un tip de criticar tant l'esquerra com la dreta i, si jutgeu per l'obra feta. Ni la mort, el feu callar! Ω

CUINA VALENCIANA

Coquetes de cacauet

Un got d'oli fi; un altre tant, d'aigua; de farina, prou per a fer-ne una pasta suau, ni molla ni dura. Sal, al gust. Cacauet pelat, cru i matafallat.

Amb l'aigua, l'oli, la farina i la sal, es pasta amb insistència, fins aconseguir una massa ben treballada, la qual es deixa reposar una hora o poc més. Torna a treballar-se afegint-li el cacauet a poc a poc, fins mesclar-lo bé amb el conjunt. Després, va tallant-se la massa en bocins iguals i s'aplanen per fer unes coquetes uns deu o dotze centímetres de diàmetre i un mig centímetre de grossària. Alguns forns industrialitzats—"asils" d'algunes pastes domèstiques valencianes que, com els vells, han estat despatxats de les cases—en fan encara, però sovint massa primès, neulenques, potser massa torrades, perduda la saborosa farinositat oliosa de la tradicional coqueta de cacauets.

Formades les coques, es punxen cinc o sis voltes amb una forqueta i es fiquen al forn sobre llanda

Pastissets de bledes (Cocarros)

La pasta de fora es fa posant un got d'oli, un altre igual d'aigua, un pessic de sal, i la farina que, calga per obtenir una pasta consistent—no dura—i ben treballada. El farciment és el següent: la bleda bullida, escorreguda i molt trinxada, se sofregit amb trossets menuts d'alls pelats, d'ou bullit i unes molletes de bacallà. Pot afegir-s'hi un grapat de pinyons. Si es volen coents, es posen en el sofregit uns fragments de vitet amb la prudència que cal. La pasta va tallant-se en porcions iguals, a les quals es donarà forma esfèrica, per aplanar-les i poder traure'n coquetes fines rodones. Sobre cada coqueta es posa, a una banda, una bona cullerada del fregit descrit; l'altra banda de la coqueta es doblega formant pastís sobre el farciment, i s'uneixen ambdues vores estretament, amb pressió amb un vorell fet a pessiguets. En alguns llocs de les terres baixes, l'abadejo o bacallà és substituït de vegades per gambeta de riu, tan gustosa quan se sofrig.

PORTO COLOM

Fa 7 anys que na Maria del Carme Diaz i sa mare Pilar Rúbio regenten la Perruqueria Carme i Pili a la Plaça del Comerç de Porto Colom. Tel. 971 824 086

Fa mig any que en Joan Oliver regenta el Magatzem Tot Animals a Porto Colom. Tel. 971 825 914

Fa 25 anys que na Maria del Carme Miranda va obrir la botiga de Modes Mari Toñi al carrer de sant Salvador de Porto Colom. Ara està de rebaixes. Tel. 971 824 118

Fa mig anys que en Joan "de Miedo" i la seva dona Aina Forte Han obert el Comercial de Miedo al carrer de l'Assumpció de Porto Colom. Estan molt contents perquè la gent ha acceptat molt be aquesta botiga. Tenen els preu molt competitius. En Joan va fer un compac-disc i ara en prepara un altre. Tel. 606 298 981

Cròniques marcianes

El col·laborador de l'Estel, Joan Estades de Montcaire, especialitzat en genealogia, ha estat unes quantes vegades a les Cròniques Marcianes de la Televisió, no me demaneu quina, perquè jo no mir les televisions estrangeres. El cas és que s'ho va passar d'allò més bé, i que va tocar mames davant tot Espanya.

Preniu-li el dit

I que vos faci bon profit;
ja vos en podeu riure d'ell.

És cert que és seixanti
però vatua d'ell
l'home encara va llatí
i amb bones companyies el me teniu
i de "la moguda" ell se'n riu.

El Cavaller de Moncaira

Senyor i Cavaller
Jo no sóc estranger
A mi m'agrada tot lo mallorquí.
Vós hi teniu res a dir? Ω

ELL S'HA CAMPAT BÉ

N'hi més d'un que ha trobat, havia fet el colló
per haver anat a un programa de la televisió
però encara que aquest hagi estat fet en foraster
és evident que s'ha campat bé
aquell que de Fornalutx és conegut com: El Cavaller.
Aquí, senyores i senyors, la prova teniu
i que amb salut acabeu l'estiu. Ω

El Cavaller de Moncaira

Els Cavaller de Moncaira tocant les mames a Rock Island

A la sortida de Pachá amb algunes admiradores

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

Adreça

.....C.P.

Població

C.I.F.Tel.....

M'interessa una subscripció

ANUAL 35 €

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa.....

Adreça.....

Núm. entitat.....Núm. sucursal.....

Compte núm.....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**